

Územný plán obce (ÚPN – O) D I V I N A

**Správa
o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie obce**

**podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov
na životné prostredie v znení neskorších predpisov**

Október 2020

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
I. Základné údaje o obstarávateľovi	4
1. Označenie	4
2. Sídlo	4
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie	4
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
1. Názov	4
2. Územie	4
3. Dotknuté obce	4
4. Dotknuté orgány	5
5. Schvaľujúci orgán	5
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	5
B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	6
I. Údaje o vstupoch	6
1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie, z toho dočasný a trvalý záber	6
2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody, odkanalizovanie	10
3. Suroviny – druh, spôsob získavania	12
4. Energetické zdroje – druh, spotreba	12
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	14
II. Údaje o výstupoch	17
1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia, kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob merania emisií	17
2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania, zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania	18
3. Odpady – celkové množstvo, spôsob nakladania s odpadmi	20
4. Hluk a vibrácie	21
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	22
6. Doplňujúce údaje	23
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	26
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	26
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	26
1. Horninové prostredie- inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia	26
2. Klimatické pomery – zrážky teplota, veternosť	31
3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia	33
4. Vodné pomery – povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov, vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd	33
5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd	37
6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov	39
7. Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	44
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov, ÚSES	47
9. Obyvateľstvo – demografické údaje, sídla, aktivity, infraštruktúra	51
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	59
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	62
12. Iné zdroje znečistenia	62

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.....	62
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia	63
1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, priateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy.....	63
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.	66
3. Vplyvy na klimatické pomery.	66
4. Vplyvy na ovzdušie.	66
5. Vplyvy na vodné pomery.	67
6. Vplyvy na pôdu.	67
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.	68
8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.	68
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability.....	68
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.	69
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	69
12. Iné vplyvy.....	69
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	69
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	70
V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom	74
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.....	74
2. Porovnanie variantov.	75
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.....	76
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	77
VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie	77
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali.....	81
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	81
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa	82

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Divina

2. Sídlo

Obecný úrad Divina
013 31 Divina č. 50

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Martin Fronc
starosta obce
č. tel: +421 41 5003807
e-mail: starosta.divina@gmail.com

Kontaktná osoba:

Ing. arch. Ján Burian
odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie
ÚPN obce Divina, reg. č. 229, podľa
ustanovenia § 2a) stavebného zákona
č. tel: 0905 362 046
Obecný úrad Divina

Možné miesto konzultácie:

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

Územný plán obce (ÚPN – O) Divina, koncept.

2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)

Kraj: Žilinský
Okres: Žilina
Obec: Divina
Katastrálne územie: Divina

Predmetom riešenia je územie (2 188,1052 ha) ohraničené katastrálnou hranicou obce Divina.

3. Dotknuté obce

S obcou Divina susedia obce:
- Dlhá nad Kysucou (okres Čadca)
- Rudinská (okres Kysucké Nové Mesto)
- Rudina (okres Kysucké Nové Mesto)
- Rudinka (okres Kysucké Nové Mesto)
- Žilina – mestská časť Vranie (okres Žilina)
- Divinka (okres Žilina)
- Svederník (okres Žilina)
- Dlhé Pole (okres Žilina)

4. Dotknuté orgány

- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry, Námestie Slobody 6 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, odbor správy majetku, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava
- Žilinský samosprávny kraj, Odbor dopravy a regionálneho rozvoja, Komenského 48, 011 09 Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a BP, Vysokoškolákov 8556/33B 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia Vysokoškolákov 8556/33B 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a PK, Vysokoškolákov 8556/33B 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát Vysokoškolákov 8556/33B 010 08 Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor krízového riadenia, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, V. Spányola 27, 011 71 Žilina
- Krajský pamiatkový úrad, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina
- Dopravný úrad, letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Obvodný banský úrad Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza
- Okresné riaditeľstvo HaZZ Žilina, Nám. Požiarnikov 1, 010 01 Žilina
- Mesto Žilina, Mestský úrad v Žiline, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
- Obec Dlhá nad Kysucou č. 258, 023 54 Dlhá nad Kysucou
- Obec Rudinská č. 125, 023 31 Rudina
- Obec Rudina č. 442, 023 31 Rudina
- Obec Divinka č. 142, 013 31 Divina
- Obec Svederník č. 48, 013 32 Dlhé Pole
- Obec Dlhé Pole č. 249, 013 32 Dlhé Pole

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Divina.

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Návrh územného plánu obce rieši výlučne územie obce Divina a nespôsobuje vplyvy presahujúce štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

- Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.**

Súčasný stav

Celková výmera riešeného územia je 2 188,1052 ha podľa evidencie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Z toho je zastavané územie 147,9749 ha a mimo zastavaného územia 2 040,1303 ha.

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v riešenom území

Celková výmera k. ú.	Poľnohospodárska pôda				Nepoľnohospodárska pôda				Spolu
	Orná pôda	Ovocné sady a záhrady	TTP	Poľnohosp. pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvorja	Ostatná plocha	
ha	106,0197	47,2597	655,0635	808,3429	1281,4554	7,7532	75,7890	14,7647	2188,1052
%	4,84	2,16	29,94	36,94	58,57	0,35	3,46	0,68	100

Zdroj: www.katasterportal.sk (august 2020)

Ako základ hodnotenia pôd v regióne nám poslúžili mapy bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ). V zákone NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je bonitovaná pôdnoekologická jednotka definovaná ako klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

Hlavné pôdne jednotky v katastrálnom území Divina podľa BPEJ:

06 - fluvizeme typické, stredne ťažké

63 - kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké

64 - kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké

69 - kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké

70 - kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké

78 - kambizeme plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké

82 - kambizeme na flyši, na výrazných svahoch: 12 - 15°, stredne ťažké až ťažké

00 - pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôd)

Navrhovaný stav

Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je vypracované v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone o ochrane a využívaní PP - zákon č. 220/2004 Z. z. a novelizácii vyhlášky 57/2013, ktorou sa dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z.

Výmera záberu poľnohospodárskej pôdy v rámci návrhu územného plánu obce Divina predstavuje vo VARIANTE 1 celkom **22,02 ha** (z toho plocha najkvalitnejšej pôdy 12,66 ha) a vo VARIANTE 2 celkom **21,86 ha** (z toho plocha najkvalitnejšej pôdy 12,27 ha).

Dotknuté skupiny BPEJ záberom poľnohospodárskej pôdy

Skupina BPEJ	Kód BPEJ
5	0763242
7	0863412, 0869412, 0764413, 0782882, 0770413
8	0778463
9	0700893, 0782683, 0782673, 0782773, 0782883, 0882682, 0882883, 0800893, 0882673, 0882683, 0882672, 0882772, 0882882

V katastrálnom území obce sa nachádzajú v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a v zmysle zmien a doplnení č. 363/2016 Z. z. sa nachádzajú chránené pôdy s kódom bonitovanej pôdnoekologickej jednotky 0706012 0763242 0764413 0770413 0778463 0782673 0863412 0869412 0870213 0870413 0878463 0882672 0964413 1069445.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde - VARIANT 1

Lokalita číslo	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			
			celkom v ha	z toho		
				kód/skupina BPEJ	Výmera lokality v ha	Najkvalitnejšia PP v ha
1	IBV*	0,26	0,06	0882682/9	0,04	
				0863412/7	0,02	0,02
2	IBV*	1,72	0,44	0863412/7	0,42	0,42
				0882682/9	0,02	
3	REK*	1,66	0,33	0863412/7	0,21	0,21
				0882682/9	0,12	
4	REK*	0,15	0,03	0982682/9	0,03	
5	IBV*	0,56	0,14	0882682/9	0,14	
6	IBV*	2,19	0,55	0869412/7	0,55	0,55
7	IBV, REK*	1,01	0,20	0882682/9	0,19	
				0869412/7	0,01	0,01
8	IBV*	0,29	0,08	0882682/9	0,04	
				0882883/9	0,02	
				0869412/7	0,02	0,02
9	IBV*	0,64	0,17	0882883/9	0,08	
				0800893/9	0,09	
10	REK*	2,52	0,50	0882683/9	0,50	
11	IBV*	0,62	0,16	0882683/9	0,02	
				0764413/7	0,14	0,14
12	IBV*	0,20	0,05	0764413/7	0,05	
13	IBV, REK*	1,21	0,24	0882683/9	0,24	
14	IBV*	1,08	0,27	0764413/7	0,27	0,36
15	IBV*	0,13	0,04	0782882/9	0,04	
16	REK*	0,65	0,13	0882672/9	0,13	0,13
17	IBV*	1,98	0,46	0882683/9	0,46	
18	IBV*	0,19	0,05	0770413/7	0,05	0,05
19	REK*	1,29	0,26	0882772/9	0,26	
20	IBV*	0,03	0,01	0763242/5	0,01	0,01
21	Poľn. výroba	0,60	0,28	0882672/9	0,25	0,25
				0882882/9	0,03	
22	REK*	0,73	0,15	0882672/9	0,15	0,15
23	REK*	0,85	0,17	0882672/9	0,01	0,01
				0882882/9	0,13	
				0778463/8	0,03	0,03
24	Poľn. výroba	0,98	0,33	0778463/8	0,33	0,33
25	IBV* REK* cintorín* OV*	5,08	2,43	0778463/8	1,44	1,44
				0763242/5	0,50	0,50
				0882882/9	0,46	
				0882883/9	0,03	
26	výroba	2,99	2,99	0882883/9	2,99	
27	OV*	0,79	0,79	0770413/7	0,79	0,79
28	OV*	0,95	0,95	0700893/9	0,32	
				0770413/7	0,63	0,63
29	IBV*	0,76	0,20	0770413/7	0,20	0,20
30	IBV*	1,29	0,34	0770413/7	0,08	0,08
				0782683/9	0,08	
				0700893/9	0,14	
				0782883/9	0,04	
31	IBV*	0,15	0,04	0770413/7	0,02	0,02
				0763242/5	0,02	0,02

Lokalita číslo	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			
			celkom v ha	z toho		
				kód/skupina BPEJ	Výmera lokality v ha	Najkvalitnejšia PP v ha
32	HBV*, šport	0,36	0,07	0770413/7	0,07	0,07
33	IBV*	0,24	0,06	0770413/7	0,04	0,04
				0782883/9	0,02	
34	OV*	0,23	0,23	0770413/7	0,23	0,23
35	REK*	1,76	0,17	0782883/9	0,17	
36	IBV*	0,12	0,03	0770413/7	0,03	0,03
37	IBV* REK*	4,98	0,99	0770413/7	0,94	0,94
				0782883/9	0,05	
38	cintorín	0,39	0,39	0782683/9	0,39	
39	OV*	0,61	0,61	0770413/7	0,53	0,53
				0782673/9	0,08	0,08
40	IBV*	6,45	1,61	0782673/9	0,86	0,86
				0782773/9	0,75	
41	REK*	0,39	0,08	0782673/9	0,08	0,08
42	REK*	4,56	0,91	0882673/9	0,91	
43	REK*	0,24	0,05	0782673/9	0,05	0,05
44	IBV*	7,80	1,97	0764413/7	0,26	0,26
				0782673/9	0,50	0,50
				0764413/7	1,19	1,19
				0770413/7	0,02	0,02
45	IBV*	0,12	0,03	0770413/7	0,03	0,03
46	IBV*	3,66	0,92	0782673/9	0,90	0,90
				0770413/7	0,02	0,02
47	HBV*	0,21	0,21	0770413/7	0,21	0,21
48	OV	0,16	0,16	0770413/7	0,16	0,16
49	REK*	0,15	0,03	0782673/9	0,03	0,03
50	IBV*	0,24	0,06	0770413/7	0,06	0,06
51	vodojem	0,15	0,15	0982682/9	0,15	
52	cesta	0,45	0,45	0882683/9	0,45	
Celkom lokality		66,82	22,02		22,02	12,66

Vysvetlivky: IBV* - funkcia IBV a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu A, REK* - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu R, OV* - funkcia občianskej vybavenosti a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu O, HBV* - funkcia hromadného bývania a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu B, výroba* - funkcia výroby a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu V.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde - VARIANT 2

Lokalita číslo	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			
			celkom v ha	z toho		
				kód/skupina BPEJ	Výmera lokality v ha	Najkvalitnejšia PP v ha
1	IBV*	0,26	0,06	0882682/9	0,04	
				0863412/7	0,02	0,02
2	IBV*	1,72	0,44	0863412/7	0,42	0,42
				0882682/9	0,02	
3	REK*	1,66	0,33	0863412/7	0,21	0,21
				0882682/9	0,12	
4	REK*	0,15	0,03	0982682/9	0,03	
5	IBV*	0,56	0,14	0882682/9	0,14	
6	IBV*	2,19	0,55	0869412/7	0,55	0,55
7	IBV, REK*	1,01	0,20	0882682/9	0,19	
				0869412/7	0,01	0,01
8	IBV*	0,29	0,08	0882682/9	0,04	
				0882883/9	0,02	

Lokalita číslo	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			
			celkom v ha	z toho		
				kód/skupina BPEJ	Výmera lokality v ha	Najkvalitnejšia PP v ha
				0869412/7	0,02	0,02
9	IBV*	0,64	0,17	0882883/9	0,08	
				0800893/9	0,09	
10*	výroba*	2,52	0,84	0882683/9	0,84	
11	IBV*	0,62	0,16	0882683/9	0,02	
				0764413/7	0,14	0,14
12	IBV*	0,20	0,05	0764413/7	0,05	0,05
13	IBV, REK*	1,21	0,24	0882683/9	0,24	
14	IBV*	1,08	0,27	0764413/7	0,27	0,27
15	IBV*	0,13	0,04	0782882/9	0,04	
16	REK*	0,65	0,13	0882672/9	0,13	0,13
17	IBV*	1,98	0,46	0882683/9	0,46	
18	IBV*	0,19	0,05	0770413/7	0,05	0,05
19	REK*	1,29	0,26	0882772/9	0,26	
20	IBV*	0,03	0,01	0763242/5	0,01	0,01
21	Poľn. výroba	0,60	0,28	0882672/9	0,25	0,25
				0882882/9	0,03	
23	REK*	0,85	0,17	0882672/9	0,01	0,01
				0882882/9	0,13	
				0778463/8	0,03	0,03
24	P.výroba	0,98	0,33	0778463/8	0,33	0,33
				0778463/8	1,44	1,44
25	IBV*, REK* cintorín* OV*	4,54	2,25	0763242/5	0,30	0,30
				0882882/9	0,11	
				0882883/9	0,40	
26	výroba	2,99	2,99	0882883/9	2,99	
27	OV*		0,79	0770413/7	0,79	0,79
28*	šport	0,95	0,95	0700893/9	0,32	
				0770413/7	0,63	0,63
29	IBV*	0,76	0,20	0770413/7	0,20	0,20
				0770413/7	0,08	0,08
30	IBV*	1,29	0,34	0782683/9	0,08	
				0700893/9	0,14	
				0782883/9	0,04	
31	IBV*	0,15	0,04	0770413/7	0,02	0,02
				0763242/5	0,02	0,02
32*	OV*	0,36	0,07	0770413/7	0,07	0,07
				0770413/7	0,04	0,04
33	IBV*	0,24	0,06	0782883/9	0,02	
34	OV*	0,23	0,23	0770413/7	0,23	0,23
35	REK*	1,76	0,17	0782883/9	0,17	
36	IBV*	0,12	0,03	0770413/7	0,03	0,03
37	IBV*, REK*	4,98	0,99	0770413/7	0,94	0,94
				0782883/9	0,05	
38	cintorín	0,39	0,39	0782683/9	0,39	
39	OV*	0,61	0,61	0770413/7	0,53	0,53
				0782673/9	0,08	0,08
40	IBV*	6,45	1,61	0782673/9	0,86	0,86
				0782773/9	0,75	
41	REK*	0,39	0,08	0782673/9	0,08	0,08
42	REK*	3,69	0,74	0882673/9	0,74	
43	REK*	0,24	0,05	0782673/9	0,05	0,05
44	IBV*	7,80	1,97	0764413/7	0,26	0,26
				0782673/9	0,50	0,50
				0764413/7	1,19	1,19
				0770413/7	0,02	0,02
45	IBV*	0,12	0,03	0770413/7	0,03	0,03
46	IBV*	3,66	0,92	0782673/9	0,90	0,90
				0770413/7	0,02	0,02
47	HBV*	0,21	0,21	0770413/7	0,21	0,21
48	OV	0,16	0,16	0770413/7	0,16	0,16

Lokalita číslo	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			
			celkom v ha	z toho		
				kód/skupina BPEJ	Výmera lokality v ha	Najkvalitnejšia PP v ha
49	REK*	0,15	0,03	0782673/9	0,03	0,03
50	IBV*	0,24	0,06	0770413/7	0,06	0,06
51	vodojem	0,15	0,15	0982682/9	0,15	
52	cesta	0,45	0,45	0882683/9	0,45	
Celkom lokality		63,89	21,86		21,86	12,27

Poznámka: Hrubo vyznačené čísla lokalít sa odlišujú oproti Variantu 1 vo funkcii využitia označené hviezdíčkom alebo výmere bez hviezdíčky. Lokalita záberu č. 22 vo Variante 2 sa vypúšťa, nakoľko sa s ňou uvažuje až vo výhlade.

Vysvetlivky: IBV - funkcia IBV a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu A, REK* - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu R, OV* - funkcia občianskej vybavenosti a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu O, HBV* - funkcia hromadného bývania a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu B, výroba* - funkcia výroby a všetky prípustné funkcie v zmysle regulatívu V.*

Obec Divina je vidiecke sídlo určené pre bývanie, rekreačné využitie a poľnohospodársku výrobu. Stavebný rozvoj bytovej výstavby je možný iba v rámci záhrad rodinných domov alebo vo vymedzených lokalitách v bezprostrednej nadväznosti na zastavané územie, čo je v súlade so záväznou časťou ÚPN – VÚC Žilinského kraja. Z urbanistického hľadiska je logické pokračovať v rozvoji obce v nadväznosti na skutočne zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Vzhľadom k tomu, že najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú po obvode zastavaného územia, nedá sa vyhnúť ich záberu. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne tak, aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

K záberom lesných pozemkov v riešení ÚPN O Divina ani v jednom variante nedochádza.

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

Obyvatelia obce Divina sú zásobovaní pitnou vodou z vlastných studní, z čiastkových vodovodných systémov z niekoľkých lokálnych vodných zdrojov a verejného vodovodu napojeným na SKV Žilina - Bytča v správe SEVAK, a.s. Žilina.

Obec v súčasnosti využíva postupne budovanú vodovodnú sieť, zásobovanú čiastočne z vyššie spomínaného verejného vodovodu (SEVAK a.s.) a čiastočne z lokálnych vodných zdrojov rôznej výdatnosti. Voda z týchto zdrojov je rozvádzaná potrubiami rôznych priemerov k odberateľom, zväčša rodinným domom. Týmto spôsobom je zásobovaná spodná (južná) a centrálna časť obce, vrátane časti Lúky. Horná (severná) časť obce nemá vybudovaný vodovod vôbec a niekoľko stoviek obyvateľov v tejto časti obce využíva výhradne vodu z vlastných studní.

Koncepcia je založená na odbere vody z vodovodu vyššieho rádu odkiaľ je voda dodávaná prírodným potrubím DN 300 do miestnej vodovodnej siete v obci Divinka. Pre samotnú obec Divina bolo vybudované nové prírodné potrubie PE DN 150. Tlakové pomery v tomto potrubí sú závislé od vodojemu Žilina - Považský Chlmec (2 x 5000 m³, min. hladina VDJ: 440,50 m n. m., max. hladina VDJ: 445,00 m n. m.). V súčasnosti je vodovod vybudovaný čiastočne, t. j. iba prírodné potrubie z Divinky a rozvodné potrubia v časti obce Divina profilu DN 100 a DN 150, ktoré zabezpečuje dodávku pitnej vody pre obec. Ďalšie rozširovanie vodovodu si bude vyžadovať vybudovanie vodojemov, čerpacích staníc a prepojenie nového systému na už existujúce rozvody.

Navrhovaný stav

Pre obec bola vypracovaná štúdia zásobovania pitnou vodou „Verejný vodovod v obci Divina - štúdia riešenia rekonštrukcie rozšírenia verejného vodovodu“(2020), v zmysle ktorej začala

obec budovať v spolupráci s obcou Divinka vodovodný systém na báze dodávok vody zo skupinového vodovodu Žilina - Bytča.

Účelom štúdie je návrh optimálnej úpravy a rozšírenia vodovodnej siete v katastri obce Divina pri zohľadnení existujúcich prvkov vodovodnej siete. Riešenie má zároveň zosúladiť verejný vodovod v obci s platnou legislatívou a so všeobecne platnými požiadavkami na verejný vodovod.

Výpočet potreby vody podľa vyhlášky 684/2006 Z. z. (celá obec v zmysle „štúdie“)

Počet obyvateľov obce =	2600 obyvateľov (výpočtová hodnota)
Špecifická potreba vody pre obyvateľa	135 l/osoba/deň
Koeficient dennej nerovnomernosti	$k_d = 1,6$
Koeficient hodinovej nerovnomernosti	$k_h = 1,8$
Priemerná potreba:	$Q_p = 2600 \times 135 = 351\,000 \text{ l/deň} = 4,0 \text{ l/s}$
Maximálna denná potreba:	$Q_m = 351\,000 \times 1,6 = 561\,600 \text{ l/deň} = 6,51 \text{ l/s}$
Maximálna hodinová potreba:	$Q_h = (561\,600 \times 1,8) : 24 = 42\,120 \text{ l/h} = 11,7 \text{ l/s}$

Vodovodná sieť bude po kompletnom vybudovaní rozdelená do troch tlakových pásiem, vybudovaná bude vodovodná sieť v celej obci DN 100 - DN 160, čerpacie stanice pre zabezpečenie potrebných tlakových pomerov a vodojemy s potrebnou akumuláciou.

Navrhované úpravy zároveň uvažujú s protipožiarnou funkciou vodovodu a súčasťou návrhu je osadenie hydrantov (DN 80 - DN 100) vo vzájomnej vzdialenosti 160 m.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Súčasný stav

Obec v súčasnosti nie je odkanalizovaná jednou kanalizačnou sústavou. Jednotlivé domy (podľa vybavenia) sú odkanalizované vlastnou domovou kanalizáciou a odpadové vody sú zaústené do domovej žumpy, septiku resp. domových ČOV.

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Dažďové vody sú odvádzané rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia.

Navrhovaný stav

V obci sa uvažuje s výstavbou stokovej siete s napojením cez obec Divinka na kanalizačný zberač Divinka - Bytča, s napojením na SČOV Žilina. Táto by odvieďa splaškové vody zo všetkých domácností a objektov občianskej vybavenosti. Je na to spracovaný investičný zámer „Odkanalizovanie obcí Dlhé Pole, Svederník, Divina - kanalizačný zberač“ (obstarávateľ SEVAK, a. s. Žilina).

Stoková sieť je navrhovaná ako delená, väčšinou gravitačná. Lokality resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc odpadových vôd. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojk. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou.

V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov.

Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z. z.

V rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných resp. povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z.

3. Suroviny – druh, spôsob získavania

Súčasný stav

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava v riešenom území neeviduje objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, ani staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1 zákona č. 44/1988 Zb.

Pre záujmové územie obce Divina nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. Sú tu evidované skládky odpadov (8 odvezených) a zaregistrované zosuvy.

Navrhovaný stav

V predmetnom strategickom dokumente sa nenavrhuje žiadna ťažba ani využívanie surovinových zdrojov v rámci riešeného územia.

4. Energetické zdroje – druh, spotreba

4.1 Elektrická energia

Súčasný stav

Riešeným územím prechádzajú vzdušné siete veľmi vysokého napätia VVN, vysokého napätia VN a nízkeho napätia NN. Sieť VVN slúži zásobovaniu elektrickou energiou v širšom, celoslovenskom rozsahu.

VVN sieť

Existujúca linka 110 kV prechádzajúca južným okrajom riešeného územia, zostáva v existujúcej trase, s jej prekládkou sa v blízkej budúcnosti neuvažuje. Pri navrhovaní zástavby je nutné uvedenú linku VVN rešpektovať s dodržaním ochranného pásma 15 m od krajných vodičov. V riešenom území je evidovaná výstavba 2 x 110 kV elektrického vedenia Hc Hričov - transformovňa Turzovka.

VN sieť

Obec Divina zásobuje elektrickou energiou existujúca napájacia linka 22 kV č. 1314 prechádzajúca riešeným územím. Pri navrhovaní zástavby je nutné VN elektrické vedenia rešpektovať dodržaním ochranného pásma 10 m od krajných vodičov.

Zásobovanie obce Divina je v súčasnosti zabezpečené stožiarovými - stĺpovými transformačnými stanicami v počte 9 ks o celkovom výkone 1 785 kVA. Požadované krytie potreby elektrickej energie je nedostatočné výkonovo, vysoké úbytky napätia.

Zoznam trafostaníc v k. ú. Divina

Číslo trafostanice	Poloha trafostanice	Výkon trafostanice
T1 stav	Divina - Dolný koniec	100 kVA
T2 stav	Divina - Pod kostolom	250 kVA
T3 stav	Divina - Pri krčme	250 kVA
T4 stav	Divina - U Lokaja	250 kVA
T5 stav	Divina - T- mobil	25 kVA
T6 stav	Divina - Lúky	250 kVA
T7 stav	Divina - ZŠ obec	250 kVA
T8 stav	Divina - Poľnohosp. družstvo	160 kVA
T9 stav	Divina - Horný koniec	250 kVA
Spolu		1 785 kVA

NN sieť

V riešenom území sa nachádza vzdušný 1 kV rozvod v prevažnej miere na betónových podporných bodoch, v malej miere káblový rozvod v zemi pre zásobovanie rodinných domov výrobných objektov a občianskej vybavenosti.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie obce je riešené vzdušným rozvodom a svietidlami, ktoré sú upevnené na podporných bodoch vzdušných liniek NN, v malej miere osvetlením na stĺpoch verejného osvetlenia s káblovým rozvodom v zemi.

Riešené územie obce je plynofikované na 35 %. Zemný plyn sa používa na riešenie potrieb tepla (vykurovanie, varenie, príprava TUV). Elektrická energia sa používa v základnom stupni

elektrizácie „A“, s menším podielom v stupni elektrizácie „B1“ sa používa elektrická energia na varenie a s malým podielom v stupni elektrizácie „C“ sa používa elektrická energia na vykurovanie.

Navrhovaný stav

VN sieť

Na krytie potreby elektrickej energie existuje zámer na výstavbu dvoch trafostaníc 2 x 160 kVA. V územnom pláne je riešené zahustenie trafostaníc tak, aby NN rozvody boli v dĺžke 350 m.

Zoznam navrhovaných trafostaníc v k. ú. Divina

Číslo trafostanice	Poloha trafostanice	Výkon trafostanice
T10 návrh	Divina - Fedorov pasienok	160 kVA
T11 návrh	Balovia	160 kVA
T12 návrh	Divina - U Krakov	160 kVA
T13 návrh	Kučerovci	160 kVA
T14 návrh	Horný koniec	160 kVA
T15 návrh	Žižovci	25 kVA
T16 návrh	IBV Nivy	250 kVA
Spolu		1 075 kVA

NN sieť

Pre budúcu novú výstavbu v intraviláne NN sieť riešiť káblami v zemi s prepojením na príľahlé susedné NN rozvody z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo je územie bezprostredne príľahlé ku elektrickému zariadeniu a vedeniu, jeho vzdialenosť je od krajných vodičov na každú stranu :

- 110 kV vedenie 15 m,
- 22 kV vedenie 10 m,
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m,
- trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiaru,
- 22 kV káblové vedenie 1 m,
- NN vedenia 1 m.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.

4.2 Zemný plyn a teplo

Súčasný stav

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza VTL s maximálnym prevádzkovým tlakom do 4,0 MPa a STL2 distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom do 400 kPa. Obec Divina je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu Rudina - Divina DN80 PN40. Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je cez VTL pripojovací plynovod Divina DN80 PN40. Distribučná sieť v obci Divina je vybudovaná z materiálu ocel', PE. Obec Divina je zásobovaná zemným plynom z regulačnej stanice RS Divina 4,0 MPa/400 kPa o výkone 3300 m³ /h. Z regulačnej stanice Divina sú zásobované aj obce Divinka, Svederník a Dlhé Pole. Obec Divina je plynofikovaná v miestnej časti Divina. Osada Lúky a ostatné osady v k. ú. nie sú plynofikované.

Jednotlivé nehnuteľnosti sú na distribučný plynovod napojené pomocou pripojovacieho plynovodu (plynovodnej prípojky). Tento je spravidla ukončený skrinkou merania a regulácie (MaR), kde je umiestnený hlavný uzáver plynu (HUP), regulátor a plynomer. Skrinka je

osadená na hranici parcely odberateľa tak, aby bol k nej prístup z verejnej parcely pre účely údržby, resp. odčítania plynomerov.

Výkresová dokumentácia je spracovaná na základe podkladov od správcu siete - SPP-D. SPP-D v súčasnosti nemá v riešenom území vlastné rozvojové zámery.

Navrhovaný stav

Existujúca plynovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná pre plánovaný nárast bytovej výstavby a objektov občianskej vybavenosti. V navrhovaných lokalitách na rozvoj bývania sa uvažuje, že asi 70 % bytov bude napojených na plyn. Navrhuje sa tiež plynofikácia osady Lúky, kde by asi 50 existujúcich rodinných domov chcelo odoberať plyn. Počet odberateľov plynu v obci Divina by tak narástol asi o 210.

Pri navrhovanej zástavbe rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynovodov v území (podľa zákonov č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov a zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Ochranné pásmo

Je to priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- pre VTL plynovod DN 80 a STL prepojovací plynovod Divina- Dlhé Pole D 160 4 m,
- pre miestne STL plynovody v zastavanom území s prevádzkovým tlakom do 0,4 MPa 1 m,
- pre technologické objekty (RS, armatúrové uzly, zariadenia protikorózneho ochrany) 8 m.

Bezpečnostné pásmo

Je to priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je:

- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území 10 m,
- pre VTL plynovod D80 PN 40 20 m,
- pri regulačnej stanici RS 3300 a armatúrnych uzloch 50 m,
- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

Zásobovanie teplom

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou - 18% v zmysle STN 060210.

Obec Divina má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používajú prevažne pevné palivá (uhlie, drevo), menej zemný plyn a elektrina.

V ďalšom období treba vzhľadom na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia preferovať vykurovanie zemným plynom a drevom. Odporúča sa využívať aj nekonvenčné zdroje energie.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Cestná doprava

Súčasný stav

Riešené územie má dobré dopravné napojenie na hlavné cestné a železničné trasy Slovenska. Cesta III/2093 sa prostredníctvom cesty II/507 napája na cesty I/11 a I/18 v Žiline a týmito cestami na diaľnice D1 a D3. Železničná stanica je v Žiline, cez ktorú prechádzajú železničné trate medzinárodného významu č. 120 Žilina – Bratislava, č. 127 Žilina - Čadca - Ostrava a č. 180 Žilina - Košice.

Základný komunikačný skelet obce Diviny tvoria cesty III/2093 a III/2094. Cesta III/2093 sa odpája z cesty II/507 (Bytča - Žilina) pokračuje na sever do obce Divinka a následne pokračuje do obce Divina, kde si drží smer na sever a pokračuje na koniec obce.

Cesta III/2094 sa v centre obce Divina odpája z cesty III/2093 v smere na západ a následne pokračuje na sever, kde končí v miestnej časti Divina - Lúky.

Cesty III. triedy plnia funkciu zberných komunikácií, funkčnej triedy B3, pričom plnia funkciu aj obslužných komunikácií.

Hlavné komunikačné osi obce Divina dopĺňa sieť obslužných komunikácií funkčnej triedy C3, ktoré umožňujú priamu obsluhu územia a objektov, pri vylúčení tranzitnej dopravy. Povrchovú úpravu komunikácií tvorí asfalt alebo štrk. Šírka komunikácií sa pohybuje v rozmedzí cca 2,5 - 6,0 m podľa priestorových možností. Komunikácie tak svojou smerovou, šírkovou a povrchovou úpravou nie vždy vyhovujú kladeným požiadavkám, preto ich doporučujeme rekonštruovať (podľa možností obce).

Existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, môžu byť zjednosmernené. V prípade, že takéto komunikácie budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by vhodné ich opatriť výhybňami (podľa finančných možností obce a priestorových možností danej lokality).

Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú účelové komunikácie, poľné alebo lesné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Obslužné komunikácie so živičnou úpravou sú v malej miere miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí, preto z hľadiska životnosti vozovky by bolo treba tieto komunikácie opraviť alebo zrekonštruovať.

Navrhovaný stav

Uvažované (nové) miestne automobilové komunikácie riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie alebo ako komunikácie slepé s otáčacím kladivom. V prípade stiesnených priestorových pomerov komunikácie riešiť ako jednopruhové, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhové, jednosmerné.

Hromadná doprava

Súčasný stav

Hromadná autobusová doprava obce Divina je riešená ako prímestská hromadná doprava. Prepravu zabezpečuje SAD Žilina. Na autobusových zastávkach sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich, bez zástavkového pruhu. Prímestskú hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce po cestách III. triedy (III/2093 a III/2094).

V obci je lokalizovaných celkom 9 autobusových zastávok (Divina - kultúrny dom, Divina - Obchodný dom Divina - Lokaj, Divina - U Kerakov, Divina - Zrubec, Divina - garáž SAD, Divina - Tabačík, Divina - Kaper, Divina - Parišovia).

Izochróna pešej dostupnosti od existujúcich autobusových zastávok s polomerom 500 m pokrýva dostupnosť autobusových zastávok v rámci intravilánu obce.

Železničná doprava

Súčasný stav

Katastrálnym územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia zastávka ŽSR je v meste Žilina vzdialenej cca 11 km pre osobnú aj rýchlikovú dopravu ako aj nákladnú dopravu.

Navrhovaný stav

ŽSR neuvažujú v návrhovom období s výstavbou nových železničných tratí v riešenom území.

Letecká doprava

Súčasný stav

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do riešeného územia zasahujú ochranné pásma (OP) Letiska Žilina.

Letisko Žilina sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Divina cca 10 km.

Navrhovaný stav

V návrhovom období sa neuvažuje v riešenom území s leteckou dopravou.

Cyklistická doprava

Súčasný stav

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne komunikácie obce Divina.

Východným okrajom k. ú. Divina prechádza značená zelená cyklotrasa č. 5408 : Rudina - pod vrcholom Lopatovho vršku (k. ú. Divina) - Rudinská - Nesluša - Neslušský rybník - Rudina. Neďaleko k. ú. obce Divina prechádza najstaršia Vážska cyklomagistrála - červená trasa č. 002, ktorá je vedená súbežne s trasou cesty II/507. Cyklomagistrála prechádza 3 krajmi - Trnavským, Trenčianskym a Žilinským.

Navrhovaný stav

V k. ú. Divina navrhujeme prepojiť značenú zelenú cyklotrasu č. 5408 s Vážskou cyklomagistrálou - červená trasa č. 002 a vytvoriť väčší a menší cyklistický okruh. Väčší okruh je navrhnutý cez miestnu časť Lúky. Vzhľadom na existujúce priestorové usporiadanie a nemožnosť vytvorenia cyklotrasy segregovanej od automobilovej dopravy bude prepojenie možné iba v trase cesty III/2093 a III/2094 a niektoré časti budú vedené po obslužných a účelových komunikáciách.

Statická doprava

Súčasný stav

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku. Odstavenie vozidiel bytových domov je riešené formou spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru alebo formou garáží.

Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešená formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

Navrhovaný stav

Na presné určenie počtu parkovacích stojísk bude treba uskutočniť dopravný prieskum, kde sa vymedzia plochy určené pre statickú dopravu, zistí sa skutočná potreba stojísk pre jednotlivé funkcie (bývanie, občianska vybavenosť, výroba, služby, ...) a navrhne sa riešenie ako a kde doplniť chýbajúce počty stojísk.

Potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre uvažované objekty bývania a vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Elektronická komunikačná sieť a zariadenia

Súčasný stav

Telekomunikačné služby sú zabezpečované firmou Telekom, a.s. cez digitálnu ústredňu. Kapacita ústredne je dostatočná, poskytuje hlasové a dátové služby.

Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným káblovým vedením alebo vzdušným vedením.

Mobilná sieť

Služby mobilnej telefónnej siete sú v riešenom území zabezpečované operátormi ORANGE, T-Mobile a O2. V k. ú. obce majú vybudované vykryvače Telekom a O2.

Miestny rozhlas

Sieť miestneho rozhlasu je riešená vzdušným rozvodom v súbehu s miestnymi komunikáciami. Rozhlasová ústredňa je v objekte OÚ Divina.

Internet

V riešenom území obce Divina je umožnený prístup k využívaniu internetu, príjem signálu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou Telekomu, sieťou mobilných operátorov a bezdrôtovou sieťou Wi-Fi.

Káblová televízia

V roku 2003 bola v obci zavedená káblová televízia, ktorú využíva asi 450 domácností.

Navrhovaný stav

V oblasti prístupových telekomunikačných sietí budú hlavne v nových rozvojových územiach aplikované nové technologické trendy umožňujúce poskytovanie multimediálnych služieb a vysokorýchlostného internetu v súlade s odvetvovými rezortnými požiadavkami.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.

Súčasný stav

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Kritéria kvality ovzdušia sú uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO).

Na monitorovanie lokálneho znečistenia ovzdušia bolo v roku 2016 na území SR rozmiestnených 38 automatických monitorovacích staníc, z ktorých väčšina monitorovala základné znečisťujúce látky (SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, CO).

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na cestách III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- prevádzkovanie veľkých, stredných a malých zdrojov znečistenia ovzdušia nachádzajúcich sa v mestskej aglomerácii Žilina, tiež z priemyselných prevádzok v okolí obce a zdrojmi nachádzajúcimi sa priamo na území obce Horný Hričov.

Najväčší podiel na znečistení ovzdušia v riešenom území môžeme považovať bezprostredný dopad automobilovej dopravy na okolie, ktorý vzniká hlavne prevádzkou motorov automobilov (emisie výfukovými plynmi SO₂, CH₄, N₂O, Pb, NH₃, CO₂), ale aj vírením čistočiek prachu usadených na komunikácii a jej okolí a tiež opotrebovaním jednotlivých častí vozidla. Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Kvalitu ovzdušia viac ako lokálne zdroje ovplyvňujú stredné a veľké zdroje znečistenia ovzdušia situované v Žiline (najmä Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, Dolvap, s.r.o. Varín...), ako aj klimatické pomery (výskyt inverzií, hmieľ, nízkej oblačnosti).

V katastrálnom území obce sa veľké zdroje znečistenia ovzdušia nenachádzajú.

V riešenom území sa nenachádza monitorovacia stanica pre vyhodnotenie kvality ovzdušia. Na území Žilinského kraja tvoria Národnú monitorovaciu sieť kvality ovzdušia SHMÚ štyri monitorovacie stanice (Chopok, Martin, Ružomberok a Žilina), ktoré realizujú kontinuálne analýzy základných polutantov.

Emisie zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Žilina

Rok	Emisie (v t. za rok)			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO
2018	121,756	197,035	279,741	140,663
2017	128,589	210,004	282,954	159,275
2016	138,349	275,495	312,115	156,870
2015	144,534	487,082	405,755	201,299

Zdroj: www.shmu.sk

Limitná hodnota pre priemerné denné koncentrácie PM₁₀ ani pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ nebola v zóne Žilinský kraj prekročená, rovnako ako limitné hodnoty pre SO₂, NO₂, benzén a CO. Zároveň v tejto zóne neprišlo ani k prekročeniu cieľovej hodnoty pre PM_{2,5}.

Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia za rok 2019

AGLOMERÁCIA Zóna		Ochrana zdravia									VP 2)	
	Znečisťujúca látka	SO ₂		NO ₂		PM ₁₀		PM _{2,5}	CO	Ben- zén	SO ₂	NO ₂
	Doba spriemerovania	1 hod	24 hod	1 hod	1 rok	24 hod	1 rok	1 rok	8 hod 1)	1 rok	3 hod po sebe	3 hod po sebe
	Limitná hodnota [µg.m ⁻³]	350	125	200	40	50	40	25	10000	5	500	400
	(počet prekročení)	(24)	(3)	(18)		(35)						
Žilinský kraj	Chopok, EMEP			0	2							0
	Martin, Jesenského			0	24	13	19	15	2319	0,8		0
	Ružomberok, Riadok	0	0	0	18	24	24	18	2353	1,1	0	0
	Žilina, Obežná			0	21	21	23	18	2093			0

Zdroj: SHMÚ

¹⁾ maximálna osemhodinová koncentrácia

²⁾ limitné hodnoty pre výstražné prahy

³⁾ stanice indikujú regionálnu požadovú úroveň

Znečisťujúce látky, ktoré prekročili limitnú hodnotu sú zvýraznené hrubým písmom

Označenie výťažnosti: > 85 % platných meraní produkcia odpadov

Navrhovaný stav

Riešenie UPN – O neplánuje s rozvojom nových zdrojov znečistenia ovzdušia, odporúča podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie - biomasa, geotermálna a solárna energia, tepelné čerpadlá a pod.

2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania

Súčasný stav

V súčasnosti nie je v obci vybudovaná verejná kanalizácia, rodinné domy sú odkanalizované vlastnou domovou kanalizáciou a odpadové vody sú zaústené do domovej žumpy, septiku resp. domových ČOV.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovými priekopami do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia. S výstavbou dažďovej kanalizácie sa v obci neuvažuje, dažďové odpadové vody budú odvádzané doterajším spôsobom, t. j. sústavou povrchových odvodňovacích rigolov.

Medzi lokálne zdroje znečistenia podzemných vôd patria nelegálne skládky odpadov, agrochemikálie z poľnohospodárskej výroby, nezabezpečené hnojiská a kompostoviská.

Navrhovaný stav

Pre odkanalizovanie obce je v súčasnosti spracovaný projekt „Odkanalizovanie obcí Dlhé Pole, Svederník, Divina“ navrhovateľom Severoslovenské vodárne a kanalizácie a.s. Žilina.

Predmetom projektu je návrh splaškovej kanalizácie na odkanalizovanie obcí Dlhé Pole, Svederník, Divina, Divinka s ich miestnymi časťami s napojením na SČOV Žilina. V rámci projektu je riešené aj odbočenie kanalizačných prípojek. V obciach je navrhnutá splašková kanalizácia, ktorá sa bude skladať z gravitačnej a výtlačnej časti. Ďalšími objektmi potrebnými pre prevádzkovanie navrhovanej kanalizácie sú čerpacie stanice (ČS) s napojením na elektrickú energiu (prípojka NN). Trasa navrhovanej kanalizácie bude vedená pozdĺž štátnych, miestnych komunikácií a pozdĺž miestnych tokov. Navrhnutá je gravitačná kanalizačná sieť o celkovej dĺžke 15 994 m a tlaková kanalizácia s dvoma ČS celkovej dĺžky 148 m. Hlavná kanalizačná vetva vedie od miesta napojenia až po koniec obce Divina. Z časti Lúky vedie vetva v dĺžke 1 358 m. Trasa vetvy je vedená v ceste III/2093 z časti cez súkromné pozemky. Do vetvy sa budú postupne napájať vedľajšie vetvy. Tieto zabezpečia odkanalizovanie bočných ulíc obce. Trasa druhej vetvy je vedená z časti po súkromných pozemkoch a z časti v ceste III/2094. Do nej sa budú postupne napájať vedľajšie vetvy. Tieto zabezpečia odkanalizovanie bočných ulíc obce. Trasa križuje 21 x vodný tok a 19 x štátnu cestu. V tomto objekte je navrhnutých 665 ks kanalizačných odbočiek s celkovou dĺžkou 3 990 m.

Presná špecifikácia odpadových vôd z navrhovaných plôch priemyslu hodnotenou územnoplánovacou dokumentáciou sa v súčasnosti nedá odhadnúť, bude závisieť od typu nových výrobných jednotiek a najmä od charakteru, špecifikácie a výrobných kapacít jednotlivých prevádzok a najmä od počtu zamestnancov (splašková voda) a potreby technologickej vody (bilancia: vstup a výstup).

Problematika tvorby odpadových vôd v nových výrobných jednotkách a následné nakladanie s nimi budú riešené v závislosti od charakteru výroby a jej veľkosti v procese predprojektovej a projektovej prípravy v zmysle platnej legislatívy – zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. v prípade zaradenia činnosti i v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia (zákon IPKZ) v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v zmysle ďalších neskorších predpisov.

Ochrana územia pred povodňami

Súčasný stav

Nebezpečenstvo záplav je vysoké v obci Divina, menšie v osade Divina - Lúky a nulové vo vyššie položených osadách. Rizikovými sú situácie, keď sa dlhšie trvajúce výdatné dažďové zrážky vyskytnú v období ešte vysokej snehovej pokrývky za súčasného výrazného oteplenia. Ohrozená je veľká časť pásovej obytnej zóny pozdĺž potoka Divina, priaznivejšia konfigurácia terénu znamená ohrozenie len niektorých častí obytnej zóny Divina - Lúky.

Nakoľko existujúca zástavba v obci je historickou danosťou, všetky protipovodňové opatrenia, ktoré sú v území reálne vykonateľné môžu riziko škôd pri záplavách znížiť, ale nie vylúčiť.

Návrh

Navrhované protipovodňové opatrenia majú charakter investičný a charakter prijatia zásad správania sa fyzických a právnických osôb akýmkoľvek spôsobom exploatujúcich priestor katastrálneho územia obce.

Investičný zásah si vyžaduje úprava koryta potoka Divina a Lúckeho potoka, v rámci ktorého by došlo najmä ku prehĺbeniu a rozšíreniu prietochného profilu, odstránenie starých i nových navážok väčšinou stavebného odpadu zo dna i brehov potokov. Zásah má regulačný charakter len v nevyhnutných prípadoch, lebo všade, kde to stiesnené údolie dovoľuje je naopak nutné nechať inundačný priestor, čo musí byť dodržané všade mimo zastavaného územia. Spevnenie brehov prednostne riešiť ochrannou zeleňou. Na zachytenie prívalových vôd, resp. vyrovnávanie prietoku v potoku Divina môže slúžiť aj výhľadovo (Pozemkovým spoločenstvom Urbár Lúky) navrhované vybudovanie zdrží drevenej konštrukcie, ktoré by mali chrániť pôdu pred eróziou a pôsobiť ako protipovodňová ochrana rozptýlením vody v priestore nad obývaným územím.

Pod spoločenskou kontrolou musí byť lesné hospodárstvo. Ochrana pred povodňami si vyžaduje nedovoliť rozsiahle výruby, devastáciu pôdneho krytu v lese ťažkými mechanizmami a vytváranie hlbokých rigolov do podložia svahovitého terénu. Naopak výrub musí byť vzápätí nahrádzaný novou výsadbou a uvažovať aj s výsadbou na už zerodovaných svahoch. Nakoľko na viacerých miestach riešeného územia je ohrozenie povodňami spojené tiež s rizikom zosuvov, aj plochy aktívnych, potenciálnych či stabilizovaných zosuvov je potrebné navrhnuť do plánu výsadby hlbokokoreňujúcimi drevinami (borovica lesná).

V poľnohospodárskej činnosti sú 3 vysokoefektívne protipovodňové opatrenia: Nespájanie malých poličok do veľkých lánov s ponechaním vrstevnicových medzí, orba svahov po vrstevnici a pravidelné kosenie (minimálne dva razy ročne) všetkých trvalých trávnatých plôch. Morfológia terénu a spôsob existujúcej zástavby v údolí potoka Divina umožňuje vytvorenie retenčných plôch s účelom zníženia povodňových vĺn len v niektorých miestach katastrálneho územia. Väčšia plocha vhodnej výškovej konfigurácie sa nachádza až na južnej hranici územia a v susednom katastrálnom území obce Lalinok.

Na Lúckom potoku však vzhľadom na podstatne menšiu plochu povodia, v porovnaní s potokom Divina, nie je ohrozenie povodňou také akútne. Je potrebné chrániť retenčnú plochu v priestore pod miestnou časťou Potoky - posledné meandre toku pred ústím do potoka Divina, v žiadnom prípade v priestore nerealizovať nijaké stavebné alebo regulačné zásahy.

Požiadavky na civilnú ochranu obyvateľstva zo strany OÚ, odboru krízového riadenia v Žiline, sa vzťahujú na ochranu pred povodňami a odporúčajú akékoľvek ďalšie investície riešiť na území mimo ohrozenia 100-ročnou vodou v miestnych tokoch.

Pre uvažované rozvojové aktivity v obci rešpektovať:

- ✓ vypracovanú štúdiu zásobovania pitnou vodou „Verejný vodovod v obci Divina - štúdia riešenia rekonštrukcie rozšírenia verejného vodovodu“(2020) - vodovodný systém na báze dodávok vody zo skupinového vodovodu Žilina - Bytča,
- ✓ investičný zámer „Odkanalizovanie obcí Dlhé Pole, Svederník, Divina - kanalizačný zberač“ (obstarávateľ SEVAK, a.s. Žilina),
- ✓ pri návrhu nových stavebných objektov rešpektovať verejný vodovod a kanalizáciu v uliciach. Dodržať ochranné pásmo potrubí 1,5 m do priemeru DN 500 mm a od bočného pôdorysného okraja potrubia na obe strany v zmysle zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách č. 442/2002 Z. z. § 19 ods. (2),
- ✓ navrhnutý delený kanalizačný systém a prevažne gravitačné stokové siete splaškovej kanalizácie so zaústením do existujúcich kanalizačných zberačov verejnej kanalizácie,
- ✓ v prípade, ak to nedovolia výškové pomery, sú navrhnuté čerpacie stanice,
- ✓ nové budúce verejné inžinierske siete situovať do verejných (obecných) pozemkov s akceptovaním existujúcich vedení (dodržať ochranné pásma) a podľa možnosti zokruhováním. Dodržať STN 73 6005. V prípade, že inžinierske siete budú situované do súkromných pozemkov, bude potrebné zabezpečiť vecné bremeno na pozemky so zápisom do katastra nehnuteľností ako aj písomné súhlasy vlastníkov so vstupom na pozemok za účelom prevádzkovania a odstránenia porúch na vodovode a kanalizácii,
- ✓ ich ochranu pred povodňami (zákon č. 7/2010 Z. z.),
- ✓ zachovať ochranné pásmo drobných vodných tokov (zákon č. 364/2004 Z. z.) 4 m od brehovej čiary obojstranne; rešpektovať obmedzenia z toho vyplývajúce (nepripustná orba, stavenie objektov, zmena reliéfu koryta ťažbou resp. navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vode, výstavba súběžných inžinierskych sietí),
- ✓ je potrebné zabezpečiť prístup mechanizácie správcu toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) pre potreby realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- ✓ vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- ✓ spomaliť odtok vôd z povrchového odtoku z návrhového územia.

3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi

Nakladanie s odpadmi vznikajúcimi pri stavbe i v priebehu prevádzky bude prebiehať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláškou MŽP SR č. 365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Súčasný stav

Na základe platnej legislatívy obec zodpovedá za vytvorenie podmienok s nakladaním s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré bližšie špecifikuje Všeobecne záväzným nariadením Obce Divina číslo 4/2016 o nakladaní s komunálnym odpadom.

Odpadové hospodárstvo sa riadi Programom odpadového hospodárstva Obce Divina na roky 2016 – 2020. V roku 2016 sa v obci Divina vyprodukovalo 519,16 t odpadov. 72,59 t odpadov sa tvoril vyseparovaný odpad a 446,57 t bolo vyvezených na skládku. Zber odpadu zabezpečuje firma T+T a iné oprávnené spoločnosti.

Na území obce je zavedený separovaný zber. Vyseparovaný odpad tvoril asi 14 %. Navrhovaný podiel zhodnocovania na rok 2019 je 34 % a na rok 2020 je to až 51 %, čo sa pravdepodobne nedosiahne

Druh a množstvo odpadov v roku 2018

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Odpad v t	Materiálovo zhodnocovaný v t	Zneškodňovaný skládkovaním v t
200301	Zmesový KO	O	377,87		377,87
200307	Objemný odpad	O	68,70		68,70
200101	Papier a lepenka	O	6,76	6,76	
200102	Sklo	O	30,32	30,32	

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Odpad v t	Materiálovo zhodnocovaný v t	Zneškodňovaný skládkovaním v t
200103	VKM	O	1,14	1,14	
200139	Plasty	O	19,47	19,47	
200140	Kovy	O	3,99	3,99	
200123	Vyr. zar. obsah. CHF uhl'ovodíky	N	1,10	1,10	
200133	Batérie a akumulátory	N	2,77	2,77	
200135	Vyr. elektr. a elektron. zar.	N	1,68	1,68	
200110	Šatstvo	O	5,36	5,36	
	Spolu		519,16	72,59	446,57

Na území obce je zavedený separovaný zber. Vyseparovaný odpad tvoril asi 14 %. Navrhovaný podiel zhodnocovania na rok 2019 je 34 % a na rok 2020 je to až 51 %, čo sa pravdepodobne nedosiahne.

Tvorba odpadov je silne závislá na životnej úrovni danej krajiny, regiónu či obce. Do budúcnosti sa nepredpokladá znižovanie celkového množstva odpadov. Predpokladáme však odklon od skládkovania odpadov smerom k zhodnocovaniu odpadov a to najmä k materiálovej recyklácii a zhodnocovaniu BIO odpadov.

Využitie biologicky rozložiteľného odpadu rieši obec nákupom malých kompostérov pre obyvateľov rodinných domov a uvažuje o zriadení kompostárne pre biologický odpad z verejných priestorov, ktoré spravuje obec.

Občania môžu odovzdať oddelené zložky komunálnych odpadov na dočasnom zbernom dvore, ktorý sa nachádza pri ceste do osady Lúky.

Navrhovaný stav

Riešením UPN – O Divina nie sú dotknuté podmienky o nakladaní s komunálnym odpadom, drobným stavebným odpadom, objemovým odpadom v zmysle VZN obce č. 4/2016 ani platná legislatíva v oblasti odpadov. V konečnom návrhu zahrnúť do opatrení v rámci kapitoly Koncepcia starostlivosti o životné prostredie celé POH Obce Divina do roku 2020:

- ✓ zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne zníženie zmesového komunálneho odpadu,
- ✓ zvýšenie podielu triedeného zberu,
- ✓ znižovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov,
- ✓ zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu.

4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)

Hluk

Súčasný stav

Naplnenie zákona č. 355/2007 z 21. júna 2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Podľa uvedenej vyhlášky sú určujúcimi veličinami hluku vo vonkajšom priestore prípustné hodnoty hluku pre deň, večer a noc. Prípustné hodnoty určujúcich veličín vo vonkajšom priestore sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kateg. územia	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB) ^{a)}				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov <i>L_{Aeq, p}</i>
			Pozemná a vodná doprava ^{b)c)} <i>L_{Aeq, p}</i>	Železničné dráhy ^{c)} <i>L_{Aeq, p}</i>	Letecká doprava		
					<i>L_{Aeq, p}</i>	<i>L_{ASmax, p}</i>	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom (napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály).	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45

Kateg. územia	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB) ^{a)}				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq, p}$
			Pozemná a vodná doprava ^{b)c)} $L_{Aeq, p}$	Železničné dráhy ^{c)} $L_{Aeq, p}$	Letecká doprava		
					$L_{Aeq, p}$	$L_{ASmax, p}$	
	chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.						
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

^{a)} Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén, ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.

^{b)} Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.

^{c)} Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.

^{d)} Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania (napr. školy počas vyučovania).

Hluková záťaž predstavuje významný problém, ktorý môže limitovať využitie územia, najmä pre obytné a rekreačné účely. Hlavným zdrojom hluku je cestná doprava. Hlukové zaťaženie cestnou dopravou je závislé od frekvencie dopravy, druhu dopravných prostriedkov a parametroch trasy. Hluk z dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž koridorov zaťažených intenzívnou dopravou. Obytné územia sú dostatočne vzdialené od líniových zdrojov hluku, preto zaťaženie v riešenom území nie je výrazné. Stacionárnymi zdrojmi hluku sú areály a prevádzky priemyselnej výroby, pily, stolárske prevádzky, a pod. Poľnohospodárske prevádzky – hluk generujú poľnohospodárske stroje a zariadenia a pridružené činnosti výrobného charakteru v areáli, vrátane dopravy, súvisiacej so zásobovaním.

Navrhovaný stav

Plochy určené na rozvoj výroby a iných aktivít môžu byť tiež zdrojom hluku emitovaného do územia. Pre umiestňovanie stacionárnych zdrojov hluku (výrobné prevádzky) vytvárať územné predpoklady vo väčšej vzdialenosti od citlivých oblastí a obytných zón. Obec musí zodpovedne pristupovať pri udeľovaní súhlasu na umiestnenie výrobných prevádzok na svojom území, ktoré by svojou činnosťou spôsobovali zvýšenú hlukovú záťaž. V prípade umiestnenia jednotlivých výrobných resp. iných aktivít do územia budú prevádzky a technológie riešené v závislosti od charakteru a typu výroby a jej výrobnéj kapacity v procese predprojektovej a projektovej prípravy v zmysle platnej legislatívy – zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. v prípade zaradenia činnosti i v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia (zákon IPKZ) v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v zmysle ďalších neskorších predpisov.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita)

Súčasný stav

Rádioaktivita patrí medzi nepriaznivé geologické faktory životného prostredia. Jej prírodné zložky sa podieľajú na celkovom radiačnom zaťažení populácie viac ako dvoma tretinami. Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má zvlášť škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Z uvedeného dôvodu je potrebné venovať dostatočnú pozornosť pri riešení územných plánov, zakladaní stavieb a pri výstavbe všeobecne.

Na území obce Divina sa nenachádzajú žiadne zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom významného elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia. Z toho dôvodu nepredpokladáme vznik a šírenie žiarenia ani iných fyzikálnych polí.

Navrhovaný stav

Hodnotený ÚPN obce Divina nepočíta so špeciálnou lokalizáciou uvedených zariadení na území obce. V rozsahu súčasného hodnotenia ÚPN obce Divina je táto problematika z hľadiska hodnotenia výstupov irelevantná.

Vzhľadom na možnosti a metodiku spracovania územnoplánovacej dokumentácie obce nie je možné v tejto fáze stanoviť podrobnejšie - konkrétnejšie výstupy. Odporúča sa pre navrhované rozvojové územia a pre jednotlivé individuálne stavby a objekty pozemných stavieb určených pre pobyt ľudí, najmä dlhodobý pobyt, v rámci prieskumov pred následnou predprojektovou prípravou zabezpečiť konkrétne merania, na základe ktorých je potrebné v prípade potreby stanoviť potrebné opatrenia.

V prípade snahy o umiestnenie takýchto zariadení na území obce bude problematika riešená v závislosti od ich charakteru a parametrov v procese predprojektovej a projektovej prípravy v zmysle platnej legislatívy – zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. v prípade zaradenia činnosti i v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia (zákon IPKZ) v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v zmysle ďalších neskorších predpisov.

Zdroje žiarenia a fyzikálne polia iného charakteru nie sú známe v riešenom území.

6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

Súčasný stav

Krajina je antropogénne zmenená, významné zásahy do krajiny predstavuje samotné zastavané územie, dopravná a technická infraštruktúra, poľnohospodárska činnosť v krajine, lesohospodárske činnosti.

Navrhovaný stav

Hodnotené aktivity v rámci predkladanej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Divina nepočítajú s významnými terénnymi úpravami ani zásahmi do krajiny, predpokladajú maximálne využitie konfigurácie terénu. V prípade významnejších terénnych zásahov do terénu bude potrebné realizovať inžiniersko-geologické resp. hydrogeologické posúdenie vhodnosti zakladania stavby a vo všetkých súvisiacich činnostiach postupovať v súlade s platnou legislatívou (dôsledné uplatnenie požiadaviek vyplývajúcich zo zákona EIA a súvisiacej environmentálnej legislatívy).

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma v k. ú. Divina

Ochranné pásmo	Stav (2019)	Návrh (2040)
Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy-Javorníky	Celé k. ú.	Celé k. ú.
ochranné pásmo II. stupňa vodárenských zdrojov	podľa výkresu č. 2	podľa výkresu č. 2
ochranné pásmo letiska Žilina	podľa výkresu č. 2	podľa výkresu č. 2
ochranné pásmo cesty III. triedy	20 m (od osi mimo intravilánu)	20 m (od osi mimo intravilánu)
ochranné pásmo cintorína	50 m	50 m
ochranné pásmo lesa	50 m (od hranice lesného pozemku)	50 m (od hranice lesného pozemku)
verejný vodovod do DN 500 mm	1,5 m (od okraja potrubia)	1,5 m (od okraja potrubia)
verejná kanalizácia do DN 500 mm	-	1,5 m (od okraja potrubia)
drobné vodné toky	4 m (od brehovej čiary obojstranne)	4 m (od brehovej čiary obojstranne)
VVN 110 kV elektrické vedenie	15 m (od krajného vodiča)	15 m (od krajného vodiča)

Ochranné pásmo	Stav (2019)	Návrh (2040)
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m (v lesných priesekoch)	4 m (od krajného vodiča) 2 m (v lesných priesekoch)
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m (od krajného vodiča)	1 m (od krajného vodiča)
VTL D 80 PN 40 MPa - ochranné pásmo	4 m (od okraja potrubia)	4 m (od okraja potrubia)
STL D160 PN 0,4 MPa - ochranné pásmo	4 m (od okraja potrubia)	4 m (od okraja potrubia)
STL v zastavanom území - ochranné pásmo	1 m	1 m
technologické objekty - ochranné pásmo	8 m	8 m
VTL D 80 PN 40 MPa - bezpečnostné pásmo	20 m	20 m
STL D160 PN 0,4 MPa - bezpečnostné pásmo	10 m	10 m
STL v zastavanom území	určí prevádzkovateľ	určí prevádzkovateľ
technologické objekty - bezpečnostné pásmo	50 m	50 m
telekomunikačné káble	1,5 m	1,5 m

Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

Verejné vodovody a verejné kanalizácie - zákon č. 230/2005 Z. z. § 19 ods. 2. Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany:

- ✓ 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátene,
- ✓ 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Oprávnenia pri správe vodných tokov - pobrežné pozemky

(§ 49, ods. 2 zákona 364/2004 Z. z.)

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie sú pri drobných tokoch do 4 m od brehovej čiary. Vodohospodársky významné toky sa v riešenom území nevyskytujú.

Ochranné pásma Letiska Žilina

Časť katastrálneho územia obce Divina sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásmo svetelnej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásma svetelnej zostupovej sústavy“, určených rozhodnutím Leteckého úradu SR č. 11367/313-3949-OP/2009 zo dňa 01.02.2010, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia :

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

- ✓ OP kužeľovej plochy (sklon 5% - 1:20) s výškovým obmedzením 422 - 455 m n. m. Bpv,
- ✓ OP svetelnej zostupovej sústavy (sklon 3,49 % - 1:28,6) s výškovým obmedzením 700 - 815,8 m n. m. Bpv.

Terén v časti k. ú. už presahuje výšky stanovené OP kužeľovej plochy, tzn. tvorí leteckú prekážku. V tejto časti územia a nad výšky určené OP je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu dopravného úradu v procese prerokovávaní územného plánu.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- ✓ OP s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. V tomto OP je zakázané umiestňovať nadzemné vedenia elektrického prúdu zvlášť vysokého napätia, veľmi vysokého napätia, vysokého napätia a trakčného vedenia okrem prípadov, keď by Dopravný úrad na základe posúdenia rozhodol, že je nové, rozširované alebo prekladané vedenie tienené iným existujúcim vedením alebo neodstrániteľnou prekážkou alebo prevádzkovým posúdením bude preukázané, že vedenie nepriaznivo neovplyvní bezpečnosť a plynulosť leteckej prevádzky.

- ✓ OP proti nebezpečným a klamlivým svetlám. V tomto OP je zakázané umiestniť a používať nebezpečné a klamlivé svetlá.
- ✓ OP bez laserového žiarenia. V tomto OP nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm², pričom žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla.
- ✓ kritickým OP proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje nalmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 μ W/cm², ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povol'ovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ✓ ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané OP Letiska Žilina a OP vizuálnych leteckých pozemných zariadení na Letisku Žilina,
- ✓ stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona),
- ✓ stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona),
- ✓ zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona),
- ✓ zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona).

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Divina leží približne 6 km severne od okresného mesta Žilina, v údolí, ktorým preteká rovnomenný potok Divina. Jej umiestnenie v údolí zapríčinilo, že počas svojho vývoja sa rozrástla do dnešnej takmer 6 km dĺžky. Riešené územie na severe susedí s k. ú. Dlhá nad Kysucou v okrese Čadca, na východe s k. ú. Rudinská, Rudina a Rudinka v okrese Kysucké Nové Mesto, na juhu s k. ú. Žilina a Divinka a na východe s k. ú. Svederník a Dlhé Pole v okrese Žilina. Z urbanistického hľadiska predstavuje Divina typ reťazovej dediny s dodnes nezastavanými časťami (miestna časť *ve Vrbí*, alebo *u Paríži*). Rozptýlené osídlenie Diviny potvrdzujú v 18. storočí tiež textové operáty Prvého vojenského mapovania. Typ voľnej reťazovej dediny je v podstate typ, ktorý vznikol na území Slovenska počas nemeckej kolonizácie v 13. – 14. stor. Obec vzniká vymeraním rovnobežných pásov, kolmých na hradskú cestu, pri ktorej sa nachádza intravilán.

Návrh ÚPN – O Divina rieši vymedzené časti územia (v zastavanom území a mimo zastavaného územia) v lokalitách obce Divina, na územiach s miestnym názvom U Žižov, Lúky, Divina – centrum, Divina – stred, Divina – vyšný koniec a v prielukách. Celková plocha územia riešeného (navrhovaných lokalít) v rámci ÚPN – O je VARIANT 1 – 66,82 ha a VARIANT 2 – 63,89 ha.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia

Geologické pomery

Obec Divina sa nachádza v severozápadnej časti okresu Žilina. Tvorí ju pohorie Javorníkov, ktoré je z geologického hľadiska budované flyšovými horninami. Tieto sedimentárne komplexy sú tvorené pieskovcami, ílovcami a v menšej miere vápencami. Na predmetnom území vystupujú ílovce, pieskovce (vsetínske vrstvy) veku lutét až priabón, taktiež pieskovce, ílovce, tenkovrstvený flyš, červené ílovce (belovežské súvrstvie, „pesté“ vrstvy) paleocénnej až vrchnoeocénnej epochy ako aj drobové a arkózové pieskovce, ílovce (kýčerské vrstvy, babohorské a makovické pieskovce) zo stredného eocénu až priabónu a ílovce, pieskovce s glaukonitom, slieňovce (bystrické vrstvy, vychylovské súvrstvie) veku lutét až priabón. Z tektonického hľadiska je územie zaradené do Vonkajších Západných Karpát, presnejšie Magurskej skupiny príkrovov flyšového pásma. Hranicu s Javorníkmi tvorí Považské Podolie (0,9 %) tvorené sivými a pestrými ílmi, vápnitými prachovcami, pieskami, štrkami, slojkami lignitu, sladkovodnými vápencami, organodetrickými vápencami a miestami tufitmi neogénneho veku. Taktiež tu vystupujú pieskovce, zlepenec, slieňovce, flyš s blokmi riftových vápencov (myjavský, hričovsko-žilinský vývoj) paleocéneho až eocéneho veku.

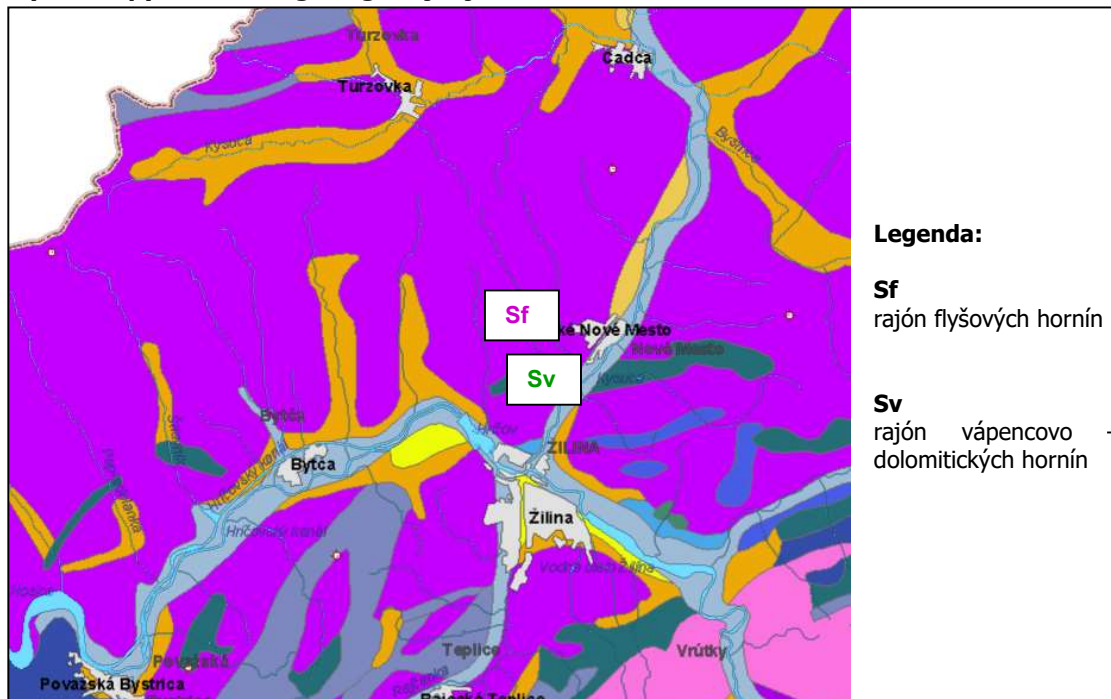
Inžiniersko-geologická charakteristika

V zmysle inžiniersko-geologickej rajonizácie (PF UK Bratislava, 1989) riešené územie patrí do regiónu flyšoidných hornín, zastúpených striedaním ílovcov a prachovcov, resp. slieňovcov s pieskovcami, označenými symbolom Sf. Rajón Sf je charakterizovaný striedaním psamitických a psefitických hornín, nad ktorými sa vyskytujú pokryvné útvary vo forme eluviálno-deluviálnych sedimentov a produktov svahového zvetrávania.

Súvrstvia flyšového pásma z hľadiska základových pomerov sú vhodné pre bežné typy stavieb, avšak generálne pre stavebné účely sú málo vhodné a pre výstavbu náročnejších inžinierskych stavieb nevhodné. Zakladanie stavieb je potrebné riešiť do predkvartérneho podložia, resp. do menej zvetraných paleogénnych hornín. Pre vykonávanie zemných prác, ak

sa vykonávajú ako stavebné práce podľa STN 73 3050 Zemné práce, sa v riešenom území predpokladajú horniny triedy 3 (napr. štrk zo zvetraných podložných hornín), triedy 4 (navetrané ílovce, prachovce, slieňovce), triedy 5 (horniny pevné, zdravé vo vrstvách do 150 mm - ílovce, piesčité slieňovce, pieskovce s ílovitým tmelom) a veľmi zriedkavo sa môžu vyskytovať horniny triedy 6 (kremité pieskovce, zlepenca a aglomeráty).

Výsek mapy inžinierskogeologickej rajonizácie

Zdroj: Altas krajiny SR, 2002

Geodynamické javy

Geodynamické javy ako rozhodujúce súčasné reliéfovotvorné procesy spôsobujú zmeny štruktúry horninového prostredia, pôd, reliéfu a hydrogeologických pomerov, ako aj celkovú zmenu kvality životného prostredia. Eolické procesy sú spôsobené rušivým vplyvom vetra, v riešenom území sú zanedbateľné. Mnohé z nich môžu byť vyvolané alebo aktivizované aj činnosťou človeka. Pri výstavbe ciest, železníc alebo vodných nádrží vznikajú často lineárne pretiahnuté formy - zárezy, násypy, valy, hrádze. Hlavne zárezy do svahov môžu spôsobovať nestabilitu územia a následne početné zosuvy. Na zásahy do územia je veľmi citlivé flyšové pásmo, budované pravidelne sa striedajúcimi ílovcami a pieskovecami. Po nasýtení nadložných vrstiev vodou nad ílovcami ľahko dôjde pri podrezaní svahu k pohybu horninových mas. Svahové pohyby majú charakter povrchového plazenia delúvií po šmykových plochách, ktoré sa tvoria na ich rozhraní s predkvartérnym podkladom.

Zosuvy

Zosuvné územia sú viazané prevažne na flyšoidne alebo ílovcovo-slieňovcové komplexy paleogénu a mezozoika. Zosuvy postihujú najčastejšie zvetralinový plašť, ale aj nezvetrané horniny. Tektonické porušenie, strmé svahy a atmosferické zrážky sú faktormi podporujúcimi tvorbu zosuvov. Infiltráciou zrážkovej vody sa výrazne zhoršujú pevnostno-deformačné vlastnosti pokryvných útvarov a menia sa hydrogeologické pomery vo svahu. Zosuvy ohrozujú existujúce aj plánované stavby a spôsobujú značné škody na lesných porastoch, poľnohospodárskej pôde, komunikáciách, budovách. Je potrebné dôkladne zvážiť všetky plánované zásahy do horninového podložia, aby sa tieto potenciálne zosuvy za vhodných podmienok neaktivizovali (podrezanie svahov pri budovaní ciest, porušenie stability svahov výkopmi a úpravami a podobne).

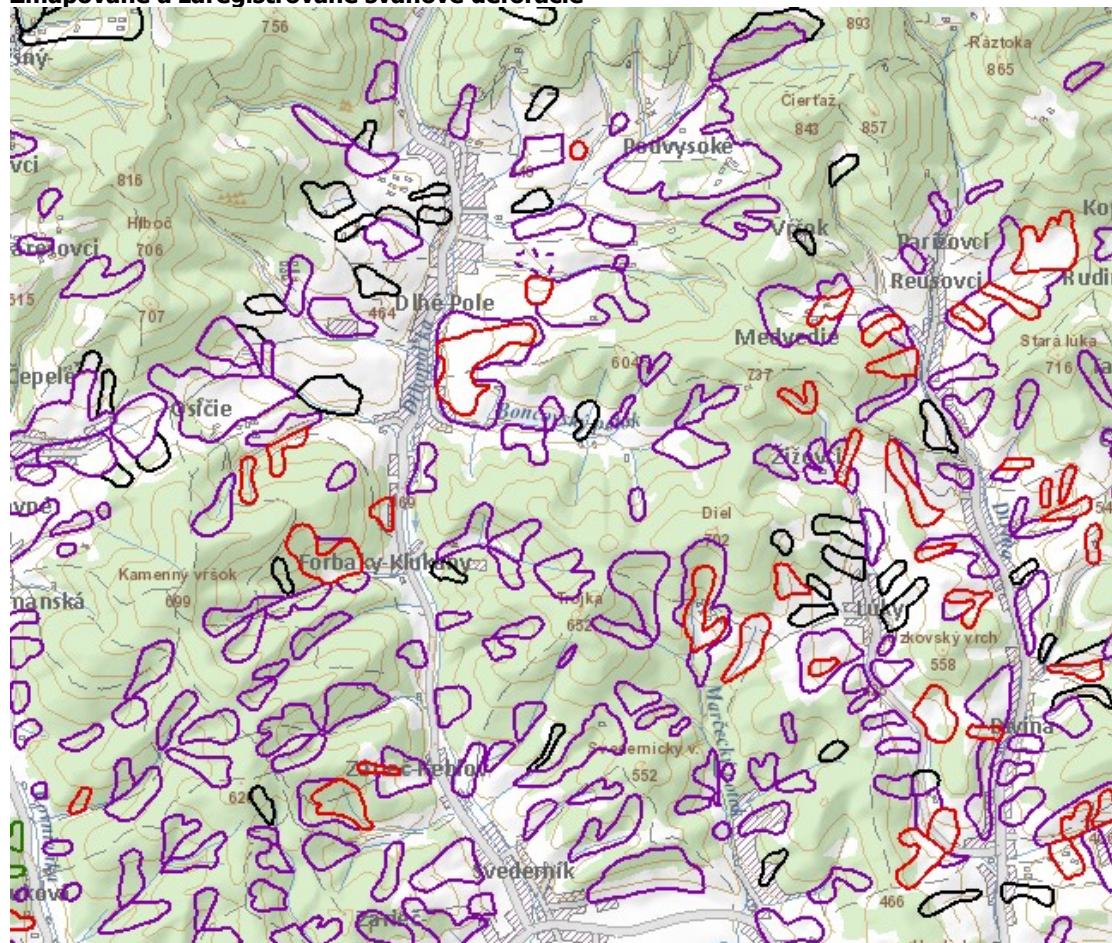
V katastrálnom území obce Divina je zaregistrovaný výskyt aktívnych zosuvov, potenciálnych zosuvov a stabilizovaných svahových deformácií. Aktívne svahové deformácie pravdepodobne vznikli účinkom klimatických faktorov, bočnou hĺbkovou eróziou a abráziou. Nestabilné je aj

bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií, kde je možnosť rozšírenia a aktivizácie existujúcich zosuvov. Aktivizácia svahových deformácií je možná vplyvom prírodných pomerov alebo negatívnymi antropogénnymi faktormi, resp. ich kombináciou. Hodnotené územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území na stavebné účely.

Podľa § 20 ods.3 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje za riziká stavebného využitia územia - výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

Zmapované a zaregistrované svahové deformácie

Zdroj: <https://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>

Seizmicita - z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou¹ je celé riešené územie zaradené do 7° a 7-8° stupnice makroseismickej intenzity (MSK-64). Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží 1,3 – 1,59 m.s⁻².

Erózia je prirodzený prírodný proces, na mnohých miestach ju však výrazne zrýchľuje činnosť človeka. Spôsobená je hlavne gravitáciou, ale aj ďalšími faktormi, ako je napríklad intenzita zrážok, štruktúra materskej horniny či pôdy, sklon svahu, hustota rastlinného pokryvu alebo spôsob využívania pôdy. Pri menej odolných horninách prebieha erózia rýchlejšie. V prípade intenzity zrážok, je erózia závislá na spolupôsobení ďalších faktorov. Eróziu pôdy zvyšuje spásanie trávnatých porastov či nekontrolovaná ťažba dreva, či nevhodné stavebné zásahy.

¹ Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Stavba ciest a železničných tratí narušuje prirodzenú riečnu sieť a voda stekajúca po vozovke sa dostáva na miesta, kam by normálne neprúdila a takto zvyšuje pôsobiacu eróziu. Na základe sklonu svahu určeného z BPEJ je riešené územie zaradené do erózne ohrozených pôd so strednou eróziou až extrémnou eróziou (nad 25° svahovitosti).

Orné pôdy na rovine v riešenom území nie sú ohrozené eróziou, zatrávnené svahy nad obcou sú ohrozené vodnou eróziou v prípade odstránenia trvalého vegetačného krytu.

Ohrozenie územia záplavami

Povodeň je prírodný proces, počas ktorého voda dočasne zaplaví zvyčajne nezaplavené územie. Povodne sú stálou súčasťou kolobehu vody v prírode, pričom sú extrémnym hydrologickým javom, ktorý sa vyskytoval v minulosti, vyskytuje sa v súčasnosti a bude sa vyskytovať aj v budúcnosti. Vzniku povodní sa nedá zabrániť. Povodňové riziko vzniká vtedy, keď povodňová vlna zasiahne územie, na ktorom žijú a pracujú ľudia a začne ich ohrozovať, čiže môže mať nepriaznivé dôsledky na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo, alebo hospodársku činnosť. Riziko ohrozenia záplavami sa zvyšuje extrémnymi klimatickými prejavmi (dlhodobé suchá, prívalové zrážky, dlhodobý dážď...).

Nebezpečenstvo záplav je vysoké, v obci je ohrozená veľká časť pásovej obytnej zóny pozdĺž potoka Divina. Menšie riziko je v osade Divina - Lúky a takmer žiadne vo vyššie položených osadách. Všetky protipovodňové opatrenia, ktoré sú v území reálne vykonateľné, môžu riziko škôd pri záplavách znížiť, ale nie vylúčiť. Protipovodňové opatrenia môžu mať charakter investičný a charakter prijatia zásad fyzických a právnických osôb, akýchkoľvek spôsobom využívajúcich priestor obce. Investičný zásah si vyžaduje úprava koryta Divina a Lúckeho potoka, v rámci ktorého by došlo hlavne ku prehĺbeniu a rozšíreniu prietoku koryta. Zásah by mal mať regulačný charakter iba v nevyhnutných prípadoch lebo všade, kde to stiesnené údolie dovoľuje, je naopak nutné nechať inundačný priestor.

V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Povodňové mapy pre toky v k.ú. Divina nie sú spracované.

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pri drobných vodných tokoch v šírke 4 m od brehovej čiary obojstranne.

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí.

Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z.z.). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia. Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody, vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce. Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby,

V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch zo všetkých navrhovaných lokalít v maximálnej miere zdržať v území na jednotlivých pozemkoch (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov a kontrolované, len v minimálnom množstve vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcom toku.

Ložiská nerastných surovín

Obvodný banský úrad na území katastra obce neeviduje žiadne výhradné ložisko nerastných surovín s určeným dobývacím priestorom ani výhradné ložisko nerastných surovín s určeným chráneným priestorom a ani neeviduje ložisko nevyhradeného nerastu.

Geomorfologické pomery

Riešené územie - obec Divina patrí do okresu Žilina a podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Činčura, Kvitkovič 1980) do **Alpsko - Himalájskej sústavy do podsústavy Karpaty, provincie Západných Karpát** a ich nasledovných geomorfologických jednotiek.

Geomorfologické jednotky obce Divina

Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok	Časť
Vonkajšie Západné Karpaty	Slovensko-moravské Karpaty	Javorníky	Nízke Javorníky Vysoké Javorníky	Rovnianska vrchovina Rakovská hornatina

Záujmové územie je tvorené flyšovým pásmom, ktoré je zastúpené magurským príkrovom s čiastkovými tektonicko-litostratigrafickými jednotkami - račanskou a bystrickou (od severu k juhu územia). Každá z týchto jednotiek má svoje vrstvom postupnosti. Na severe územia vystupuje hrubý komplex kýčerských pieskovcov vrchnoeocénného veku (prevažne drobových s vložkami ílovcov, tzv. pieskovcový flyš). K juhu nadväzuje bystrická jednotka, charakterizovaná mohutným flyšovým komplexom stredného eocénu, s prevládajúcimi polohami sivých siltových vápnitých ílovcov lackého typu. Pieskovce v polohách hrúbky 0,1-0,4 m sú jemno až strednozrnité, vápnité, s glaukonitom. Na južnom okraji územia sa môžu vyskytovať útržky bridličnato-slieňovcového súvrstvia oravsko-magurskej tektonickej jednotky. V nadloží vystupujú plošne a objemovo rozsiahle akumulácie kvartérnych svahovín a sutín rozličných prechodných variet, s prevahou deeluviálnych sedimentov. Hrúbka kvartérneho pokryvu sa pohybuje od 0,3 do 3,5 m, zriedkavo 6,5 m.

Z geomorfologického hľadiska je severozápadný výbežok okresu (Svederník, Dlhé Pole) tvorený dvoma podcelkami Javorníkov – Nízkymi a Vysokými Javorníkmi. V južnej časti tohto výbežku, hneď od roviny Váhu, sa terén dvíha do stredne členitej vrchoviny s nadmorskou výškou prevažne v intervale 400 – 500 m n. m. Smerom na sever, až k hranici okresu, postupne sa zvyšujúca členitosť a výška terénu mení reliéf na veľmi silne členitú vrchovinu. Prevažná výška terénu sa pohybuje od 450 m n. m. až 500 m n. m., v údoliach do 800 m n. m. až 850 m n. m. v oblasti vrcholovej časti Javorníkov. Medzi najvyššie vrcholy patrí Kazíčka Kýčera 910 m n. m., Čupec 850 m n. m., Kravárska 804 m n. m., Zarúbaná Kýčera 884 m n. m.

Rovnianska vrchovina je geomorfologická časť podcelku Nízke Javorníky v pohorí Javorníky. Rozprestiera sa v juhovýchodnej časti pohoria a zaberá pás územia od Bytče po Kysucké Nové Mesto. Územie sa nachádza v severovýchodnej polovici pohoria Javorníky a zaberá pás územia severne od Váhu. Leží v juhovýchodnej časti podcelku Nízke Javorníky a medzi významné sídla v tejto oblasti patria Pšurnovice, Divina a Rudina

Rakovská hornatina je geomorfologická časť podcelku Vysoké Javorníky v pohorí Javorníky. Zaberá celú severnú časť pohoria, pozdĺž južného brehu rieky Kysuca. Najvyšším vrchom je 910 m n. m. vysoká Kazíčka Kýčera. Územie sa nachádza vo východnej časti podcelku a zaberá severnú časť pohoria Javorníky. Leží na pravom (južnom) brehu Kysuce, od údolia Rovnianky na západe, po údolie Kysuce na okraji Čadce.

Znečistenie horninového prostredia

Na území obce Divina nie je v rámci registra environmentálnych záťaží SR evidovaná žiadna environmentálna záťaž ani sa v katastrálnom území obce nenachádzajú žiadne ďalšie iné významné činnosti ani aktivity, ktoré by mohli mať významný negatívny vplyv na znečistenie horninového podložia.

Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky 2016 (SAŽP, 2016) vyhodnotila regióny environmentálnej kvality, riešené územie je zaradené do Bielokarpatského regiónu s nenarušeným prostredím (severná časť územia) a do Stredopovažského regiónu s mierne narušeným prostredím (južná časť územia).

2. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)

Z hľadiska makroklimatickej klasifikácie riešené územie je zaradené do oblasti mierne teplej – M7 a M5, ktorá je charakterizovaná menej ako 50 letnými dňami s priemernou júlovou teplotou rovnou alebo vyššou ako 16 °C a s denným maximom teplôt viac ako 25 °C a severná časť do chladnej oblasti C1.

Klimatická klasifikácia podľa Končeka (1961 – 2010) na území okresu Žilina

Okrskok	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
Chladná oblasť (C) – júlový priemer teploty vzduchu < 16 °C		
C1	mierne chladný	júl ≥ 12 °C až < 16 °C
Mierne teplá oblasť (M) – priemerne menej ako 50 letných dní (LD) za rok(s) denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C, júlový priemer teploty vzduchu ≥ 16 °C		
M7	mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový	júl ≥ 16 °C, LD < 50, Iz ≥ 120 prevažne nad 500 m n. m.
M5	mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový	január ≤ -3 °C, júl ≥ 16 °C, LD < 50, Iz = 60 až 120

Zdroj: Klimatický Atlas Slovenska, 2015

Zrážky

Z dlhodobého priemerného chodu zrážok počas roka (Tabuľka č. 14a) vyplýva, že priemerné zrážkové úhrny sa v údolných častiach okresu pohybujú od 733 do 766 mm (stanica Žilina, Dolný Hričov). Množstvo zrážok sa zvyšuje v podhorí, ako ukazuje stanica Rajecká Lesná, stúpa až na 901 mm za rok.

Chod zrážok pozorovaný za posledné hodnotené obdobie (Tabuľka č. 14b) naznačuje, že v dolnej časti okresu došlo k miernemu zvýšeniu zrážkového úhrnu, avšak celkový chod zrážok počas roka zostáva zachovaný.

Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok v mm za obdobie 1981 – 2010 na zrážkomerných staniciach na území okresu Žilina

Názov stanice	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	47,6	37,4	46,0	47,6	81,3	93,0	101,9	83,6	73,0	50,3	51,8	53,3	766
Dolný Hričov	50,1	36,9	46,7	46,2	72,4	88,8	91,2	78,1	65,5	50,6	51,9	55,1	733
Rajecká Lesná	56,4	48,9	60,3	63,4	94,8	106,0	107,5	89,6	79,7	58,4	70,5	66,0	901

Zdroj: Databáza Klimatologických charakteristík SHMU

Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok v mm za rok 2017 na zrážkomernej stanici na území okresu Žilina

Názov stanice	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Dolný Hričov	16	35	43	120	48	63	65	78	149	99	77	39	832

Zdroj: <http://www.shmu.sk/sk/?page=1614>

Najvyššie ročné úhrny zrážok, nad 1200 mm, sa vyskytujú v severovýchodnej a východnej časti okresu, kde sú viazané najmä na pohorie Malá Fatra.

Snehové pomery

Výskyt snehovej pokrývky v centrálnej časti okresu sa pohybuje od 66 do 76 dní. Dlhodobejší výskyt snehovej pokrývky je viazaný len na horské oblasti Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny.

Priemerné mesačné (ročné) počty dní so snehovou pokrývkou za obdobie 1981 – 2010 na zrážkomerných staniciach na území okresu Žilina

Názov stanice	XI	XII	I	II	III	IV	Rok
Žilina	5,3	14,3	21,2	19,9	7,8	0,7	66
Dolný Hričov	5,3	14,9	22,1	20,6	8,4	0,8	69
Rajecká Lesná	6,3	15,7	22,1	20,4	12,1	1,4	76

Zdroj: Databáza Klimatologických charakteristík SHMU

Maximálna výška snehovej pokrývky v cm za rok 2017 na zrážkomernej stanici Horný Hričov

Názov stanice	I	II	III	X	XI	XII	Rok
Dolný Hričov	18	22	0	0	4	11	55

Zdroj: <http://www.shmu.sk/sk/?page=1614>

Teplota

Dlhodobá priemerná ročná teplota vzduchu (viď tabuľka) nameraná na meteorologických staniciach sa pohybuje od 6,6 °C do 7,8 °C. Maximálna priemerná teplota nastáva v mesiaci júl a pohybuje sa v intervale od 16,3 °C do 17,8 °C. Najnižšie teploty sa vyskytujú v mesiaci január a v dlhodobom priemere dosahujú -3,6 °C až -2,6 °C.

Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu (°C) za obdobie 1961 – 2010 na meteorologických staniciach na území okresu Žilina

Stanica	Jan	Feb	Mar	Apr	Máj	Jún	Júl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Rok
Žilina	-2,8	-0,9	2,8	8,3	13,3	16,0	17,6	16,7	12,9	8,2	3,4	-1,4	7,8
Dolný Hričov	-2,6	-0,6	3,1	8,6	13,5	16,3	17,8	17,0	13,2	8,5	3,7	-1,1	8,1
Rajecká Lesná	-3,6	-2,0	1,3	6,7	11,9	14,6	16,3	15,5	11,7	7,2	2,3	-2,3	6,6

Zdroj: Databáza Klimatologických charakteristík SHMU

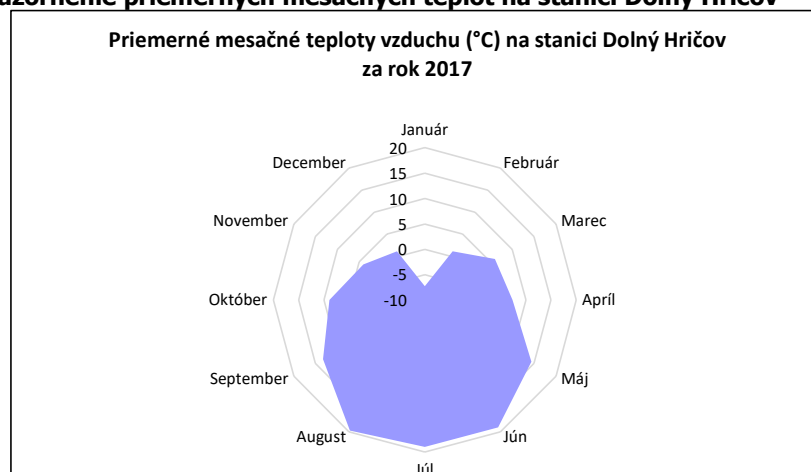
Posledné aktuálne merania (viď tabuľka) naznačujú mierne oteplenie od dlhodobého priemeru najmä v letných mesiacoch. Celkový teplotný vývoj počas roka zostáva aj v poslednom období zachovaný.

Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu (°C) za rok 2017 na klimatologickej stanici na území okresu Žilina

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Dolný Hričov	-7,3	1,1	6,1	7,4	14,4	19,0	18,9	19,7	13,3	8,9	4,1	1,1	8,8

Zdroj: <http://www.shmu.sk/sk/?page=1614>

Grafické znázornenie priemerných mesačných teplôt na stanici Dolný Hričov

Veternosť

Priemerná ročná rýchlosť vetra je v okrese Žilina najnižšia v údolí Váhu, Rajčianky a Varínky a pohybuje sa najčastejšie v intervale $1,8 \text{ m.s}^{-1}$ po $2,7 \text{ m.s}^{-1}$. Najväčšie rýchlosti dosahuje vietor na severovýchodnom okraji okresu v oblasti pohoria Malá Fatra, a to najčastejšie v intervale $4,5 \text{ m.s}^{-1}$ až $6,1 \text{ m.s}^{-1}$.

Oblačnosť

Priemerná ročná oblačnosť sa prakticky na celom území okresu pohybuje v rozsahu od 64 – 65 %. Vyššia oblačnosť je viazaná len na horské oblasti Malej Fatry, kde dosahuje úroveň 66 % až 67 %.

Priemerný ročný počet jasných dní sa v údoliach a podhorských vrchovinách pohybuje v rozsahu 38 až 39 dní. V oblasti Malej Fatry je počet jasných len o niečo menší a to 36 až 37 dní. Priemerný ročný počet zamračených dní sa pohybuje od 140 v údoliach až po 155 dní v horských oblastiach.

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Vysoké zaťaženie ovzdušia emisiami je z automobilovej dopravy, predovšetkým v okolí cesty II. triedy. Doprava pôsobí negatívne na všetky zložky životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda, fauna a flóra). Kvalitu ovzdušia ovplyvňujú stredné a veľké zdroje znečistenia ovzdušia situované v Žiline a lokálne zdroje (vykurovanie pevným palivom).

Vplyv emisií ovplyvňujú aj nepriaznivé klimatické pomery (výskyt inverzií, hmiel, nízkej oblačnosti). Diaľkový prenos imisí sa prejavuje vďaka prevládajúcim severozápadným vetrom zo (vzdialenejšej) sliezkej aglomerácie.

Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky 2016, zaradila predmetné územie v mape „Zaťaženie základnými znečisťujúcimi látkami“, ktorá vyjadruje priestorovú syntézu plôch rozloženia koncentrácií základných znečisťujúcich látok (SO_2 , tuhé látky – PM_{10} , NO_2 a CO) do 1 triedy znečistenia ovzdušia podľa miery prekročenia nadhraničných hodnôt koncentrácií (NHK) – t. j. minimálne znečistenie (nevyskytuje sa v NHK žiadna látka).

Na znečistení ovzdušia sa v riešenom území podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská) a miestna doprava.

V poslednom desaťročí sa celková situácia v znečisťovaní zložiek životného prostredia vrátane ovzdušia postupne zlepšuje jednak v dôsledku zvyšujúceho sa tlaku legislatívnych predpisov a tiež realizovaných opatrení na obmedzovanie znečisťujúcich látok.

Priamo v hodnotenom území sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia ovzdušia.

4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

Povrchové vody

Územie obce patrí hydrologicky do povodia rieky Váh, ktoré odvodňuje jeho pravostranný prítok potoka Divina. Je bystrinného charakteru. Pramení v Javorníkoch v nadmorskej výške 780 m n. m.. Tečie v dĺžke 8,7 km južným smerom a pri obci Divinka vo výške 325 m ústi do Hričovskej priehrady na rieke Váh. Priamo v obci sa do Divinského potoka z pravej strany vlieva Lúcky potok. Z vodohospodárskeho hľadiska je dlhodobá pozitívna oblasť- suma zrážok v priebehu roka i počas vegetačného obdobia je vyššia ako potenciálny výpar z územia. Centrálna kotlinová oblasť je však už na rozhraní vyrovnanej bilancie a počas vegetačného obdobia má i zápornú bilanciu (až do 60-80 mm vlahy). Väčšina územia má počas vegetačného obdobia prebytok vlahy 50-150 mm, najvyššie horské územia až do 400 mm. Z dlhodobých trendov vývoja odtokových koeficientov možno pozorovať percentuálny nárast odtoku v porovnaní s množstvom zrážok, odtokové koeficienty sa pohybujú v súčasnosti okolo 0,4-0,6. Potenciálny výpar v území sa pohybuje ročne v rozmedzí 450-600 mm.

Režim tokov v území je typický stredohorský snehovo-dažďový, s akumuláciou vody a nízkymi stavmi v decembri až februári, vysokou vodnosťou v marci až máji (maximálnymi stavmi

prevažne v apríli) a nízkymi stavmi v septembri až októbri. V horských častiach tokov sa maximálne stavy posúvajú na koniec apríla až začiatok mája, v kotlinových tokoch naopak na koniec marca až začiatok apríla.

V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q100 – ročnej vody je potrebné rešpektovať ich inundačné územie.

V zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách rozsah inundačného územia určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu toku. Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.

Ochranu pred povodňami vykonáva podľa zákona č. 7/2010 Z. z. obec v spolupráci so správcom vodného toku. Na vodných tokoch potoka Divina a Lúckeho potoka je potrebné zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov.

V návrhu výsadby pozdĺž brehov vodných tokoch je potrebné rešpektovať ochranné pásma vodných tokov a zároveň výsadbu riešiť tak, aby bol umožnený prístup k vodným tokom pri povodňovej aktivite a údržbových prácach na tokoch.

V zastavanom území obce je potrebné, pre navrhované zámery, hľadať riešenia na ochranu územia pred veľkými vodami. Pre zabezpečenie tejto požiadavky je nevyhnutné dodržať navrhované zásady.

Podzemné vody

Z hľadiska hydrogeologického patrí riešené územie do:

- ✓ hydrogeologického regiónu PM 040 paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát, VH 10 - čiastkový rajón paleogénu, lokalita Dlhé Pole s využiteľnými zdrojmi v kategórii III o kapacite 6,00 ls⁻¹ s nehodnotenou kvalitou a uspokojivým bilančným stavom (2,31); lokalita len čiastočne využitá s dobre zdokumentovanými využiteľnými zdrojmi podzemných vôd na základe hydrogeologických prieskumov, s kvalitou vyhovujúcou STN pre pitnú vodu, prístupnými z hľadiska využívania aj možnosti ochrany;
- ✓ hydrogeologického regiónu Q 039 kvartér Bytčianskej kotliny v dotknutej oblasti sem patria len menšie rozptýlené zdroje podzemných vôd.

Podzemná voda predmetného územia je viazaná hlavne na fluvialnu a proluviálnu výplň údolí tokov Dlhopol'ského potoka a Diviny. Keďže toky sú zarezané vo svojich náplavoch, aj podzemná voda sa v nivách nachádza hlbšie 2 až 3 m pod terénom, miestami i v hĺbke 0,5 až 1,5 m pod terénom.

Pramene a pramenné oblasti

Z inžinierskogeologického hľadiska sú hydrogeologické pomery predmetného územia pomerne nepriaznivé. V riešenom území sú štyri obecné pramene pitnej vody, ktoré sú zvedené do štyroch rezervoároch Lúky, Voštenákovia, U Bálov a U Vlkov, z ktorých je časť obyvateľstva napojená na pitnú vodu.

Minerálne a termálne vody

V riešenom území sa pramene ani ochranné pásma minerálnych a termálnych vôd nenachádzajú.

Vodohospodársky chránené územia

CHVO sú územia, v ktorých sa vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd a z ktorých je potrebné v maximálnej miere vylúčiť účinky nepriaznivo ovplyvňujúce kvalitatívny alebo kvantitatívny režim vôd. Táto forma ochrany povrchových a podzemných vôd vyplýva z § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a realizuje sa vyhlásením CHVO Nariadením vlády č.13/1987 Zb. zo 6.2.1987.

Riešené územie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy a Javorníky. Celková výmera CHVO je 1 856 km², s využiteľným množstvom vodných zdrojov povrchových (1,84 m³.s⁻¹) a podzemných (0,69 m³.s⁻¹).²

Vodohospodársky významné toky

Vodohospodársky významné toky sú hraničné vodné toky, vodné toky, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje (vodárenský tok), vodné toky s plavebným využitím, vodné toky s významným odberom vody pre priemysel a poľnohospodárstvo, vodné toky využívané na iné účely, prípadne ich vodohospodársky ucelené úseky. Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov (Príloha č.1) a vodárenských vodných tokov (Príloha č.2) ustanovuje vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských vodných tokov z 29.4.2005.

V riešenom území sa nenachádzajú významné vodné toky v zmysle vyššie citovanej vyhlášky.

Citlivé a zraniteľné oblasti

Citlivé oblasti - podľa § 33 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Citlivou oblasťou podľa Nariadenia vlády č. 174/2017 z 21. júna 2017, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti sú vodné útvary povrchových vôd na území SR, celé územie k. ú. Divina patrí k citlivým oblastiam.

Zraniteľné oblasti - podľa § 34 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z., prílohy č. 1, k zraniteľným oblastiam nepatrí riešené územie.

Stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky Európskeho spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z. z.. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EU. Ide najmä o:

- ✓ všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- ✓ účelne a hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- ✓ manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,

² Hranica chránenej vodohospodárskej oblasti prebieha od východiskového bodu (v mieste styku hraníc medzi Slovenskou socialistickou republikou, Českou socialistickou republikou a Poľskou ľudovou republikou severozápadne od obce Skalité) spočiatku východným, potom južným a opäť východným smerom po hranicu medzi okresmi Čadca a Dolný Kubín.

Odtiaľ južným smerom sleduje hranicu medzi okresmi Čadca a Dolný Kubín, ďalej medzi okresmi Žilina a Dolný Kubín až po kótu Veľký Stoh (1608).

Tu hranica mení smer na juhozápad tak, že sleduje hranicu medzi okresmi Žilina a Martin až po koryto rieky Váh. Tu sa stáča na severozápad a súvisle sleduje pravý breh koryta Váhu, pričom severne obchádza aglomeráciu mesta Žiliny. Pod nádržou Hričov sa stáča na juhozápad, obchádza mestá Bytča a Púchov. Asi 5 km juhozápadne od mesta Púchova sa hranica stáča na severozápad až západ, pričom sleduje rozvodnicu medzi vodnými tokmi Zubák a Biela Voda až po hranicu medzi Slovenskou socialistickou republikou a Českou socialistickou republikou. Odtiaľ pokračuje severovýchodným a východným smerom, pričom sleduje uvedenú hranicu až po východiskový bod.

- ✓ znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- ✓ definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu,
- ✓ znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- ✓ definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu.

V Slovenskej republike prebieha systematické sledovanie kvality podzemných vôd sústredene do významných vodohospodárskych oblastí, kvalitu podzemných vôd systematicky zabezpečuje Slovenský hydrometeorologický ústav.

Problémy s kvalitou podzemných vôd v Žilinskom kraji sú na plochách situovaných v alúviách významnejších tokov. Tieto plochy sú často využívané pre hospodárske aktivity. Preto kontaminácia podzemných vôd je vysoko pravdepodobná vo väčšine priemyselných zón. V mnohých prípadoch sa jedná o staré environmentálne záťaž horninového prostredia v kvartérnych sedimentoch. Znečistenie z primárneho sektoru sa viaže na obvykle na živočíšne exkrementy.

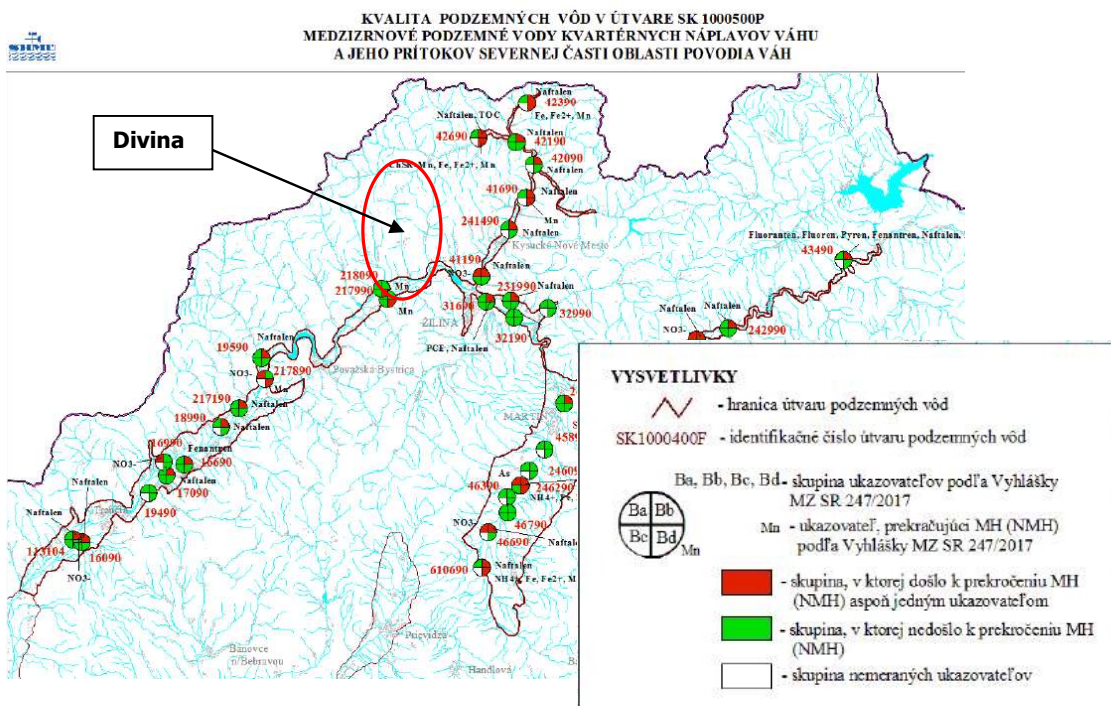
Hlavnými činnosťami prejavujúcimi sa významnými antropogénnymi vplyvmi ovplyvňujúcimi chemický stav útvarov podzemných vôd sú: poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, domácnosti – neodkanalizované sídelné aglomerácie, cestovný ruch, doprava a iné.

Plošné zdroje znečistenia predstavuje aplikácia množstva prípravkov na ochranu rastlín (pesticídov) a dusíkatých hnojív.

Kvalita podzemných vôd na Slovensku sa sleduje v kvartérnych a pred kvartérnych útvaroch podzemných vôd. V každom útvere podzemných vôd sa monitorované objekty vyhodnocovali na základe splnenia alebo nesplnenia požiadaviek Nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z. z.. Útvary podzemných vôd, u ktorých došlo k prekročeniu medznej hodnoty aspoň jedným ukazovateľom, sa vyhodnocujú ako nevyhovujúce.

V katastri obce Divina nie sú žiadny potenciálny znečisťovatelia podzemných vôd, okrem samotných obyvateľov, ktorí nedôsledne likvidujú odpadové vody v žumpách. Na území sa nenachádzajú iní potenciálni znečisťovatelia podzemných vôd.

Zdroje znečistenia vôd – v riešenom území v súčasnosti absentuje kanalizácia, odpadové vody sa zneškodňujú v septikoch a žumpách, ktoré vyúsťujú do recipientov a podmoku. Medzi lokálne zdroje znečistenia podzemných vôd patria najmä nelegálne skládky odpadov, agrochemikálie z poľnohospodárskej výroby, nezabezpečené hnojiská a kompostoviská.

Zdroj: SHMÚ

Kvalita rieky Váh je znečisťovaná predovšetkým v dôsledku antropogénnej činnosti husto osídlených oblastí s rozvinutým priemyslom. Najnepriaznivejší stav je v hodnotenom profile –

Púchov, kde bolo zaznamenané znečistenie povrchových vôd ropnými látkami (NEL), ktoré zaradujú Váh v tomto profile až do V. triedy kvality.

5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd

Podľa pôdnej mapy Slovenska sa v riešenom území vyskytujú tieto pôdne typy (zdroj: Informačný servis VUPOP):

- **kambizeme podzolové a kambizeme modálne (H7)**, sprievodne rankre; zvetraliny kyslých hornín,
- **kambizeme pseudoglejové nasýtené (H6)**, sprievodne pseudogleje modálne a lokálne gleje zo zvetralín rôznych hornín,
- **rendziny a kambizeme rendzinové (R1)**, sprievodne litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín.

Pol'nohospodárska pôda, navrhnutá na iné ako pol'nohospodárske použitie, sa podľa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek nachádza v troch klimatických regiónoch:

Klimatický región podľa BPEJ:

Kód reg.	Charakteristika	TS>10°C	td≤5°Cdní	Charakteristika k VI-VIII v mm	T jan. °C	T veget °C
07	mierne teplý, mier. vlhký	2500 - 2200	215	100 - 0	-2 -5	13 - 15
08	mierne chladný, mier. vlhký	2200 - 2000	208	100 - 0	-3 -6	12 -14
09	chladný, vlhký	2000 - 1800	202	60 - 50	-4 -6	12 - 13

Vysvetlivky:

TS>10°C suma priemerných denných teplôt z 10°C

td≤5°Cdní dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C v dňoch

k VI-VIII klimatický ukazovateľ zavlaženia podľa Budyka vypočítaný pre SR Tomlainom 1980 (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok v mm)

T_{jan} priemerná teplota vzduchu v januári

T_{veget. p} priemerná teplota vzduchu za veget. obdobie (IV-IX)

Navrhované jednotlivé funkčné lokality v riešenom území sú na nasledovných pôdnych typoch:

- 00 pôdy na zrážoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)
- 63 KMm - kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
- 64 KMm - kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
- 69 KMG - kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
- 70 KMG - kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
- 78 KM - kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 82 KM - kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch; 12-25°, stredne ťažké až ťažké.

Kambizeme sú najrozšírenejším pôdnym typom na Slovensku. Nachádzajú sa na vrchovinách i v pohoriach, predovšetkým na zvetralinách pevných nekarbonátových hornín. Úrodnosť tohto pôdneho typu je daná jeho vlastnosťami a miestom výskytu. Sú to pôdy stredne úrodné, často na svahoch, vhodné len pre užší sortiment pol'nohospodárskych plodín, často využívané len ako lúky a pasienky. Zvyšovanie ich úrodnosti si vyžaduje väčšie náklady. Z hľadiska typologicko-produkčnej kategorizácie patria do kategórie O4 až T4 (produkčné orné pôdy až málo produkčné trvalé trávne porasty). Produkčný potenciál 10-60 (v 100 bodovej stupnici).

Prehľad pôdných pomerov v k. ú. Divina

7 -miestny kód BPEJ	Skupina BPEJ	Kód regiónu	Hlavná pôdna jednotka	Kód skeletovitosti	Kód hĺbky pôdy	Zrornosť
0700893	9	07	-	1,2	0,1,2	3
0763242	5	07	KMm	1,2	1	2
0764413	7	07	KMm	1,2	0	3
0770413	7	07	KMG	1,2	0	3
0778463	8	07	KM	1,2	2	3

7 -miestny kód BPEJ	Skupina BPEJ	Kód regiónu	Hlavná pôdna jednotka	Kód skeletovitosti	Kód hĺbky pôdy	Zrnnosť
0782673	9	07	KM	1,2	0,1,2	3
0782683	9	07	KM	1,2	0,1,2	3
0782773	9	07	KM	3	0,1,2	3
0782882	7	07	KM	2,3	0,1,2	2
0782883	9	07	KM	2,3	0,1,2	3
0800893	9	07	-	1,2	0,1,2	3
0863412	7	08	KMm	1,2	0	2
0869412	7	08	KMg	1,2	0	2
0882672	9	08	KM	1,2	0,1,2	2
0882673	9	08	KM	1,2	0,1,2	3
0882682	9	08	KM	1,2	0,1,2	2
0882683	9	08	KM	1,2	0,1,2	3
0882772	9	08	KM	3	0,1,2	2
0882882	9	08	KM	2,3	0,1,2	2
0882883	9	08	KM	2,3	0,1,2	3

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnnostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Z hľadiska zrnnosti sa v území vyskytujú pôdy:

Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm

Kategória zrnnosti	Obsah častíc < 0,01 mm
Pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 – 30 %) - hlinité (30 – 45 %)
Pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 – 60 %)

Zdroj: VÚPOP

Skeletovitosť pôdy podľa BPEJ v k. ú. Divina

Kód	Popis
1	Slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5-25%), v podpovrchovom horizonte 10-25%
2	Stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25-50%, v podpovrchovom horizonte 25-50%)
3	Silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25-50%, v podpovrchovom horizonte nad 50%. V prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25-50%)

Typy pôdy podľa hĺbky v k. ú. Divina

Kód	Hĺbka pôdy v cm	Názov kategórie
0	60 cm a viac	Hlboké pôdy
1	30 - 60 cm	Stredne hlboké pôdy
2	Do 30 cm	Plytké pôdy

Na území obce Divina je pomerne rovnomerné zastúpenie všetkých hĺbkových kategórií pôd. Najväčšiu časť územia predstavujú plytké pôdy s hĺbkou do 0,3 metra, nasledujú stredne hlboké pôdy s hĺbkou 0,3 až 0,6 metra a relatívne najmenšie zastúpenie majú hlboké pôdy s hĺbkou 0,6 metra a viac.

Katastrálne územie Divina patrí do poľnohospodársky znevýhodnených oblastí, ktoré boli vyhlásené výnosom MP SR č. 928/1/1999-100, v ktorom sa podrobnejšie vymedzili poľnohospodársky znevýhodnené oblasti s prihliadnutím na výsledky bonitácie poľnohospodárskeho pôdneho fondu a ďalšie kritériá. Zároveň tento výnos informuje o spôsobe a výške poskytovania podpory podnikateľom hospodáriacim na pôde v horských a v iných poľnohospodársky znevýhodnených oblastiach.

Znevýhodnené oblasti boli rozčlenené do viacerých kategórií, riešené územie patrí do kategórie

H – Horské oblasti: H3 – svahovitosť >20 % (vymedzenie znevýhodnených oblastí je stanovené podľa kritérií nariadenia Rady (ES) č. 1257/1999, čl. 16-21 s prihliadnutím na prírodné, ekonomické a demografické podmienky Slovenskej republiky).

Náchylnosť na mechanickú a chemickú degradáciu

Vodná erózia

Pod vodnou eróziou sa chápe odnos pôdnej hmoty po strážach stekajúcou vodou (ronom), pochádzajúcou z extrémnych zrážok a náhleho topenia snehu, jej premiestňovanie a kladenie na inom mieste. Na vodnej erózii sa podieľa aj človek svojou činnosťou, napríklad porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytky, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a podobne.

Plošná erózia postihuje prakticky všetky polia v sklonitých partiách terénu, vyskytuje sa teda na pravidelne kultivovaných svahoch. V riešenom území sú potenciálnou eróziou ohrozené poľnohospodárske pôdy na svahoch so sklonmi nad 3°. Reálna erózia je zmiernená súčasným využívaním svahovitých pozemkov, ktoré sú porastené trvalými trávnyimi porastmi, prípadne krovinnou vegetáciou.

Výmoľová erózia (lineárna) sa viaže predovšetkým na dná suchých dolín, úvalín a iných v svahoch vhlbených lineárnych foriem reliéfu rôznej genézy. Ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov.

Veterná erózia

Veterná erózia pôsobí škodlivo tým, že rozrušuje pôdny povrch mechanickou silou vetra, odnáša častice pôdy a ukladá ich na inom mieste. Veternú eróziu ovplyvňujú predovšetkým faktory meteorologické a pôdne, ktoré sú zosilňované alebo tlmené priamymi zásahmi človeka, t. j. kultiváciou a voľbou pestovaných plodín. V riešenom území sa výraznejšie neprejavuje.

Kvalita a stupeň znečistenia pôd

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v ČMS Pôda.

V riešenom území sa podľa mapy Kontaminácia pôd vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde neogéne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A1, teda pôdy nekontaminované. Medzi lokálne zdroje kontaminácie pôd patria najmä nelegálne skládky odpadov, a znečistenie spôsobené nadmerným používaním pesticídov.

Kontaminácia pôdy na dotknutých rozvojových lokalitách nebola realizovaná. Vzhľadom k súčasnému využívaniu nie je ani predpoklad jej antropogénneho znečistenia.

6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov

Flóra

Z hľadiska fyto geografického (Furták 1980, Koleny, Barka 2002) patrí záujmové územie do:

- oblasť: holarktis,
- podoblasť: eurosibírska,
- provincia: stredoeurópska,
- oblasť: západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*),
- obvod: západobeskydskej flóry (*Beschidicum occidentale*),
- okres: Javorníky.

Podľa fyto geograficko - vegetačného členenia Slovenska (Plesnik, 2002) patí riešene územie do:

- zóna: buková,
- oblasť: flyšová,
- okres: Javorníky.

Z hľadiska potenciálnej prirodzenej vegetácie (Michalko a kol., 1986) záujmové územie pokrývali prevažne bukové a jedľovo - bukové lesy (*Dentario glandulosae-Fagetum*), ostrovčekovité karpatské dubovo - hrabové lesy (*Carici pilosae - Carpinetum*) a v alúviu tokov jelšové lesy na nívach podhorských a horských tokov (*Alnetum glutinasae*).

Súčasnú vegetáciu v dotknutom území predstavuje mozaika lesných a nelesných rastlinných spoločenstiev a poľnohospodárskych kultúr. Je výsledkom dlhodobých procesov a je odrazom pôsobenia vplyvu človeka na prírodu. Táto pôvodná prirodzená vegetácia bola z rôznych dôvodov odstraňovaná výstavbou budov, komunikácií, poľnohospodárskymi aktivitami atď. Pôvodné rastlinné spoločenstvá sa čiastočne vyskytujú na plochách lesov osobitného určenia, kde v súčasnosti plnia významné krajinné-ekologické a stabilizačné funkcie v krajine. Ich zachovanie je nevyhnutné z hľadiska ekologickej stability územia.

Lesná vegetácia

Lesy v riešenom území zaberajú podľa tabuľky Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v riešenom území 1 281,46 ha, čo predstavuje viac ako 58 % celého riešeného územia.

Lesy tvoria súvislý komplex po obvode katastrálneho územia. Všetky lesy patria do kategórie hospodárskych lesov. Z pohľadu drevinovej skladby sú tu zastúpené porasty s pôvodnou drevinovou skladbou aj porasty ľudskou činnosťou zmenené na nepôvodné monokultúry smreka. Dominantnými drevinami sú smrek obyčajný (*Picea abies*) a borovica lesná (*Pinus sylvestris*).

V území sa nachádzajú aj nelesné plochy na lesnom pôdnom fonde (sklady, cesty, priesečky elektrovdov, ostatné plochy).

Nelesná drevinová vegetácia

Prirodzené porasty drevín a krovín tvoria prevažne brehové porasty vodných tokov v nezastavanej časti katastra. Pôvodné porasty sú zredukované na úzke pásy a fragmenty pozdĺž vodných tokov a plôch. Do brehových porastov prenikajú invázne druhy, napr. netýkavka žľaznatá (*Impatiens glandulifera*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), zlatobyl' kanadská (*Solidago canadensis*).

Na medziach a vlhších lokalitách vznikli porasty krovín tvorené druhmi slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh (*Crataegus sp.*), ruža šípová (*Rosa sp.*), baza čierna (*Sambucus nigra*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*).

Vegetácia trvalých trávnych porastov

Druhovú zloženie lúk a pasienkov sa mení v závislosti od mikrostanovištných podmienok (najmä expozícia a hydrický režim) a spôsobu využívania (kosenie, pasenie, striedanie pastvy a kosenia). Intenzívne lúky v nižších polohách sú druhovo chudobnejšie, väčšinou s výraznou prevahou reznáčky laločnatej (*Dactylis glomerata*), trojsetu žltkastého (*Trisetum flavescens*) a kostravy červenej (*Festuca rubra agg.*). Okrem uvedených dominujúcich druhov sa tu vyskytuje napr. púpava (*Taraxacum sp.*) sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), rasca lúčna (*Carum carvi*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*) a veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*). V menej intenzifikovaných travinnobylinných porastoch v odľahlejších lokalitách vo vyšších polohách sa vyskytuje napr. rebríček prostredný (*Achillea millefolium*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), zvonček konárstý (*Campanula patula*), rasca lúčna (*Carum carvi*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*), škarda dvojročná (*Crepis biennis*), kostrava červená (*Festuca rubra agg.*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), boľševník borščový (*Heracleum sphondylium*), nevädzovec frygický (*Jacea phrygia*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), prvosienka jarná (*Primula veris*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), iskerník klamný (*Ranunculus auricomus*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*) a i. Ojedinele v nich rastú aj niektoré druhy z čeľade vstavačovité (*Orchidaceae*). Vlhkomilné vysokobylinné spoločenstvá na poriečnych nivách, na vlhších miestach a na podhorských prameniskách sa vyskytujú spoločenstvá s prevahou širokolistých bylín, kde dominujú hygrofilné druhy, napr. záružlie močiarné (*Caltha palustris*), ostrica srstnatá (*Carex hirta*), pichliač zelinný (*Cirsium oleraceum*), bahnička močiarna (*Eleocharis palustris agg.*), lipkavec severný (*Galium boreale*), sitina článkovaná (*Juncus articulatus*), hrachor lúčny (*Lathyrus pratensis*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), nezábudka močiarna (*Myosotis scorpioides agg.*), deväťsil lekársky (*Petasites hybridus*), prhl'ava dvojdomá (*Urtica dioica*),

túžobník brestovitý (*Filipendula ulmaria*), pakost močiarny (*Geranium palustre*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), angelika lesná (*Angelica sylvestris*).

Trvalé trávne porasty na strmých svahoch postupne podliehajú sukcesii a ich zloženie sa mení, prevládajú náletové dreviny, rozširujú sa tieňomilné druhy rastlín a ustupujú svetlomilné druhy rastlín. Niektoré lokality už nadobúdajú charakter lesa.

Vegetácia vodných plôch a mokrad'ových spoločenstiev

Na území katastra sa nachádzajú vodné plochy potoka Divina a Lúckeho potoka. Brehy lemuje úzky, miestami prerušovaný pás drevinovej vegetácie. Fragmenty mokrad'ných spoločenstiev sa vyskytujú pozdĺž brehu Lúckeho potoka a pri ústí menších prítokov a podmáčaných lokalitách. Medzi charakteristické druhy patrí záružlie močiarné (*Caltha palustris*), ostrica štíhla (*Carex acuta*), ostrica sivá (*Carex flacca*), ostrica srstnatá (*Carex hirta*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), praslička riečna (*Equisetum fluviatile*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), vrbica vrbolistá (*Lythrum salicaria*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), nezábudka (*Myosotis scorpioides* agg.), chrastnica trst'ovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), trst' obyčajná (*Phragmites australis*), pálka (*Typha* sp.).

Výskyt inváznych a expanzívnych druhov

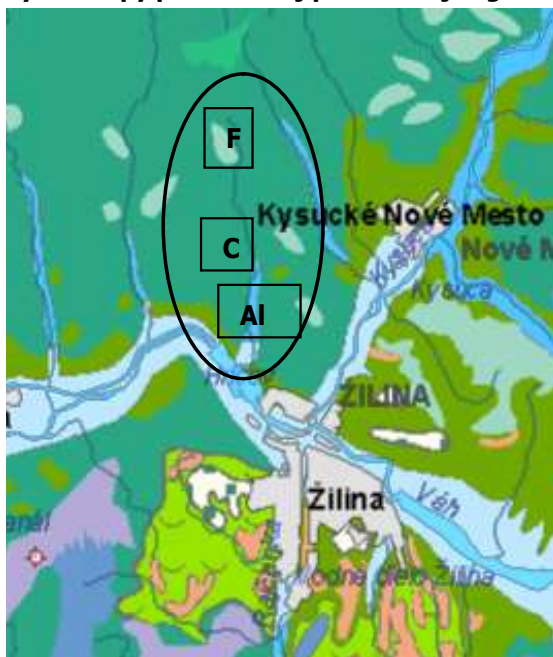
V riešenom území bol zistený nežiadúci výskyt inváznych druhov rastlín krídlatka japonská (*Fallopia japonica*), zlatobyl' kanadská (*Solidago canadensis*), druhy rodu astra (*Aster* sp.). K nim na ruderalných stanovištiach pristupujú aj druhy expanzívne, ako palina pravá (*Artemisia vulgaris*), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*) a iné.

Potenciálna prirodzená vegetácia

Bukové lesy sú charakteristické viacvrstvovým bohatým bylinným podrastom s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, na miernejších svahoch s menším sklonom. Bukové lesy sa vyznačujú vysokým zápojom stromov, kde chýba alebo je len veľmi slabo vyvinutý krovinatý porast. V stromovom poschodí prevládajú buk a jedľa. Stálou prímiesou sú tu javor horský, javor mliečny, brest horský, jaseň štíhly, lipa malolistá, zriedkavo a vzácné aj smrek obyčajný.

Karpatské dubovo-hrabové lesy sú mezofilné zmiešané listnaté lesy a predstavujú najrozšírenejšiu lesnú klimaticko-zonálnu formáciu v kolínnom stupni. Druhovú diverzitu týchto lesov je pomerne vysoká. V stromovom poschodí prevládajú dub zimný, hrab obyčajný, javor poľný, lipa malolistá, lipa veľkolistá a čerešňa vtáčia. Krovinné poschodie tvoria najmä zemolez obyčajný, svíb krvavý, lieska obyčajná, vtáčí zob obyčajný. Z bylín sú to najmä marinka voňavá, kopytník európsky, kostrava horská, hviezdica veľkokvetá či veternica hájna.

Výsek mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie

Znak	Názov
Fs	podhorské bukové lesy
C	karpatské dubovo-hrabové lesy
AI	jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

V súčasnom drevinovom zložení lesných porastov (LC Marček) prevláda smrek (59,62 %) a buk (21,44 %), z ostatných drevín má zastúpenie nad 1% borovica (8,67 %), jedľa (4,40 %), javor (1,19 %) a smrekovec (1,62 %). V rámci LHC je 72 % lesov hospodárskych, 17 % ochranných a 11 % osobitného určenia.

Fauna

Zo zoogeografického hľadiska - terestricky biocyklus (Jedlička, Kalivodová, 2002) fauna dotknutého územia prináleží do:

oblasť: paleoarktická,
podoblasť: eurosibírska,
provincia: listnatých lesov,
úsek: podkarpatský.

Zo zoogeografického hľadiska - limnicky biocyklus (Hensel, Krno, 2002) fauna dotknutého územia prináleží do :

oblasť: paleoarktická,
podoblasť: euromediteranná,
provincia: pontokaspická,
úsek: severopontický.

Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej horskej a podhorskej fauny. V širšom dotknutom území sa uplatňujú prevažne horské druhy.

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák, 1980) patrí dotknuté územie do:

provincia: Karpaty,
oblasť: Západne Karpaty,
obvod: vonkajší,
okrsok: moravsko-slovenský.

Dominantnou zložkou fauny sú druhy európskych listnatých a ihličnatých lesov. V urbanizovaných častiach je významným faktorom prítomnosť viac-menej kozmopolitných a synantropných druhov. Vplyvom človeka vytvorená druhotná mozaikovitá štruktúra krajiny so striedajúcimi sa lesmi, lúkami, pasienkami, poliami a remízami podmienila vznik charakteristických zoocenóz.

Z ekologického hľadiska v území prevládajú pôvodné druhy viazané na rôzne typy lesných spoločenstiev, ďalšiu rozsiahlu skupinu tvoria druhy viazané na lúčne a pasienkové biotopy.

Fauna lúk, pasienkov, zarastajúcich úhorov, remízok a plošnej NDV

Z motýľov sa tu vyskytuje súmračník kotúčový (*Erynnis tages*), súmračník jahodový (*Parus mazlavé*), súmračník nátržníkový (*P. serratae*), súmračník horský (*P. alveus*), súmračník skorocelový (*Carterocephalus palaemon*), súmračník metlicový (*Thymelicus sylvestris*), vidlochvost ovocný (*Iphiclide podalirius*), mlynárik hrachorový (*Leptidea sinapis*), mlynárik kapustový (*Pieris brassicae*), mlynárik repový (*P. rapae*), mlynárik repkový (*P. napi*), mlynárik žeruchový (*Anthocharis cardamines*), žltáček podkovový (*Colias alfacariensis*), žltáček rešetliakový (*Gonopteryx rhamni*), perlovec jahodníkový (*Boloria eurphrosyne*), perlovec najmenší (*B. dia*), perlovec malý (*Issoria lathonia*), perlovec striebrostpasý (*Argynnis paphia*), hnedáček skorocelový (*Melitaea athalia*), babočka admirálska (*Vanessa atalanta*), babočka prhl'avová (*Aglais urticae*), babočka brestová (*Nymphalis polychloros*), babočka osiková (*N. antiopa*), babočka pavooká (*Aglais io*), babočka zubatokrídla (*Polygonia c-album*), dúhovec menší (*Apatura ilia*), bielopasavec zemolezový (*Limenitis camilla*), modráčik najmenší (*Cupido minimus*), modráčik čiernoobrúbený (*Plebejus argus*), modráčik obyčajný (*Polyommatus icarus*), modráčik komonicový (*P. dorylas*), modráčik d'atelinový (*P. bellargus*), modráčik vikový (*P. coridon*), modráčik horcový (*Maculinea alcon*), ohniváček čiernokrídly (*Lycaena phlaeas*), ostrôžkár cezminový (*Satyrion ilicis*), ostrôžkár slivkový (*S. pruni*).

Na lúčnych biotopoch hniezdi napr. strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), prhl'aviar červenkastý (*Saxicola rubetra*) či škvránok poľný (*Alauda arvensis*).

Z bežných cicavcov sa vyskytuje zajac poľný (*Lepus europaeus*) líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*) srnec lesný (*Capreolus capreolus*). Z ďalších napríklad jeleň lesný (*Cervus elaphus*).

Na **poliach** nájdeme bažanta obyčajného (*syn.* bažant poľovný) (*Phasianus colchicus*), jarabicu poľnú (*Perdix perdix*), prepelicu poľnú (*Coturnix coturnix*) a zajaca poľného (*Lepus europaeus*).

Fauna lesov a lesných okrajov

V lesných spoločenstvách sa vyskytujú z obojživelníkov salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) a rosníčka zelená (*Hyla arborea*). Z plazov bol v lesných porastoch zaznamenaný výskyt slepúcha lámavého (*Anguis fragilis*). Z druhov vtákov boli zaznamenané pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*) a sýkorka uhliarka (*Periparus ater*). jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), zelienska obyčajná (*Chloris chloris*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), holub plúžik (*Columba oenas*), krkavec čierny (*Corvus corax*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), sokol myšiar (*F. tinnunculus*), muchárik malý (*Ficedula parva*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), sýkorka chochlatá (*Lophophanes cristatus*), sýkorka čiernohlavá (*Poecile montanus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), kolibrík spevavý (*Phylloscopus trochilus*), d'ubník trojprstý (*Picoides tridactylus*), žlna sivá (*Picus canus*), žlna zelená (*P. viridis*), vrchárka modrá (*Prunella modularis*), hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*), králik ohnivohlavý (*Regulus ignicapilla*), sova obyčajná (*Strix aluco*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), penica obyčajná (*Sylvia communis*) a drozd čvikota (*Turdus pilaris*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), d'ateľ bielochrbtý (*D. leucotos*), krkavec čierny (*Corvus corax*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*), muchárik malý (*F. parva*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), sýkorka uhliarka (*Periparus ater*), sýkorka belasá (*Cyanistes caeruleus*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka hôrna (*Poecile palustris*), kolibrík čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibiarik sykavý (*P. sibilatrix*), žlna siva (*Picus canus*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*T. philomelos*) a drozd trskotavý (*T. viscivorus*). Medzi akcesorické (prídavné) druhy, ktoré sa vyskytujú v lesných ornitocenózach vzácné, patrili: jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), zelienska obyčajná (*Chloris chloris*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), sýkorka čiernohlavá (*Poecile montanus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), d'ubník trojprstý (*Picoides tridactylus*), žlna zelená (*Picus viridis*), králik ohnivohlavý (*Regulus ignicapilla*), sova obyčajná (*Strix aluco*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), penica obyčajná (*Sylvia communis*) a drozd čvikota (*Turdus pilaris*). Z drobných cicavcov sa vyskytuje plch lieskový, veverica stromová (*Sciurus vulgaris*). Z väčších cicavcov má veľké zastúpenie diviak lesný (*Sus scrofa*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), menej početným zástupcom tejto systematickej skupiny živočíchov je jeleň lesný (*Cervus elaphus*).

Z mäsožravých druhov sú zaznamenané lasica myšozravá (*Mustela nivalis*), kuna lesná (*Martes martes*), kuna skalná (*M. foina*) a jazvec lesný (*Meles meles*), mačka divá (*Felis silvestris*) a rys ostrovid (*Lynx lynx*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*). Sporadicky je možný výskyt migrujúcich jedincov medveďa hnedého (*Ursus arctos*).

Vodné a mokrad'ové spoločenstvá

Biotopy vôd a ich brehov obývajú viaceré druhy podeniak, komárov a iných bezstavovcov. Žaby v tomto type biotopu reprezentuje skokan hnedý (*Rana temporaria*) a rosníčka zelená (*Hyla arborea*). Periodické mláky v kultúrnej krajine, ale aj na lesných cestách využíva kunka žltobruchá (*Bombina variegata*). Skupina plazov je zastúpená hygrofilnou užovkou obojkovou (*Natrix natrix*). Z akvatických druhov hmyzožravcov sa vyskytuje napríklad dulovnica väčšia (*Neomys fodiens*). Semiakvatické nepôvodné druhy hlodavcov tu zastupuje ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*). Z pôvodných druhov hlodavcov je na vodné a mokrad'ové biotopy viazaný hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Fauna urbánnych a synantropných biotopov.

V antropogénnych biotopoch v intraviláne sídel sa vyskytujú včela medonosná (*Apis mellifera*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), žltouch domový (*Phoenicurus ochruros*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), drozd čierny (*Turdus merula*), vrabec domový (*Passer domesticus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*) a tchor tmavý (syn. *tchor obyčajný*) (*Mustela putorius*).

Z hľadiska ekologickej stability majú najväčší význam prirodzené, resp. prirodzenému stavu najbližšie biotopy. V okolitom území sa jedná predovšetkým o biotopy lesného typu (komplexy lesov v okolí Diviny) a na neho viazané poloprirodzené lúky, nelesná drevinová vegetácia (brehové porasty, remízky, medze, kriačiky) a ekosystém vodných tokov potoka Divina a jeho prítokov.

Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

V riešenom území sa nachádzajú roztrúsene niektoré chránené a ohrozené druhy rastlín, medzi ktoré patrí napr. vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), krušík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), vstavač mužský (*Orchis mascula*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*).

Najvzácnejšie a najvýznamnejšie časti biotopov rastlinných a živočíšnych spoločenstiev riešeného územia sú chránené v zmysle platnej legislatívy ochrany prírody a krajiny. Veľký význam má i štruktúra ÚSES a jej prvkov (sieť biocentier, biokoridorov a genofondových lokalít).

Významné migračné koridory živočíchov

Významným migračným koridorom živočíchov v širšom i vlastnom riešenom území je ekosystém vodných tokov potoka Divina a Lúckeho potoka a ich prítokov. Medzi migračné koridory patria nelesná drevinová vegetácia v katastrálnom území a lesné komplexy.

7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

Štruktúra a typ krajiny

Súčasná krajinná štruktúra odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprirodného (človekom pozmenené prvky krajinej štruktúry) i umelého (človekom vytvorené prvky krajinej štruktúry) charakteru, odráža aktuálny stav využitia krajiny v záujmovom území. Predstavuje základný analytický materiál pre hodnotenie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

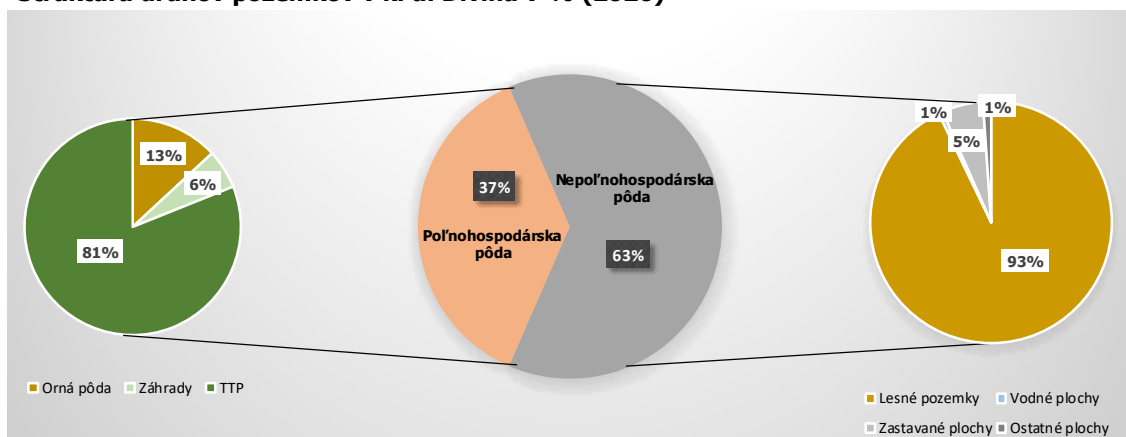
Zastúpenie jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v území nám udáva štruktúra druhov pozemkov a štruktúroturných prvkov.

Štruktúra druhov pozemkov územia obce Divina v rokoch 2015 až 2020 (výmera v m²)

Druh pozemku	2020	2018	2015
Poľnohospodárska pôda spolu	8 083 429	8 095 421	8 099 474
z toho: Orná pôda	1 060 197	1 062 326	1 064 150
Záhrada, ovocný sad	472 597	473 549	473 469
TTP	6 550 635	6 659 546	6 561 855
Lesná pôda	12 814 554	12 807 361	12 807 361
Vodná plocha	77 532	77 632	77 532
Zastavaná plocha a nádvoria	757 890	754 501	751 481
Ostatná plocha	147 647	146 237	145 204
Nepoľnohospodárska pôda spolu	13 797 623	13 785 631	13 781 878

Zdroj: www.katasterportal.sk

Štruktúra druhov pozemkov v k. ú. Divina v % (2020)

Súčasná krajinná štruktúra slúži ako základný podklad pre vyčlenenie súčasných existujúcich významných krajinnostabilizačných segmentov ako i pre priestorové vyjadrenie stresových faktorov, charakteru bariér, obmedzujúcich a ohrozujúcich ekologickú stabilitu a kvalitu územia.

Základné prvky súčasnej krajinej štruktúry identifikované v hodnotenom území sú:

Lesná vegetácia

Významnú časť katastrálneho územia obce Divina tvoria lesy. Lesné pozemky v katastrálnom území obce v celkovej výmere 1 281 ha patria do LHC Marček a napriek tomu, že ich vlastníckmi je viacero subjektov, všetky činnosti a zásahy v lesoch sa musia riadiť PSL schváleným na roky 2011 až 2020 pre LHC Marček.

V katastri obce Divina sa nachádza 1228,44 ha lesných pozemkov. Tvoria súvislý komplex po obvode katastrálneho územia. Všetky lesy patria do kategórie hospodárskych lesov. Z pohľadu drevinovej skladby sú tu zastúpené porasty s pôvodnou drevinovou skladbou aj porasty ľudskou činnosťou zmenené na nepôvodné monokultúry smreka. Dominantnými porastotvornými drevinami sú smrek obyčajný (*Picea abies*) a borovica lesná (*Pinus sylvestris*).

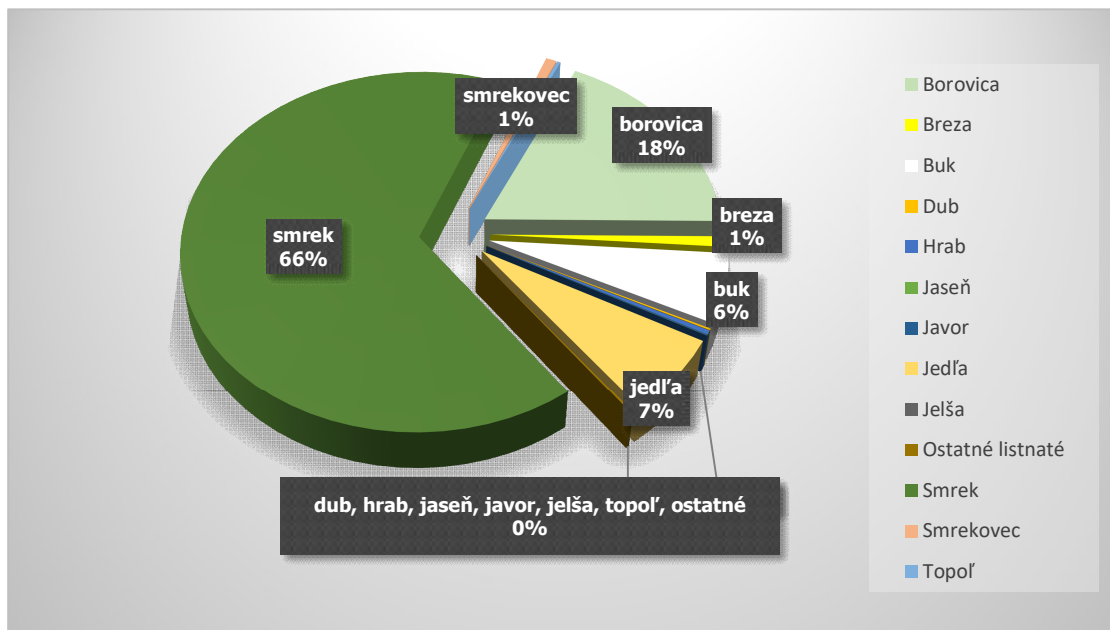
V súčasnosti prebieha masívna ťažba dreva aj z dôvodu ozdravenia lesa.

Drevinné a vekové zloženie lesa v k. ú. Divina

Drevina	Výmera v ha	%	Vekové zloženie (výmera v ha)					
			0-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120
Borovica	223,68	18,21	0,66	25,00	46,48	106,70	43,76	1,09
Breza	11,69	0,95	10,36	0,91		0,42		
Buk	76,07	6,19	54,05	5,07	4,74	6,92	5,28	
Dub	1,66	0,13	0,94	0,24		0,05	0,42	
Hrab	4,43	0,36	0,08	1,60	1,14	0,48	1,13	
Jaseň	0,25	0,02	0,04	0,07				0,14
Javor	0,66	0,05	0,39	0,13	0,15			
Jedľa	84,02	6,84	2,59	2,21	2,38	17,06	55,91	3,87
Jeľša	0,29	0,02				0,29		
Ostatné listnaté	2,17	0,18	2,15	0,01				
Smrek	810,72	66,00	119,91	61,00	76,73	239,79	299,40	13,90
Smrekovec	9,82	0,80	0,68	0,54	2,21	6,39	0,01	
Topoľ	2,97	0,24	1,69	0,70	0,23	0,35		
Spolu	1 228,44	100,00	193,54	97,49	134,06	378,46	405,90	18,99

Zdroj: <http://gis.nlcsk.org/lgis/>

Drevinné zloženie lesa v k. ú Divina

Nelesná drevinná vegetácia

Nelesná drevinná vegetácia sa v riešenom území nachádza prevažne v severnej kotlinovej časti.

Súčasne brehové porasty tvorí prevažne vrbica biela (*Salix alba*), ktorá je sprevádzaná jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) a z krovitých druhov dominuje vrbica krehká (*Salix fragilis*), z invázných druhov tu jednotlivo nájdeme agát biely (*Robinia pseudoacacia*). Do brehových porastov prenikajú invázne druhy, napr. netýkavka žľaznatá (*Impatiens glandulifera*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) a zlatobyl' kanadská (*Solidago canadensis*). V katastrálnom území obce Divina, sú miestami brehové porasty popri potoku Divinka značne zredukované, miestami sa rovnajú nule a sú potláčane hlavne stavebnou činnosťou, dopravnými komunikáciami. Do brehov sa vysádzajú aj nepôvodne druhy ihličnanov a rôzne okrasné kry.

Ďalšou skupinou NDV sú drevinné porasty rastúce na medziach pôvodne obhospodarovaných orných pôd a trvalých trávnych porastov, kde prebieha aj postupne secesný proces a v súčasnosti niektoré trvalé trávne porasty pripomínajú skôr lesné pozemky. Sukcesiu tvoria javory (*Acer sp.*), smrek obyčajný (*Picea abies*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), hlohy (*Crataegus sp.*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruže (*Rosa sp.*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), baza čierna (*Sambucus nigra*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*).

Významnú časť NDV tvorí zeleň záhrad a sádov, ktoré sú druhovo veľmi bohaté. Najčastejšie sa tu vyskytujú jablone, slivky, hrušky. Okrem toho sa značne v záhradách začínajú presadzovať okrasné druhy kríkov a stromov (*Thuja occidentalis 'Smaragd'*, *Thuja occidentalis 'Globosa'*, *Cryptomeria japonica 'Nana'*, *Juniperus communis*, *Pinus mugo 'Pumilio a iné'*).

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty nadväzujú na ornú pôdu a zastavané územie. Vo vyšších polohách majú prirodzenejšie druhové zastúpenie s bohatou biodiverzitou rastlinných a živočíšnych taxónov, ktoré v katastrálnom území predstavujú mezofilné pasienky a spásané lúky a podhorské kosné lúky. Udržujú sa kosením, vypášaním, bez týchto zásahov sa postupne menia na krovinné porasty, ktoré na niektorých lokalitách nadobúdajú až charakter drevinovej vegetácie.

V tesnej blízkosti zastavaného územia obce sa nachádzajú aj ruderalizované plochy ako pozostatky po ľudskej činnosti bez zmysluplného využitia. Ruderalizácia sa prejavuje aj na lesných pozemkoch po ťažbe holorubom.

Orná pôda a trvalé kultúry

V obci Divina je pôdny typ charakteristický pre skalné podložie (paleogénne flyšoidne sedimenty). Vyskytujú sa tu stredne ťažké až ťažké, slabo až stredne skeletnaté hnedopôdy až rendziny. Značná svahovitosť terénu (17-25°) znamená veľké ohrozenie pôdnou eróziou,

najmä na plochách, kde došlo odstránením vrstevnicových medzí k vytvoreniu väčších lánov ornej pôdy.

Mozaikové štruktúry

Mozaikové štruktúry predstavujú lokality záhrad, záhumienkov a fragmentovaných lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie v blízkosti obce. Mozaiková štruktúra krajiny bola čiastočne zlikvidovaná sceľovaním pozemkov a vytváraním väčších blokov ornej pôdy, ale jej pozostatky vytvárajú aj vďaka morfológii typicky krajinný obraz.

Vodné toky a plochy

Morfológia terénu aj spôsob zástavby sú v riešenom území odvodené od existencie dvoch hlavných tokov. Potoka Divina a Lúckeho potoka ako aj ich menších prítokov.

Prvky bez vegetácie

Prvky bez vegetácie v riešenom území predstavujú spevnené plochy – parkoviská a manipulačné plochy pri prevádzkach občianskej vybavenosti, spevnené dvory v zástavbe, cesty a k nim prislúchajúce manipulačné pozemky.

Dalšími prirodzenými prvkami bez vegetácie sú skaly, odkryvy, pieskovité a štrkové náplavy vodných tokov.

Sídelná vegetácia

V obci sa nachádzajú dva typy sídelnej zelene, a to:

- ✓ verejná zeleň: zeleň na námestí v centre obce, zeleň na cintorínoch, sprievodná zeleň ciest v sídle a nesúvisle porasty pri vodných tokoch,
- ✓ súkromná zeleň záhrad a sádov pri rodinných domoch, časť záhrad a sádov sa využíva na pestovanie plodín, časť už má len okrasný a rekreačný charakter.

Krajinná scenéria, stabilita a ochrana

Krajinný obraz záujmovej oblasti je určený predovšetkým geomorfológiou a disekciou reliéfu. Ide o vrchovinu, ktorej určujúcimi krajinnými prvkami sú lesné porasty, ktoré sa striedajú s lúkami a pasienkami, ornou pôdou a urbanizovanými plochami. Lesné porasty boli človekom značne pozmenené, a to výsadbou smrekových monokultúr.

Urbanizované plochy obce a ich časti majú uličnú zástavbu pozdĺž dolinových komunikačných trás s obojstranným zastavaním. Pôvodná zástavba bola nahradená novodobými architektonickými formami. Novú identitu obce charakterizujú obostavané komunikácie, na ktoré sa pripájajú obslužné prístupové cesty k novým rodinným domom, resp. novým uliciam.

Krajinná scenéria je tvorená pohorím Javorníky a mozaikovou štruktúrou poľnohospodárskej krajiny s typickou reťazovou zástavbou obce, ktoré predstavujú prírodné a kultúrno-historické prvky krajinného scenéria. Krajinná scenéria vlastného územia je reprezentovaná typom krajiny sídelných štruktúr a dopravnej infraštruktúry na styku s poľnohospodárskou krajinou a predhorím okolitých pohorí.

Z hľadiska ekologickej stability a biodiverzity územia sú najstabilnejšími a najvýznamnejšími krajinnými prvkami lesné listnaté a zmiešané spoločenstvá. Ekologicky menej stabilné sú komplexy monokultúr. Mozaiky lúk, pasienkov, ornej pôdy, sádov, záhrad a NDV tvoria prechodné pásmo medzi stabilnými lesnými spoločenstvami a rozsiahlou, málo stabilnou, poľnohospodársky využívanou krajinou. Ich stabilita je tiež pomerne vysoká, vyžaduje si však extenzívny manažment. Významnou štruktúrou v krajine zvyšujúcou ekologickú stabilitu sú líniové porasty – brehové porasty, porasty remízok, medzí. Strednú až nízku krajinnú ekologickú významnosť má zastavané územie ktoré obsahuje fragmenty sídelnej zelene a záhrady.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny)

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé

udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany.

Chránené územia

Pre územnú ochranu je stanovených 5 stupňov ochrany, pričom rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Prvý stupeň ochrany platí všeobecne na území SR, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území.

Pre celé riešené územie platí 1. stupeň územnej ochrany. V katastrálnom území sa nenachádza a ani do neho nezasahuje žiadne veľkoplošné, ani maloplošné chránené územia.

Biotopy európskeho významu a národného významu

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., prílohy č. 1 - Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v území nachádzajú biotopy národného a európskeho významu, zastúpené väčšinou len vo fragmentoch:

Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy - biotop európskeho významu (kod Natura: 9130, kod Sk: Ls5.1), mezotrofné až eutrofné porasty na rôznom geologickom podloží a miernejších svahoch.

Vyskytujú sa na stredne hlbokých pôdach. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, v podhorských bučinách často chýba krovinové poschodie alebo je iba slabo vyvinuté. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokryvnosť bylinného poschodia len do 1,5 %. Ide o mezotrofné a eutrofné porasty buka lesného (*Fagus sylvatica*), kde sa zriedkavo vyskytujú cenné listnáče javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), ako aj smrek obyčajný (*Picea abies*).

Krovinové poschodie je slabo vyvinuté, bylinný podrast je viacvrstvový, s výskytom druhov, napr. papradka samičia (*Athyrium filix-femina*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), papraď samčia (*Dryopteris filix-mas*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaloides*). V porastoch s vysokým zápojom drevín a množstvom bukového opadu je pokryvnosť bylinnej vrstvy veľmi nízka. Ich výskyt v k. ú. Divina zatiaľ nebol zmapovaný, ale jeho prítomnosť môžeme predpokadať na rôzne veľkých plochách v severnej (lesnatej) časti územia. Kvalita lesa sa v posledných rokoch vplyvom bezohľadnej ťažby veľmi znížila a mnohé časti lesa so svojou prírodnou a estetickou hodnotou zanikli a nahradili ich ruderné spoločenstvá.

Natura 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- ✓ osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
- ✓ osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) – vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve: územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Na územie obce Divina nezasahuje žiadne navrhované chránené územie európskeho významu ani chránené vtáče územie NATURA 2000.

Chránené stromy

Na území obce Divina sa z chránených stromov vyhlásených podľa §-u 49 ods. 1) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny nenachádza žiadny chránený strom evidovaný v štátnom zozname chránených stromov.

Chránené vodohospodárske územia

Katastrálne územie obce Divina sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Beskydy a Javorníky, CHVO Beskydy a Javorníky je oblasť, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu povrchových a podzemných vôd, je chránenou oblasťou prirodzenej akumulácie vôd, ktorá bola vyhlásená Nariadením vlády SSR č. 13/1987 a zákonom č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané stanovuje zákon o vodách.

Územný systém ekologickej stability

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny považuje za územný systém ekologickej stability (ÚSES) takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v území a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj krajiny.

Generel nadregionálneho ÚSES SR schválený uznesením vlády SR č. 319 dňa 27.4.1992 a projekty regionálnych ÚSES (1993 – 1994) pokryli celé územie Slovenska sieťou biocentier a biokoridorov ako základnej kostry celoplošnej ochrany a biodiverzity v krajine. Tento materiál sa stal jedným z významných nástrojov pri plánovacích procesoch v krajine a prvky ÚSES sa stali chráneným krajinným prvkom v zmysle zákona. V roku 2006 bol vypracovaný regionálny ÚSES „Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto“.

Základnými prvkami kostry ÚSES sú biocentrá a biokoridory nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu. V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny :

- ✓ biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
- ✓ biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
- ✓ interakčný prvok je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚP VÚC Žilinského kraja (1998), Regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto (2006), do riešeného územia zasahujú prvky:

Nadregionálne biokoridory:

- ✓ *PREPOJENIE VEĽKÝ JAVORNÍK – KYSUCKÉ BESKYDY (ČASŤ 3a – Nrbk 3a Veľký Javorník - Petránk)*

Charakteristika: terestrický biokoridor, mozaika lesných a nelesných porastov, vysoká biodiverzita, umožňuje prechod všetkým skupinám živočíchov, prepája množstvo regionálnych biocentier.

Ohrozenia: komunikácie, výstavba, oplocovanie pozemkov, nadmerná ťažba dreva, turistika, lov.

Ekostabilizačné opatrenia: udržať mozaikovitú krajinnú štruktúru s pestrým zastúpením všetkých typov biotopov, zmiernovať bariérový efekt budovaním prechodov na frekventovaných komunikáciách, zamedziť oplocovaniu.

Regionálne biocentrá:

- ✓ *Pod Kozickou Kýčerou (Rbc 11)*

Charakteristika: biocentrum tvoria zmiešané a listnaté lesy.

Ohrozenia: nadmerná ťažba drevnej hmoty výsadba nepôvodných druhov drevín.

Ekostabilizačné opatrenia: zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, jemnejšie spôsoby hospodárenia (výberkový hosp. spôsob), šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty, ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny).

Regionálne biokoridory

- ✓ *Kozická Kýčera – Rochovica (Rbk 10)*

Charakteristika: terestrický biokoridor zabezpečujúci prepojenie hlavného hrebeňa s bočným hrebeňom Javorníkov, pohyb cicavcov a poľovnej zveri.

Ohrozenia: nadmernou ťažbou dreva a zmenou krajinej štruktúry.

Ekostabilizačné opatrenia: zachovať mozaikovitú krajinu, ochrana lesných porastov, podpora poľnohospodárskeho obhospodarovania (pasenie, kosenie).

- ✓ *Ekotón Nízkych Javorníkov Mikšová – Kotešová – Lalinok (Rbk 14)*

Charakteristika: terestrický biokoridor okrajom rozdrobených lesných porastov na styku s intenzívne využívanou krajinou.

Ohrozenia: výrubmi okrajov lesa, znečisťovanie, antropický tlak na zástavbu lesných okrajov, ruderalizácia, nadmerné rekreačné aktivity.

Ekostabilizačné opatrenia: manažment ekotónov typu les/bezlesie na hranici poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu podpora poľnohospodárskeho obhospodarovania (pasenie, kosenie).

Genofondové plochy

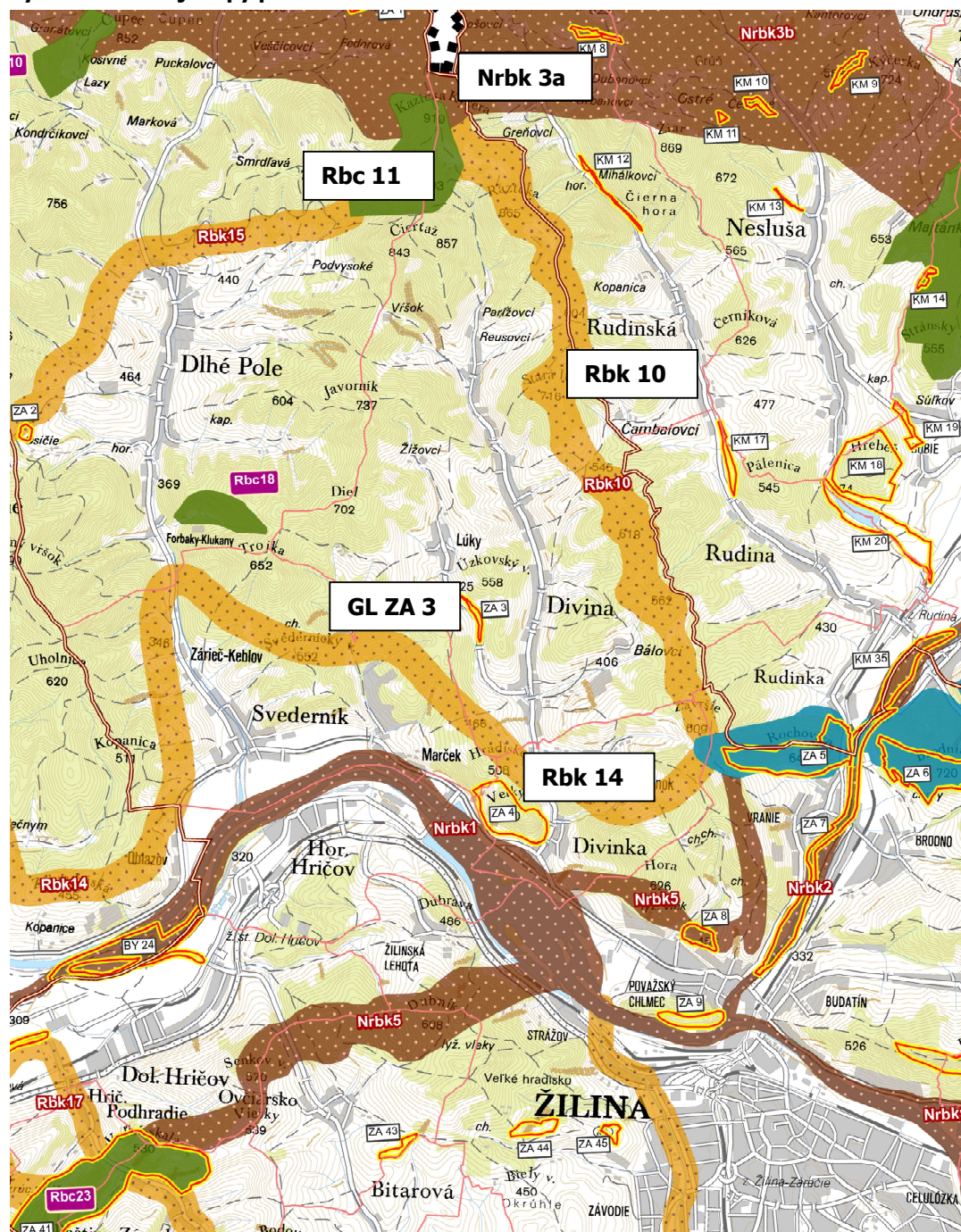
Genofondové plochy nie sú legislatívne chránené a nemajú osobitný stupeň ochrany. V RÚSES boli vyčlenené nasledovné genofondové lokality:

- ✓ *Divina – lúky pod Úzkovským vrchom GL ZA 3)*

Predmet ochrany: vlhké lúky s dominanciou *Cirsium rivulare* (Urbanová 1993, pers.comm.).

Navrhované rozvojové plochy v oboch variantoch nezasahujú do vyššie uvedených prvkov územného systému ekologickej stability.

Výšek návrhovej mapy prvkov RÚSES v riešenom území obce Divina

Zdroj: SAŽP, 2006

9. Obyvateľstvo – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľ'ov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)

Demografické údaje

Demografický vývoj na Slovensku je charakterizovaný postupným spomaľovaním reprodukcie obyvateľ'stva, najmä zásluhou znižovania pôrodnosti. Tento trend sa prejavuje aj v záujmovej oblasti. Veková štruktúra obyvateľ'stva v riešenom území je z hľadiska budúcej reprodukcie obyvateľ'stva ako aj z hľadiska podmienok pre tvorbu zdrojov pracovných síl nepriaznivá.

Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB) v roku 2011 žilo v obci Divina 2408 obyvateľov, z toho 1 207 mužov a 1 201 žien. K 31. 12. 2018 žilo v obci Divina 2 384 obyvateľov, z toho 1192 mužov a 1 182 žien

Vývoj počtu obyvateľov (osoba k 31.12.) a index rastu (%) v obci Divina

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov	2404	2417	2398	2413	2417	2399	2384
Prírastok/úbytok		13	-19	15	4	-18	-15
Index rastu (%)	100,00	100,54	99,75	100,37	100,54	99,79	99,17

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

Za posledných 7 rokov počet obyvateľov v obci Divina stagnuje – pohybuje sa okolo 2400 obyvateľov. Obec Divina mala v roku 2011 aj v roku 2018 mierne progresívny typ populácie. Zastúpenie predproduktívneho veku je vyššie ako zastúpenie poproduktívneho veku a počet obyvateľov obce môže narastať prirodzenou menou.

Priemerný vek obyvateľov obce Divina v roku 2012 bol 38,06 rokov, v roku 2018 39,10. Index starnutia za celú populáciu obce v roku 2012 bol 78,25 v roku 2018 78,39. Index ekonomického zaťaženia za celú populáciu obce v roku 2012 bol 38,51, v roku 2018 40,56. Uvedené údaje hovoria o miernom starnutí obyvateľstva.

V predmetnom období takmer až dodnes dochádza k postupnému úbytku obyvateľov v obci. Tento vývoj je možné spájať s urbanizačnými procesmi, ktoré charakterizovalo vysídľovanie obyvateľov vidieckych obcí do miest ako aj zmenou usporiadania spoločnosti po roku 1989 a zmenami v sociálnej a ekonomickej oblasti. V porovnaní s minulými sčítacími obdobiami počet obyvateľov obce bol najvyšší k roku 2013 a 2016, s počtom obyvateľov 2417.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva bol ovplyvnený nielen zloženou vekovou štruktúrou v uplynulom období populačne silných ročníkov, ale aj vývojom pôrodnosti a úmrtnosti obyvateľstva a migráciou obyvateľstva.

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a veku

K 31.12.2019 mala obec Divina podľa údajov DATAcube (SŠÚ SR) celkom 2361 obyvateľov, čo je opäť pokles oproti predošlým rokom. Z toho 1180 muži (49,98 %) a 1181 ženy (50,02 %). Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva predstavuje hodnotu -5,49 promile, z toho hrubá miera migračného salda je -1,69 promile. Vo veku 14 rokov a menej bolo 393 osôb (z toho 187 muži a 206 ženy), vo veku od 15 do 64 rokov bolo spolu 1657 osôb (z toho 866 muži a 791 ženy), vo veku 65 rokov a viac spolu 311 obyvateľov (z toho 127 muži a 184 ženy).

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa pri sčítaní obyvateľov v r. 2011 považovali osoby, ktoré boli v rozhodujúcom okamihu sčítania v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľia, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považovali aj osoby v základnej vojenskej službe, na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody - pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní.

Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011 podľa SODB 2011

Ukazovateľ	2011	Primárny sektor	Sekundárny sektor	Terciárny sektor
počet osôb ekonomicky aktívnych	1 148	41	475	557
podiel v % z celkového počtu obyvateľov	47,67			
počet žien ekon. aktívnych	471			
podiel v % z celkového počtu ekon. aktívnych osôb	41,03			
odchádzka za prácou v abs. údajoch	888			
podiel v %	77,35			

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V roku 2011 bolo v obci Divina 1 148 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 677 mužov a 471 žien. Z celkového počtu obyvateľov sa do pracovného procesu zapojilo 47,67 % a zamestnanosť žien mala hodnotu 41,03 %. Podľa výsledkov sčítania obyvateľstva bolo

najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov obce evidovaných v rôznych formách stavebnej činnosti, a to 17,68 %. Následne v maloobchode (okrem motorových vozidiel a motocyklov) 6,97 %, verejnej správe 4,96 %, vzdelávaní 4,53 %, zdravotníctve 4,09 %, rovnako 4,09 % aj vo výrobe kovových konštrukcií (okrem strojov a zariadení, veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov) 4,01 %, a pozemnej doprave 3,40 %.

Z hľadiska súčasného stavu, vzhľadom na jestvujúcu ponuku pracovných príležitostí v obci, je potrebné naďalej uvažovať s odchádzaním za prácou a s orientáciou na hospodársku základňu neďalekého okresného mesta Žilina, prípadne okresného mesta Bytča. Možno tiež uvažovať, že v súvislosti s dosídlením obyvateľov do obce rozsah odchádzky za prácou bude narastať.

V roku 2011 bola v obci nezamestnanosť o niečo nižšia než dosahoval celoštátny priemer (9,43 %). Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva (zamestnaní a nezamestnaní obyvateľia) ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva - predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku ako aj zamestnanosť žien.

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Vzdelanie populácie je významným indikátorom kvality pracovných síl. Vo vzťahu k disponibilite pracovných príležitostí a ich štrukturálnej ponuke môže vzdelanie obyvateľov pôsobiť ako stabilizačný, resp. destabilizačný činiteľ, resp. iniciovať rozvoj aktivít, zodpovedajúcich vzdelanostnej úrovni obyvateľov.

Údaje za vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva sa sledujú iba pri sčítaní obyvateľov. Uvádzame vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva staršieho ako 16 rokov na základe podkladov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2011 podľa SODB 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	v %
Základné	143	251	394	16,36
Učňovské (bez maturity)	327	161	488	20,27
Stredné odborné (bez maturity)	196	126	322	13,37
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	64	47	111	4,61
Úplné stredné odborné (s maturitou)	171	224	395	16,40
Úplné stredné všeobecné	15	47	62	2,57
Vyššie odborné vzdelanie	4	8	12	0,50
Vysokoškolské bakalárske	7	31	38	1,58
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	39	60	99	4,11
Vysokoškolské doktorandské	5	4	9	0,37
Vysokoškolské spolu	51	95	146	6,19
Bez školského vzdelania	205	200	405	16,82
nezistené	31	42	73	3,03
Spolu	1 207	1 201	2 408	100,00

Zdroj: Štatistický úrad Žilina

V obci Divina má najvyššie zastúpenie obyvateľstvo, ktorého najvyšší stupeň školského vzdelania je učňovské bez maturity 20,27 % z celkového počtu obyvateľov. Základné vzdelanie má 16,36 % obyvateľstva, úplné stredné odborné s maturitou 16,40 %, vysokoškolské 6,19 %.

Predpoklady výhľadového počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený prirodzenou reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom vytvorenej ponuky novej bytovej výstavby. Možnosti novej bytovej výstavby spätne ovplyvnia pozitívne migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby a rastu cien za byty, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných nových plôch hlavne na rodinné bývanie k migrácii obyvateľov z miest na vidiek a k stabilizácii a rozvoju vidieckych sídel.

Vytváraním podmienok pre dosídlenie obyvateľov do obce je možné ovplyvňovať celkový počet obyvateľstva obce, predovšetkým vytváraním územných podmienok pre rozvoj novej bytovej výstavby, dopravnej a technickej vybavenosti obce a následne aj v rozvoji obslužných zariadení a ponuke pracovných príležitostí.

Jedným z rozvojových programov územného plánu je riešiť ponuku nového bývania s tvorbou podmienok pre komfortný život - bývanie, občianska vybavenosť, ponuka zamestnanosti, kvalitná technická infraštruktúra, dobrá dopravná obsluha, kvalitné životné prostredie.

Vo vývoji počtu obyvateľov obce pre nasledujúce obdobie t. j. do roku 2040 sa podľa konceptu ÚPN – O Divina uvažuje s nárastom na 2600 obyvateľov, čiže oproti súčasnému stavu o cca 239 obyvateľov. Plánovaná veľkosť obce pre obdobie 20 rokov predstavuje ročný nárast počtu obyvateľov v priemere o 12 nových obyvateľov.

Sídla

Obec Divina sa nachádza v južnej časti východných Javorníkov v dolinách Divinského a Lúckeho potoka. Z hľadiska územno-správneho členenia patrí do okresu Žilina, z regionálneho hľadiska do regiónu Horného Považia a z hľadiska vyššieho samosprávneho územného celku do Žilinského samosprávneho kraja. Z hľadiska kategorizácie územno štatistickej jednotky EUROSTAT patrí do úrovne NUTS V.

Nadmorská výška v strede obce je 381 m n. m., v chotári 355-910 m n. m. Pahorkatinný povrch chotára tvorí tret'ohorný flyš. Má hnedé lesné pôdy. Lesy sú vo vývýšenom obvode, v strede len menšie plochy. Vo východnej časti je slaný minerálny prameň.

Katastrálne územie obce nie je začlenené do chráneného prírodného územia, ale susedí s Chránenou krajinnou oblasťou Kysuce, čo spolu so záujmami vyhlásenej vodohospodárskej oblasti má dopad na zvýšenú ochranu prírodného prostredia.

Z funkcií, ktoré nie sú dostatočne saturované v obci, ale ich dobrá dostupnosť vytvára väzbu závislosti na blízkom regionálnom centre (ale aj širšom priestore okresu Žilina), sú najdôležitejšie výroba a služby.

Obec leží na považskej rozvojovej osi prvého stupňa Žilina - Trenčín a od centra sídla celoštátneho a medzinárodného významu krajského a okresného mesta Žilina - je vzdialená cca 7,5 km.

V štruktúre osídlenia obec plní predovšetkým funkciu bývania, poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva.

Priemyselná výroba

Priemyselná výroba - menšie prevádzky a skladové zariadenia sú rozptýlené v rámci zastavaného územia obce, v bezprostrednom extraviláne okolo komunikácií.

V obci Divina sa nachádzajú tieto výrobné prevádzky:

- ✓ ASP - firma sa zaoberá výrobou sójového mlieka;
- ✓ EMC Slovakia - skúšobné laboratórium elektrických zariadení. V budúcom roku má ukončiť prevádzku;
- ✓ Kovovýroba - spoločnosť vyrába okrem iného kované brány. Využíva časť areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva;
- ✓ Píla - spoločnosť vyrába rezivo rôznych rozmerov. Využíva časť areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva;
- ✓ Drevovýroba - činnosť firmy je zameraná na stolárske výrobky. Je v miestnej časti Lúky.

Návrh plôch pre rozvoj výroby:

- ✓ pri areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva je navrhnutá plocha pre výrobné prevádzky,
- ✓ v strede obce vznikne kamenárstvo,
- ✓ pri ceste do osady Lúky je navrhnutá plocha pre rozvoj výroby a obecný dvor.

Poľnohospodárska výroba

Rozvoj poľnohospodárstva je limitovaný najmä prírodnými podmienkami, ale aj obmedzeniami, ktoré vyplývajú z ochranného miestnych vodárenských zdrojov.

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Divina obhospodaruje LKV, s.r.o. so sídlom v Svederníku a drobní užívatelia.

LKV, s.r.o. sa zaoberá chovom hovädzieho dobytká. V k.ú. Divina hospodári na prenajatých pasienkoch o výmere 218 ha. Časť pasienkov kosia, nedopasky sa mulčujú. Počet kusov hovädzieho dobytká je v súčasnej dobe 50 ks, v budúcnosti sa neplánuje zvyšovať.

V hornej časti bývalého poľnohospodárskeho družstva v Divine chce súkromný podnikateľ zriadiť agroturistické zariadenie.

Prírodné podmienky predurčujú zameranie poľnohospodárstva na živočíšnu výrobu, najmä na chov hovädzieho dobytku a oviec. Malú časť poľnohospodárskej pôdy je možné využívať pre rastlinnú výrobu - pestovanie krmovín. Časť svažitých a neobrábaných pozemkov so samonáletom je potrebné previesť do lesného pôdneho fondu.

Investičné zámery v čo najväčšej miere situovať v zastavanom území obce, v prielukách existujúcej zástavby a pozdĺž vybudovaných prístupových komunikácií.

V blízkosti poľnohospodárskeho areálu nenavrhovať žiadnu výstavbu obytného alebo rekreačného charakteru z dôvodu zabezpečenia vhodných životných a pracovných podmienok občanov.

Lesné hospodárstvo

Lesy v riešenom území zaberajú podľa tabuľky Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v riešenom území za rok 2018 1 280,74 ha, čo predstavuje viac ako 58 % celého riešeného územia. Podľa programu starostlivosti o lesy je to 1 228,44 ha. Lesy patria do lesného hospodárskeho celku Marček. Ich vlastníckmi sú viaceré subjekty. Všetky činnosti a zásahy v lesoch sa musia riadiť PSL schváleným na roky 2011 až 2020 pre LHC Marček. Lesy tvoria súvislý komplex po obvode katastrálneho územia. Všetky lesy patria do kategórie hospodárskych lesov.

Stredoveké hospodárenie v lesoch ako aj zavádzanie smrekových monokultúr v druhej polovici 18. stor., najmä však v 19 – tom a začiatkom 20. stor., spôsobili zníženie počtu bývalých drevín – buka, jedle a duba, takže v súčasnosti sa popri dominancii smrekov vyskytujú dub, buk, borovica a breza.

Vlastníctvo lesných pozemkov v riešenom území je štátne (Lesy SR) a súkromné.

V riešenom území na lesných pozemkoch hospodári:

- ✓ Divinský urbár – pozemkové spoločenstvo Divina ,
- ✓ Urbár Divina – Lúky,
- ✓ Združenie Lazy Lúky,
- ✓ Združenie Stankova Hora Lúky,
- ✓ Združenie súkromných majiteľov lesov Divina.

Účelom spoločenstva je racionálne hospodáriť na spoločnej nehnuteľnosti a obstarávať spoločné veci spoločenstva, vyplývajúce zo spoluvlastníctva k nej, pričom vykonáva činnosti podľa §19 ods. 1 písm. zákona.

Obchod a služby

Obchod a pohostinstvo

- ✓ V obci sú 2 potravinárske predajne a predajňa so zmiešaným tovarom na hornom konci.
- ✓ V obci sú 3 pohostinstvá a v centre obce pizzeriá a tri hostince.

Na hornom konci je budova základnej školy 1. - 4. roč. a materskej školy. V súčasnej dobe sa už nepoužíva a obec súhlasí, aby sa v nej zriadila predajňa COOP Jednota. Hostincov je v obci dosť, ale bolo by vhodné zriadiť aj iné zariadenia verejného stravovania. Budovanie nových stravovacích zariadení však bude závisieť na potrebe obyvateľov.

Školstvo

- ✓ Materská škola sa nachádza v centre obce, ktorú navštevuje 82 detí v štyroch triedach.
- ✓ Základná škola, výučba prebieha v trinástich triedach a celkom ju navštevuje 195 žiakov. V areáli školy sa buduje telocvičňa o rozmeroch 20 x 13 m. Je tu multifunkčné ihrisko, školská jedáleň, školský klub.

Školské zariadenia budú vyhovovať aj v návrhovom období.

Služby

- ✓ V súčasnej dobe sú v obci Divina tieto služby: kaderníctvo, pošta, hasičská zbrojnica na hornom konci, dočasný zberný dvor odpadov.

V územnom pláne je navrhnutá plocha pre obecný dvor, komunálne služby, sklad techniky, separovaný zber a kompostáreň pre potreby obce.

Verejná správa

- ✓ V centre obce sa nachádza obecný úrad a rímskokatolícky farský úrad.

Cintorín

- ✓ V riešenom území sa nachádzajú 2 cintoríny. V každom je dom smútku.

Oba cintoríny je potrebné rozšíriť. Cintorín v časti Divina o 0,40 ha a cintorín v časti Lúky o 0,12 ha.

Zdravotníctvo

- ✓ V obci nie je zdravotné stredisko. Obyvatelia obce Divina navštevujú ambulancie v Žiline.
- ✓ Vyššie zdravotnícke služby poskytuje nemocnica s poliklinikou v Žiline.

Vzhľadom na počet obyvateľov navrhujeme zriadenie zdravotného strediska v strede obce, v ktorom budú zriadené dve ambulancie - 1 pre praktického lekára pre dospelých a 1 pre stomatológa.

Sociálna starostlivosť

- ✓ V obci absentuje subjekt, ktorý by sa zaoberal starostlivosťou o starších občanov.
- ✓ Opatrovateľská služba je starším občanom poskytovaná len na základe ich individuálnych žiadostí. Zahŕňa pomoc pri každodennej starostlivosti o týchto občanov a vykonanie nevyhnutných prác v ich domácnosti.

Obec Divina má zámer na zriadenie sociálneho zariadenia pre dôchodcov - dom seniorov s kapacitou 30 osôb. V územnom pláne je pre tento účel riešená plocha v strede obce.

Kultúra

- ✓ V obci sa nachádzajú tri kultúrne domy, v centre obce je sála s kapacitou 80 sedadiel, na hornom konci je sála s kapacitou 120 sedadiel a v časti Lúky je sála s kapacitou 80 sedadiel.
- ✓ Kultúrne domy slúžia na uskutočňovanie rôznych kultúrnych podujatí (v obci je Zbor sv. Ondreja, folklórna tanečná a spevácka skupina Divinčan...). V strede obce je voľná plocha, ktorá je navrhnutá na výstavbu amfiteátra.
- ✓ Miestna knižnica je v budove obecného úradu. Má 7000 knáh a 250 evidovaných čitateľov.

V strede obce je voľná plocha, ktorá je navrhnutá na výstavbu amfiteátra.

Telovýchova a šport

- ✓ V obci sa nachádza viac telovýchovných zariadení: športový areál o ploche 15 415 m² (v areáli sú vybudované šatne, sociálne zariadenia, futbalové ihrisko), telocvičňa v areáli školy o rozmeroch 20 x 13 m - v súčasnej dobe vo výstavbe, multifunkčné ihrisko v areáli ZŠ, multifunkčné ihrisko na hornom konci, multifunkčné ihrisko v časti Lúky, detské ihriská v materskej škole, detské ihrisko v časti Lúky.

Športové zariadenia je vhodné doplniť o otvorenú ľadovú plochu. V strede obce je voľná plocha, ktorá je navrhnutá na šport a detské ihriská.

Verejné ubytovanie

- ✓ V obci sa nenachádza zariadenie verejného ubytovania.
- ✓ Je možné ubytovať sa v súkromí.

Pre navrhovaný nárast obyvateľstva budú optimálne podmienky existencie a prosperity obchodných zariadení a tiež pre podmienky konkurenčného prostredia. Lokalizácia a druhovosť zariadení sa riadia trhovým mechanizmom, nie sú definované špecifické potreby pre tieto zariadenia. Táto sféra vybavenosti oproti spôsobu chápania a riešenia v minulosti, bude výhradne regulovaná trhovým mechanizmom. Formovanie, preskupovanie a druhovosť vybavenosti sa bude rozvíjať na základe dopytu. V tejto sfére sa očakáva rozvoj malého a stredného podnikania, so sociálnym a ekonomickým efektom.

Rekreácia a cestovný ruch

V riešenom území sa nenachádzajú výrazné prvky podmieňujúce rozvoj rekreácie a cestovného ruchu. Kolísavé snehové zrážky a malé prevýšenie terénu v rámci katastrálneho územia nedávajú dobré predpoklady na rozvinutie cestovného ruchu v zimnej sezóne.

Súčasný potenciál vybavenia obce v rámci riešeného územia z hľadiska podmienok pre rekreáciu a turizmus t.j. verejného vybavenia cestovného ruchu, turizmu a rekreácie je nedostatočný.

V rámci zástavby obce nie je žiadne verejné informačné stredisko, prevádzkové vybavenie ani ubytovacie zariadenie. K dispozícii je fragment sakrálnej stavby a pamiatky po osídlení a ľudskej činnosti od staroveku po súčasnosť, ako svedectvo minulosti, na námestí je umiestnená replika meteoritu, ktorý tu padol v roku 1837.

Vzhľadom na dobrú kvalitu životného prostredia a dobrú dostupnosť z krajského mesta Žilina je územie zaujímavé pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny.

Pri osade Balovia je zriadená veľká záhradková osada (cca 90 pozemkov, 85 záhradných chatiek). Staršie zrubové i murované domy v osadách, ale i v intraviláne sú využívané na chalupársku rekreáciu. SODB 2011 evidovalo 38 domov určených na rekreáciu. Počet neobývaných domov bolo 128, čo predstavovalo takmer 18 % z celkového počtu domov.

V územnom pláne sú navrhnuté nové plochy pre rozvoj rekreácie a predpokladá sa, že aj časť neobývaných domov bude využitá pre rekreačné účely. V roku 2040 môže počet chat v k. ú. Dosiahnuť hodnotu 103 až 123 chat, čo predstavuje asi 410 až 490 lôžok (osada Balovia, Žižkovci, Lúky, príp. v rámci zastavaného územia využitím starších zrubových a jednotraktových murovaných domov, ktoré nezodpovedajú súčasným nárokom na trvalé bývanie).

Lesy a lúky v k. ú. majú potenciál pre rodinnú rekreáciu, pobyt v prírode, zber húb a bylín, chalupárstvo, turistiku, cykloturistiku, v zime bežecké lyžovanie.

Riešeným územím prechádzajú značkové turistické trasy:

- ✓ žltá trasa ev. č. 8674: Divina -s. Pod Závrším,
- ✓ žltá trasa ev. č. 8653a: ... Dlhé Pole - Divina, Hucarovci,
- ✓ žltá trasa ev. č. 8653b: Divina, Hucarovci - s. Pod Ráztokou - Rudinská ... ,
- ✓ modrá trasa ev. č. 2744: Budatín - Považský Chlmec - Závršie - s. Pod Závrším - Stará Lúka - s. Pod Ráztokou - Ráztoka - s. Pod Kazíckou Kýčerou ...

ÚPN - O uvažuje s ďalším rozšírením chalupárskej rekreácie v osadách Vríšky a Medvedie, čo je podmienené úpravou a skvalitnením prístupových komunikácií. Mimoriadne vhodné prostredie pre tento typ rekreácie je aj v osade Balovia, kde je predpoklad úplného prechodu a úpravy v súčasnosti ešte obytných objektov na rekreačné objekty a navrhuje sa aj rozšírenie plôch pre výstavbu nových rekreačných objektov.

Zmiešaná obytno - rekreačná zóna sa navrhuje v osade Žižovci a v osade Divina - Lúky. V oboch osadách je možné podporovať zvyšujúci sa podiel chalupárskej rekreácie, ale so zachovaním určitého podielu obývaných rodinných domov.

Rovnako ako v uvedených samostatných osadách aj v rámci zastavaného územia obce je možné rozširovať a podporovať chalupársku rekreáciu, a to najmä pri využití starších zrubových a jednotraktových murovaných rodinných domov, ktoré nezodpovedajú súčasným nárokom na trvalé bývanie.

Technické podmienky pre rozvoj rekreačnej zástavby sú rovnaké ako pre bytovú zástavbu, ale minimálne požiadavky spočívajú v zabezpečení komunikačnej dostupnosti, zabezpečení zásobovania vodou a elektrickou energiou.

Situovanie rekreačných objektov nesmie narúšať prírodnú scenériu, musí rešpektovať ráz okolitej krajiny a v stvárnení musia rekreačné objekty vychádzať z proporcií a tvaroslovných prvkov ľudovej architektúry, ktoré boli vždy založené aj na využívaní miestnych prírodných materiálov.

Infraštruktúra

Infraštruktúra (dopravná a technická) je podrobne popísaná v kapitole B. I Údaje o vstupoch s vyhodnotením súčasného stavu a návrhom rozvoja.

Doprava a dopravné plochy

- ✓ Dopravne je sídlo sprístupnené cestnou sieťou: Cesta III/2093 sa prostredníctvom cesty II/507 napája na cesty I/11 a I/18 v Žiline a týmito cestami na diaľnice D1 a D3. Železničná stanica je v Žiline, cez ktorú prechádzajú železničné trate medzinárodného významu č. 120 Žilina – Bratislava, č. 127 Žilina - Čadca - Ostrava a č. 180 Žilina – Košice. Základný komunikačný skelet obce Diviny tvoria cesty III/2093 a III/2094. Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú účelové komunikácie, poľné alebo lesné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.
- ✓ Hromadná autobusová doprava obce Divina je riešená ako prímestská hromadná doprava. V obci je lokalizovaných celkom 9 autobusových zastávok (Divina - kultúrny dom, Divina - Obchodný dom Divina - Lokaj, Divina - U Kerakov, Divina - Zrubec, Divina - garáž SAD, Divina - Tabačík, Divina - Kaper, Divina - Parišovia). Izochróna pešej dostupnosti od existujúcich autobusových zastávok s polomerom 500 m pokrýva dostupnosť autobusových zastávok v rámci intravilánu obce.

- ✓ Obec Divina nie je priamo napojená na železničnú sieť. Obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie najbližšie v okresnom meste Žilina.
- ✓ V súčasnosti sú v obci čiastočne vybudované parkoviská pri objektoch občianskej vybavenosti.
- ✓ V obci nie sú vybudované samostatné cyklistické ani cykloturistické trasy. Východným okrajom k.ú. obce Divina prechádza značená cyklistická trasa - zelená trasa č. 5408: Rudina - pod vrcholom Lopatovho vršku - Rudinská - Nesluša - Neslušky rybník - Rudina.
- ✓ V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do riešeného územia zasahuje ochranné pásmo (OP) Letiska Žilina - OP kužeľovitej plochy, ktoré sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov, je vzdialené od obce Divina cca 10 km.

Zásobovanie vodou

Obyvatelia obce Divina sú zásobovaní pitnou vodou z vlastných studní, z čiastkových vodovodných systémov z niekoľkých lokálnych vodných zdrojov a verejného vodovodu napojeným na SKV Žilina - Bytča v správe SEVAK, a.s. Žilina.

Obec v súčasnosti využíva postupne budovanú vodovodnú sieť, zásobovanú čiastočne z vyššie spomínaného verejného vodovodu (SEVAK a.s.) a čiastočne z lokálnych vodných zdrojov rôznej výdatnosti. Voda z týchto zdrojov je rozvádzaná potrubiami rôznych priemerov k odberateľom v zväčša rodinných domoch. Týmto spôsobom je zásobovaná spodná (južná) a centrálna časť obce, vrátane časti Lúky. Horná (severná) časť obce nemá vybudovaný vodovod vôbec a niekoľko stoviek obyvateľov v tejto časti obce využíva výhradne vodu z vlastných studní.

Odvádzanie odpadových vôd

Obec v súčasnosti nie je odkanalizovaná jednou kanalizačnou sústavou. Jednotlivé domy (podľa vybavenia) sú odkanalizované vlastnou domovou kanalizáciou a odpadové vody sú zaústené do domovej žumpy, septiku resp. domových ČOV.

V súčasnosti je spracovaný projekt a uvažuje sa s výstavbou stokovej siete s napojením cez obec Divinka na kanalizačný zberač Divinka - Bytča, s napojením na SČOV Žilina. Táto by odvieďla splaškové vody zo všetkých domácností a objektov občianskej vybavenosti. Je na to spracovaný investičný zámer „Odkanalizovanie obcí Dlhé Pole, Svederník, Divina - kanalizačný zberač“ (obstarávateľ SEVAK, a. s. Žilina).

Elektrická energia

Obec Divina zásobuje elektrickou energiou existujúca napájacia linka 22 kV č. 1314 prechádzajúca riešeným územím. Pri navrhovaní zástavby je nutné VN elektrické vedenia rešpektovať dodržaním ochranného pásma 10 m od krajných vodičov.

Zásobovanie obce Divina je v súčasnosti zabezpečené stožiarovými - stĺpovými transformačnými stanicami v počte 9 ks o celkovom výkone 1 785 kVA. Požadované krytie potreby elektrickej energie je nedostatočné výkonovo, vysoké úbytky napätia.

Na krytie potreby elektrickej energie existuje zámer na výstavbu dvoch trafostaníc 2 x 160 kVA. V územnom pláne je riešené zahustenie trafostaníc tak, aby NN rozvody boli v dĺžke 350 m. Pre budúcu novú výstavbu v intraviláne NN sieť riešiť káblami v zemi s prepojením na príslušné susedné NN rozvody z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie

Plyn

Obec Divina je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu Rudina - Divina DN80 PN40. Zásobovanie zemným plynom je z regulačnej stanice RS Divina 4,0 MPa/400 kPa o výkone 3300 m³ /h. Z regulačnej stanice Divina sú zásobované aj obce Divinka, Svederník a Dlhé Pole.

Obec Divina je plynofikovaná v miestnej časti Divina. Osada Lúky a ostatné osady v k. ú. nie sú plynofikované.

Existujúca plynovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná pre plánovaný nárast bytovej výstavby a objektov občianskej vybavenosti. V navrhovaných lokalitách na rozvoj bývania sa uvažuje, že asi 70 % bytov bude napojených na plyn. Navrhuje sa tiež plynifikácia osady Lúky, kde by asi 50 existujúcich rodinných domov chcelo odoberať plyn. Počet odberateľov plynu v obci Divina by tak narástol asi o 210.

Zásobovanie teplom

Obec Divina má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používajú prevažne pevné palivá (uhlie, drevo), menej zemný plyn a elektrina.

V ďalšom období treba vzhľadom na zníženie vypúšťaných škodlivín do ovzdušia preferovať vykurovanie zemným plynom a drevom. Odporúča sa využívať aj nekonvenčné zdroje energie.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Sieť miestneho rozhlasu je riešená vzdušným rozvodom v súbehu s miestnymi komunikáciami.

Televízia

V roku 2003 bola v obci zavedená káblová televízia, ktorú využíva asi 450 domácností.

Telekomunikácie

Telekomunikačné služby sú zabezpečované firmou Telekom, a.s. cez digitálnu ústredňu. Kapacita ústredne je dostatočná, poskytuje hlasové a dátové služby.

Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným káblovým vedením alebo vzdušným vedením.

Služby mobilnej telefónnej siete sú v riešenom území zabezpečované operátormi ORANGE, T-Mobile a O2. V k. ú. obce majú vybudované vykryvače Telekom a O2.

V oblasti prístupových telekomunikačných sietí budú hlavne v nových rozvojových územiach aplikované nové technologické trendy umožňujúce poskytovanie multimediálnych služieb a vysokorýchlostného internetu v súlade s odvetvovými rezortnými požiadavkami.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie obce je riešené vzdušným rozvodom a svietidlami, ktoré sú upevnené na podperných bodoch vzdušných liniek NN, v malej miere osvetlením na stĺpoch verejného osvetlenia s káblovým rozvodom v zemi.

Odpady a nakladanie s nimi

Problematika odpadov a nakladania s nimi je podrobne popísaná v kapitole B. II Údaje o výstupoch s vyhodnotením súčasného stavu a návrhom rozvoja.

Odpadové hospodárstvo sa riadi Programom odpadového hospodárstva Obce Divina na roky 2016 – 2020. V roku 2016 sa v obci Divina vyprodukovalo 519,16 t odpadov. 72,59 t odpadu tvoril vyseparovaný odpad a 446,57 t bolo vyvezených na skládku. Zber odpadu zabezpečuje firma T+T a iné oprávnené spoločnosti.

Na území obce je zavedený separovaný zber. Vyseparovaný odpad tvoril asi 14%. Navrhovaný podiel zhodnocovania na rok 2019 je 34% a na rok 2020 je to až 51%, čo sa pravdepodobne nedosiahne.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

Územie obce Divina má bohatú históriu svojho vývoja. V katastri obce sa nachádza viacero významných nálezísk dokazujúcich osídlenie už pred tisíckami rokov. Neskôr archeologické lokality okolo Diviny dokázali, že severné Slovensko tvorilo zázemie Veľkej Moravy. Slovanské sídliskové nálezy pochádzajú z 11 - 12 storočia.

Prvá písomná zmienka o obci je zo dňa 11.12.1244, kedy uhorský kráľ Belo IV. za verné služby na rôznych vojenských výpravách daroval uprázdnenú a obyvateľmi opustenú zem komesovi Bomumírovi, synovi Sobeslava. Stredoveká obec Divina sa v archívnych dokumentoch spomína po prvýkrát v roku 1325. Pôvodne ju vlastnila rodina Divinskovcov. V roku 1393 patrila panstvu Lietava, neskôr patrila panstvu Budatín.

Obec Lúky sa spomína v roku 1458 a patrila viacerým zemianskym rodinám (Svedernický, Maršovský, Nedecký, Súľovský).

Z hľadiska stavebnej štruktúry urbánneho prostredia vznikala obec ako voľná reťazová kolonizačná dedina.

Zdrojom obživy obyvateľov bolo slabšie poľnohospodárstvo, chov dobytky a práca v lesoch. V obci bol mlyn a pálenica.

Nevšednou udalosťou bol dňa 24.7.1837 pád 10,4 kg meteoritu. Pre svoj krásny tvar bol v polovici 19. stor. označený za kráľa všetkých európskych kamenných meteoritov. Jeho rozmery boli dĺžka 24 cm, šírka 23 cm a hrúbka 13 cm. Meteorit je uložený v múzeu v Budapešti. Jeho replika je vystavená na námestí oproti obecnému úradu. Je nasvietený diódovým svetlom, čo má evokovať pád tohto nebeského telesa.

Zoznam kultúrnych pamiatok evidovaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných pamiatok, ktoré sú vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku v obci Divina:

- ✓ **1333/1-2 kostol sv. Ondreja** - pôvodne barokový r. k. kostol z 1773-1779 ohradený múrom (*kostol sv. Andreja apost. Bol postavený v rokoch 1773-1779, obnovený v rokoch 1947-1948, jednodňový s presbytériom s polkruhovým uzáverom a vežou vstavanou do štítového priečelia. Fasáda hladká, nad vchodom kamenný erb. Vnútorne zariadenie z konca 19. storočia. Socha sv. Floriana z 19. storočia*).
- ✓ **1334/1 hranolový podstavec** - štvorboký, kamenný.
- ✓ **1334/2 socha sv. Jána Nepomuckého** - neskorobaroková socha z roku 1796.

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany.

V zmysle § 27 odsek 2 pamiatkového zákona, podľa ktorého v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť a ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty vyššie uvedených kultúrnych pamiatok, je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).

Archeologické lokality

V katastrálnom území obce Divina sa nachádza niekoľko evidovaných a potenciálnych archeologických nálezísk, ktoré možno rozdeliť do dvoch skupín.

1. Pamiatka zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) ako nehnuteľná národná kultúrna pamiatka:

- ✓ Divina, poloha *"stavba na pozemku reg. KN-C parcela č. 31"* - r. 1773-1779, číslo ÚZPF 1333/1-2, zaužívaný názov : Kostol sv. Ondreja.

2. Z dostupnej odbornej literatúry a na základe historických prameňov a terénnych názvov môžeme vyčleniť nasledujúce archeologické, resp. potenciálne archeologické náleziská:

- ✓ Divina, poloha *"Hradisko na rozhraní katastrov Diviny a Divinky"* - stredovek, hrádok,
- ✓ Divina, poloha *"Koralová/Goralová"* - pravdepodobne stredovek, mohylník,
- ✓ Divina, poloha *"pozemok reg. KN-C parcela č. 220"* - 1.tretina 19. Storočia, zaniknutá kaplnka,
- ✓ Divina, poloha *"pozemok reg. KN-C parcela č. 249 a jej okolie"* - najneskôr 18. storočie, zaniknutý vodný mlyn,
- ✓ Divina, poloha *"nad ihriskom, pozemok reg. KN-C parcela č. 3474/1"* - novovek, zaniknutá usadlosť,
- ✓ Divina, poloha *"centrum obce, pozemok reg. KN-C parcela č. 1/2"* - novovek, kamenná fara,
- ✓ Divina, poloha *"centrum obce, pozemky reg. KN-C parcela č. 1/1 a 1/2"* - stredovek (?), novovek, zaniknutý cintorín,
- ✓ Divina, poloha *"centrum obce, pozemky reg. KN-C parcela č. 1/2 a 321"* - r. 1726, zaniknutý drevený kostol sv. Andreja,
- ✓ Divina, poloha *"medzi polohami Osíkovina a Biela hlina, pozemok reg. KN-C parcela č. 534 a 3370/3"* - 1. Polovica 19. storočia, zaniknutý vodný mlyn
- ✓ Divina, poloha *"U Lokaja-Koristové, pozemky reg. KN-C parcela č. 639, 640 a 3370/3 a ich okolie"* - novovek, zaniknutý mlyn, (bod č. 1850),
- ✓ Divina, poloha *"pod návrším Nad sadom, pozemky reg. KN-C parcela č. 1794, 1825 a 3370/3 a ich okolie"* - novovek, zaniknutý mlyn,
- ✓ Divina, poloha *"U Lokaja-Koristové, pozemky reg. KN-C parcela č. 639, 640 a 3370/3 a ich okolie"* - novovek, zaniknutý mlyn, (bod č. 1851),

- ✓ Divina, poloha *"Nové, pozemok reg. KN-C parcela č. 3659"* - stredovek, zaniknutá osada,
- ✓ Divina, poloha *"Uhliská, pozemok reg. KN-C parcela č. 3938"* - stredovek ?, novovek podľa názvu miesta pálenia dreveného uhlia,
- ✓ Divina, poloha *"Pažiť, Brezová, Dluha"* - stredovek ?, včasný novovek, zaniknuté osady,
- ✓ Divina-Lúky, poloha *"západne od polohy Močidlo, pozemok reg. KN-C parcela č. 3148"* - 19. storočie, zaniknutá kaplnka,
- ✓ Divina-Lúky, poloha *"miestny cintorín, pozemok reg. KN-C parcela č. 3317/2, 3305"* 1. polovica 19. storočia, zaniknutý vodný mlyn.

Ako plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba považovať aj historickú časť chotára obce Divina a jej miestnej časti Lúky, ktoré sú rekonštruované na základe II. (1823) a III. vojenského mapovania (1883) a historickej ortofotomapy. Toto isté platí aj pre jednotlivé osady a kopanice v chotári obce Divina.

V historickom jadre obce, jej miestnej časti a jej osád je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch existujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade rekonštrukcií existujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu (znižovanie podláh, budovanie suterénov, nové inžinierske siete, drenáže ...) aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej len „pamiatkový zákon“): „Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach“ pričom podľa § 2 ods. 5 je „archeologický nález“ hnutel'ná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918. Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál a pochádza pred rokom 1946. Súčasný vedecký trend v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutel'né predmety pred rokom 1946.

Niektoré z uvedených archeologických nálezísk a potenciálnych nálezísk sú známe len z historických prameňov a nie sú dodnes presne verifikované v teréne. Vyznačenie polôh na mape je v niektorých prípadoch orientačné. Rovnako je v niektorých prípadoch orientačné uvedenie parciel.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Divina má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz nevedované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach a v konaniach podľa osobitných právnych predpisov o akejkoľvek stavbe či hospodárskej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ťažba dreva ťažkými mechanizmami a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Väčšina uvedených archeologických nálezísk nie je evidovaných ako národné kultúrne pamiatky. Avšak v budúcnosti, pod vplyvom nových poznatkov, môže dôjsť k vyhláseniu niektorého archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku. Národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa pamiatkového zákona, a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2 - 3 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odbornou

spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. zlúčených územných a stavebných konaniach podľa stavebného zákona je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie)

Vo vlastnom riešenom území ani v jeho okolí nie sú evidované ani známe žiadne paleontologické náleziská, nenachádzajú sa tu ani významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

Rádioaktivita a radónové riziko

Rádioaktivita patrí medzi nepriaznivé geologické faktory životného prostredia. Jej prírodné zložky sa podieľajú na celkovom radiačnom zaťažení populácie viac ako dvoma tretinami. Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má zvlášť škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Z uvedeného dôvodu je potrebné venovať dostatočnú pozornosť pri riešení územných plánov, zakladaní stavieb a pri výstavbe všeobecne. Radónové riziko predstavuje prirodzenú rádioaktivitu hornín, ktorá je podmienená prítomnosťou prvkov K, U a Th, emitujúcich gama žiarenie a podmieňujúcich vonkajšie ožiarovanie.

V katastri obce je zaznamenané nízke a stredné radónové riziko.³ Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č.98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovuje podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Iné zdroje znečistenia prostredia okrem už uvedených neboli v riešenom území identifikované.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Návrh ÚPN obce Divina rieši komplexne koncepciu územného rozvoja obce Divina s ohľadom na sociálno- ekonomický rozvoj obce spolu s jej miestnymi lokalitami Lúky, U Žižov).

Environmentálne problémy vznikajú v dôsledku priestorového stretu ekologicky hodnotných prvkov krajiny štruktúry, ktoré z hľadiska krajinnno-ekologického považujeme za ohrozené javy a stresových faktorov, ktoré v ekologickom hodnotení vystupujú ako javy ohrozujúce.

Na základe identifikácie problémov zo stretov ohrozených a ohrozujúcich javov sú v riešenom k. ú. vymedzené nasledovné skupiny problémov:

³ zdroj: <http://apl.geology.sk/radio/>

Problémy ohrozenia chránených území, prvkov ÚSES a všeobecne biodiverzity:

- ✓ Strety významných migračných ciest bioty s bariérovými účinkami dopravných koridorov a koridorov elektrických vedení.
- ✓ Prvky systému ekologickej stability Nrbk 3a Veľký Javorník – Petránky, Rbk 10 – Kazická Kýčera, Rbc 11 biocentrum regionálneho významu Pod Kazickou Kýčerou, ohrozované lesným hospodárením (ťažba, poškodzovanie lesných porastov abiotickými a biotickými činiteľmi).
- ✓ Znečisťovanie vôd skládkami domového odpadu v zastavanom území a mimo zastavaného územia.
- ✓ Absencia a fragmentácia brehových porastov pri vodných tokoch plniacich funkciu miestnych biokoridorov v zastavanom území.
- ✓ Skanalizovaný a zatrubnený vodný tok Divina.
- ✓ Ohrozenie biodiverzity šírením invázných druhov rastlín najmä pozdĺž vodných tokov a dopravných komunikácií a na neobhospodarovaných a ruderalizovaných plochách.
- ✓ Ohrozenie lesných porastov uplatňovaním pestovateľských postupov, ktoré preferujú výsadbu ekologicky nevhodných nepôvodných monokultúr (smrek).

Problémy ohrozenia prírodných zdrojov, kultúrnej krajiny a pamiatkového fondu

- ✓ Rozsiahle zábery pôdy na výstavbu dopravnej infraštruktúry, plôch bývania a občianskej vybavenosti.

Problémy ohrozenia životného prostredia

- ✓ Cesty III. triedy spôsobujúce miernu hlukovú a emisnú záťaž.
- ✓ Absencia kanalizácie v obci.
- ✓ Ovplyvňovanie kvality povrchových vôd spôsobované poľnohospodárskou činnosťou.
- ✓ Lokalizácia zdrojov znečistenia ovzdušia v území a v blízkom okolí (kotelne na tuhé palivo).
- ✓ Plochy zdevastované skládkami odpadov a nevhodne uložených materiálov.
- ✓ Neobhospodarované, zarastajúce plochy v extraviláne.
- ✓ Občasné spaľovanie biologického odpadu v obci.
- ✓ Nedostatok kvalitnej sídelnej zelene.
- ✓ Devastované a degradované objekty v zastavanom území, šírenie ruderalných a invázných rastlín.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. **Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy**

Počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutej obci

- ✓ *Predpokladaný demografický vývoj*

Vo vývoji počtu obyvateľov obce pre nasledujúce obdobie t. j. do roku 2040 sa podľa konceptu ÚPN – O Divina uvažuje s nárastom na 2600 obyvateľov, čiže oproti súčasnemu stavu o cca 239 obyvateľov. Plánovaná veľkosť obce pre obdobie 20 rokov predstavuje ročný nárast počtu obyvateľov v priemere o 12 nových obyvateľov.

- ✓ *Predpokladaný vývoj bytového fondu*

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností navrhuje rozvoj bývania na disponibilných plochách v zastavanom území obce a na nových lokalitách za hranicou zastavaného územia obce v nasledovných lokalitách a v súlade so stanovenými regulatívmi územného plánu obce.

Charakteristika bytového fondu v roku 2040 - návrh

Počet obyvateľov v roku	2 600
Počet trvalo obývaných bytov k 31. 12. 2018	660
Odpad bytového fondu do roku 2040	50
Počet trvalo obývaných bytov v roku 2040	840
Potreba výstavby nových bytov do roku 2040	230
Počet bytov na 1000 obyvateľov	323

✓ Navrhovaný rozvoj obce

V etape koncept územného plánu obce Divina je variantne riešený rozsah navrhovaných rozvojových plôch pre funkciu bývania a rekreácie a umiestnenie rozvojovej plochy výroby a výrobných služieb.

Vo variante 1 sa v lokalite Richtárske navrhuje plocha rozvoj rekreácie (chaty), vo variante 2 je táto plocha navrhnutá na rozvoj výroby a výrobných služieb.

Vo variante 1 sa v lokalite Vrbie navrhuje plocha pre občiansku vybavenosť, vo variante 2 je táto plocha navrhnutá pre športové aktivity.

V lokalite Nivy sa variantne rieši plocha pre funkciu bývania.

Vo variante 1 sa v lokalite Osikovina navrhuje plocha a bytový dom a šport, vo variante 2 je táto plocha navrhnutá pre občiansku vybavenosť - dom seniorov.

V lokalite Balovia sa variantne rieši plocha pre rozvoj rekreácie (chaty).

Porovnanie variantov

Lokalita	Variant 1			Variant 2		
	Rodinné domy	Byty v HBV	Chaty, chalupy	Rodinné domy	Byty v HBV	Chaty, chalupy
U Žižov	5	0	2	5	0	2
Lúky	35	0	14	30	0	11
Divina - centrum	87	24	5	87	12	5
Divina - stred	20	0	19	20	0	0
Divina - vyšný koniec	30	0	15	30	0	15
Balovia	0	0	20	0	0	15
V prielukách	20	0	10	46	0	17
Spolu	206	24	85	218	12	65
Byty spolu	230			230		

Vo variante 2 sa predpokladá, že v rámci zastavaného územia obce bude vyšší počet zastavaných prieluk, nadstavieb existujúcich domov a zrekonštruovaných neobývaných domov.

Vyhodnotenie variantov

Hodnotiace kritérium	Variant 1	Variant 2	Variant 1	Variant 2
Plochy pre rozvoj bývania	väčšie	menšie	+	-
Plochy pre rozvoj rekreácie	väčšie	menšie	+	-
Záber poľnohospodárskej pôdy	väčší	menší	-	+
Stanovisko obce k variantom	áno	nie	+	-
Spolu			3+	1+

Ekonomické dôsledky

Územný plán obce Divina je spracovaný v rozsahu požiadaviek obce. Požiadavky na stále sa zvyšujúcu životnú úroveň obyvateľov sa prejavujú v potrebe dobudovania komplexného dopravného a technického vybavenia obce, čo si vyžiada nemalé finančné prostriedky. Zámery ÚPN O budú realizované po etapách podľa priority obce a dostupných finančných zdrojov.

Sociálne dôsledky

Porovnanie variantov

Lokalita	Variant 1			Variant 2		
	Rodinné domy	Byty v HBV	Chaty, chalupy	Rodinné domy	Byty v HBV	Chaty, chalupy
Spolu	206	24	85	218	12	65
Byty spolu	230			230		

Variant 1 navrhuje vyšší podiel bytov v bytových domoch, čo je z hľadiska podpory bývania mladých rodín v obci pozitívne. Variant 1 navrhuje viac rekreačných objektov, čo prispieva k zvýšeniu príjmov do obecného rozpočtu. Variant 1 navrhuje plochu pre dom seniorov, čo je opäť pozitívom z hľadiska sociálnej vybavenosti obce.

Navrhovaná činnosť bude mať priaznivý vplyv na obyvateľov obce, následne nepriamo bude mať rozvoj obce priaznivý vývoj aj pre okolité susediace obce a celý región.

Zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života

Návrh územného plánu obce Divina nenavrhuje riešenia, ktoré by v sebe niesli negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo narušovali pohodu a kvalitu života obyvateľstva.

Naopak, úlohou hodnoteného územnoplánovacieho dokumentu obce Divina je vytvoriť kvalitnú územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorá bude slúžiť pre rozvoj obce pri dodržaní všetkých environmentálnych kritérií stanovených platnou legislatívou. Proces pripomienkovania a hodnotenia ÚPN obce Divina má za úlohu zhodnotiť a následne minimalizovať resp. eliminovať všetky negatívne činnosti, ktoré by niesli zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti resp. by spôsobovali narušenie pohody a kvality života obyvateľstva alebo by mali vplyv na kvalitu dotknutých zložiek životného prostredia.

Pri riešení jednotlivých plôch a najmä pri realizácii konkrétnych rozvojových resp. investičných zámerov je potrebné z hľadiska minimalizácie negatívnych vplyvov vychádzať už v predprojektovej i projektovej príprave z platnej legislatívy. Významným je najmä hodnotenie vplyvov navrhovaných činností v prípade splnenia parametrov činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., dodržiavanie platných limitov územia, dodržiavanie regulatívov stanovených ÚPN obce Divina i všetkých príslušných legislatívnych predpisov. Zároveň pri riešení rozvojových resp. investičných zámerov v území je potrebné dôsledne plniť požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Prijateľnosť činnosti pre dotknutú obec

Rozvoj obce Divina, koncepcia i perspektívy vývoja obce vyvolali celospoločenskú požiadavku na vypracovanie platnej územnoplánovacej dokumentácie obce, ktorá by riešila súčasné problémy rozvoja obce, ale i nastolili ďalšiu koncepciu rozvoja obce. Požiadavka na vypracovanie predmetného dokumentu vyplynula z potrieb rozvoja obce.

ÚPN obce Divina bol predložený na posúdenie dotknutým orgánom i dotknutej verejnosti. Verejnosť mimo iné bola s dokumentom oboznámená i formou oznámenia o strategickom dokumente (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.). Následne na základe pripomienok k oznámeniu o strategickom dokumente Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie vydal „Rozsah hodnotenia“ strategického dokumentu územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce Divina“, v ktorom v bode 2. Rozsah hodnotenia v časti 2.1. Všeobecné podmienky, bod 2.1.1 určil vypracovanie správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu rozpracovanú podľa všetkých bodov prílohy č. 5 zákona, primerane charakteru strategického dokumentu a s osobitým prihliadnutím na bod 2.2 Špecifické požiadavky tohto rozsahu hodnotenia.

Celý uvedený proces pripomienkovania ÚPN obce Divina je zárukou toho, že k hodnotenému materiálu má prístup odborná i široká verejnosť, ktorá do tohto procesu môže aktívne vstupovať svojimi opodstatnenými pripomienkami. Výstupy z procesu hodnotenia budú podkladovým materiálom na dopracovanie územnoplánovacieho dokumentu t. j. „Územného plánu obce Divina“ a ukončenia procesu obstarávania územnoplánovacej dokumentácie obce.

Iné vplyvy

Iné vplyvy na obyvateľstvo neboli identifikované.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Vplyvy na horninové prostredie

Z hľadiska inžinierko-geologických a hydrogeologických pomerov dotknutého územia nepredpokladáme realizáciou činností potenciálne realizovaných v zmysle a súlade hodnotených ÚPN obce Divina žiadne významné vplyvy na horninové prostredie územia, podmienkou je ale pri väčších stavbách a pri svahovitých lokalitách v predprojektovej a projektovej príprave realizácia inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu a akceptácia ich záverov.

Vplyvy na nerastné suroviny

Obvodný banský úrad na území katastra obce neeviduje žiadne výhradné ložisko nerastných surovín s určeným dobývacím priestorom, ani výhradné ložisko nerastných surovín s určeným chráneným priestorom a ani neeviduje ložisko nevyhradeného nerastu.

Vplyvy na geodynamické javy

Realizáciou činností potenciálne realizovaných v zmysle a súlade hodnotených ÚPN obce Divina nepredpokladáme pri dodržaní stanovených podmienok žiadne významné vplyvy na geodynamické javy územia. Pri stavbách resp. stavbách lokalizovaných v blízkosti so svahovitým potenciálne zosuvným územím v predprojektovej a projektovej príprave je potrebná realizácia inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu a akceptácia ich záverov. Pri riešení stavieb v území je potrebné brať do úvahy mapu zosuvov SGÚDŠ.

Vplyvy na geomorfologické pomery

ÚPN obce Divina počíta s rozvojovými plochami viazanými na súčasnú zástavbu obce a na jej kontaktné okolie. Nové funkčné plochy sú lokalizované väčšinou v priamom kontakte s existujúcou zástavbou, a to prevažne v silne antropicky pozmenenom území, ich rozvoj a hmotnostné parametre sú stanovené limitmi v časti regulatívov a naväzujú na súčasnú resp. navrhovanú sídelnú štruktúru obce, tieto svojou štruktúrou ani hmotnosťou neovplyvnia súčasný charakter územia. ÚPN obce Divina nepočíta s výraznými terénnymi úpravami územia ani s lokalizáciou aktivít, ktoré by mohli mať nejaký významný vplyv na geomorfológiu územia.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Rozsahom riešenia navrhovaných činností t. j. rozvojom funkčných plôch obce nedôjde k vplyvom na klimatické pomery, ktoré by boli priamo vnímateľné alebo zaznamenateľné. Môžu mať vplyv z globálneho hľadiska.

Riešením kvalitatívnych zmien vo vývoji, najmä technickej, technologickej a energetickej základne, kvalitatívnymi zmenami v dopravnej koncepcii, postupného znižovania energetickej náročnosti budov, šetrnejším metódam zásahov do prírodného prostredia a novšími stále kvalitnejšími technológiami výroby sa očakáva celkove pri naplnení navrhovaných predpokladov, že dôjde dokonca k postupnému znižovaniu nepriaznivých vplyvov na klimatické pomery.

Za negatívny vplyv z hľadiska mikroklimatu môžeme považovať najmä nové spevnené väčšie plochy (prehrievanie počas letných horúcich dní), naopak pozitívny vplyv budú mať nové plochy zelene.

4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií)

Riešením kvalitatívnych zmien vo vývoji najmä technickej, technologickej a energetickej základne, kvalitatívnymi zmenami v dopravnej koncepcii sa očakáva celkove pri naplnení navrhovaných predpokladov, že dôjde dokonca k postupnému znižovaniu emisií. Imisná situácia z pohľadu obce nie je navrhovanými činnosťami ovplyvňovaná a z pohľadu obce nie je v kompetencii priameho riešenia tohto problému. Možnosťou je len nepriame pôsobenie, ovplyvňovanie vyvíjaním aktivít v politickej sfére.

ÚPN obce Divina nekonkretizuje nové významnejšie zdroje znečistenia ovzdušia. V súčasnom štádiu nie je možné identifikovať konkrétne vplyvy na ovzdušie, nakoľko v tomto stupni ÚPD

je navrhované iba funkčné a priestorové usporiadanie územia, bez umiestňovania konkrétnych činností a nie sú teda známe technologické parametre prípadných výrobných zariadení. Z tohto dôvodu nie je možné v tomto štádiu identifikovať očakávané vplyvy z priemyslu na znečistenie ovzdušia. Až v procese umiestňovania konkrétnych investícií, ktoré podliehajú procesu posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. budú tieto vplyvy vyhodnocované.

Problematika hodnotenia jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia a vhodnosti ich umiestnenia na území obce Divina na plochách vymedzených platnou územnoplánovacou dokumentáciou bude realizovaná v procese predprojektovej a projektovej prípravy v zmysle platnej legislatívy – v prípade splnenia prahových hodnôt dôraz klásť na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. v prípade zaradenia činnosti i v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania (zákon IPKZ) v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v zmysle ďalších neskorších predpisov. Potrebné je dôrazne dodržiavať ustanovenia zákona č. 478/2002 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a vykonávacích vyhlášok.

5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Navrhované činnosti budú mať priaznivý vplyv na kvalitu vôd riešením kanalizačného systému s čistením odpadových vôd v ČOV, čím sa očakáva aj zníženie množstva v súčasnosti priamo vypúšťaných odpadových vôd do vodných tokov alebo do podložia a spodných vôd.

Dažďové vody sa navrhujú vsakovaním, čím sa predpokladá, že nedôjde k podstatným zmenám v režime a odtokových pomeroch. V zásade sa zachováva pôvodný charakter vodných tokov, podporuje sa ich ekologický význam v ekosystéme a navrhuje sa aj vytvorenie nových vodných plôch.

6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely (bližšie popísané v kapitole. V koncepte ÚPN obce) sa vymedzujú nové rozvojové plochy pre výstavbu obytných, rekreačných a výrobných objektov. Na väčšine z nich dôjde k záberom poľnohospodárskej pôdy (ornej pôdy, záhrad a trvalých trávnych porastov). Plochy navrhnuté na zábery poľnohospodárskej pôdy nadväzujú na zastavané územie obce.

- ✓ Variant 1: celková výmera riešených lokalít v k. ú. Divina je spolu 66,82 ha, z toho 22,02 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 12,66 ha.
- ✓ Variant 2: celková výmera riešených lokalít v k. ú. Divina je spolu 63,89 ha, z toho 21,86 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 12,27 ha.

Predpokladaná výmera záberu PP podľa funkčného využitia (ha):

Ukazovateľ	Poľnohospodárska pôda (ha)	
	Variant 1	Variant 2
Bývanie individuálne (IBV)	7,74	7,74
Bývanie hromadné (HBV)	0,21	0,21
Rekreácia (R)	2,81	1,99
Zmiešané územia (IBV, R, C, OV...)	3,93	3,75
Šport	-	0,95
Občianska vybavenosť (OV)	2,74	1,79
Plochy technickej vybavenosti (cesta, vodojem)	0,60	0,60
Plochy výroby (V)	3,60	4,44
Cintorín (C)	0,39	0,39
Spolu	22,02	21,86

K záberu poľnohospodárskej pôdy a jej využívanie na nepoľnohospodárske účely v zmysle hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Divina je potrebné realizovať posúdenie v zmysle §14 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania

životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vydanie súhlasu podľa § 13 uvedeného zákona.

Za najviac degradujúci element pôsobiaci na pôdu, okrem činnosti človeka, sa v riešenom území považuje vodná erózia. Spôsobuje celkovú degradáciu pôdy, ktorá sa prejavuje zmenšovaním pôdneho profilu, zhoršovaním textúry a štruktúry pôdy, vodného režimu, stratou jemnozeme a živín, pričom sa znižuje prirodzená úrodnosť. Jej účinky sa priamo úmerne zvyšujú od rastu sklonu. Odlesnené plochy a plochy s nedostatočným vegetačným krytom podliehajú erózii ešte rýchlejšie v dôsledku odnosu pôdnych častíc. Najviac ohrozené vodnou eróziou sú územia v okolí vodných tokov.

Záber lesnej pôdy sa v návrhu ÚPN-O ani v jednom variante nepredpokladá.

Návrh ÚPN-O ani v jednom variante nevyčleňuje plochy na také činnosti, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia a kontaminácie pôd.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

Návrhom územnoplánovacej dokumentácie sa nepredpokladá, že by došlo k významnejším negatívnym vplyvom na faunu a flóru.

Pri realizácii činností a stavieb podľa predloženého návrhu, ktorými by boli zasiahnuté biotopy európskeho alebo národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované rozhodnutím orgánu ochrany prírody (§ 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) - v prípade situovania návrhu nových stavieb do územia biotopov európskeho a národného významu, je možné každý zásah, ktorý môže poškodiť alebo zničiť tieto biotopy vykonať len na základe vyžiadaného súhlasu od orgánu ochrany prírody a krajiny. V súhlase na vykonanie zásahu je orgán ochrany prírody povinný uložiť žiadateľovi vykonanie revitalizačných opatrení alebo uloženie finančnej náhrady za poškodenie alebo zničenie biotopu. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nebudú vykreslené z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí /stavebnom povolení/ a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia (stavebného povolenia) podľa § 9 ods. 1 písm. b/ alebo c/ zákona o ochrane prírody a krajiny.

8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Súčasná krajinná štruktúra sa významne nezmení a k zmenám vo výmere plôch dôjde len v rámci sídelnej štruktúry. Stabilita krajiny sa realizáciou jednotlivých činností nezmení, priamo nebudú ovplyvnené žiadne prvky územného systému ekologickej stability.

Krajinný ráz a scenéria sa zmenia len minimálne, a to vďaka tomu, že nové lokality pre bývanie, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu sa prevažne navrhujú v nadväznosti na už existujúce zastavané plochy alebo kompaktné so súčasnou štruktúrou katastrálneho územia.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Veľkoplošné a maloplošné chránené územia, NATURA 2000

V riešenom území sa nenachádzajú veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia sústavy NATURA 2000, navrhované rozvojové plochy v oboch variantoch hodnotené v strategickom dokumente nie sú v styku s nimi, čiže sa neočakáva žiadny vplyv na tieto územia.

Vplyvy na chránené vodohospodárske oblasti

Riešené územie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy a Javorníky bez vyhláseného ochranného pásma. Celková výmera CHVO je 1856 km², s podzemnými vodnými zdrojmi (0,69 m³.s⁻¹) a bola vyhlásená nariadením vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 13/1987 Zb.

ÚPN obce Divina rešpektuje územie CHVO vrátane stanovených opatrení a obmedzení.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚP VÚC Žilinského kraja (1998), Regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto (2006), do riešeného územia zasahujú prvky:

Nadregionálne biokoridory:

- ✓ *PREPOJENIE VEĽKÝ JAVORNÍK – KYSUCKÉ BESKYDY (ČASŤ 3a – Nrbk 3a Veľký Javorník – Petránky)*

Regionálne biocentrá:

- ✓ *Pod Kozickou Kýčerou (Rbc 11)*

Regionálne biokoridory

- ✓ *Kozická Kýčera – Rochovica (Rbk 10)*
- ✓ *Ekotón Nízkych Javorníkov Mikšová – Kotešová – Lalinok (Rbk 14)*

Genofondové plochy

- ✓ *Divina – lúky pod Úzkovským vrchom GL ZA 3)*

Návrh ÚPN – O rešpektuje prvky územného systému ekologickej stability a kataster Divina ako územie s 1. stupňom ochrany prírody.

Predpokladá sa priaznivý vplyv na prvky ÚSES premietnutím opatrení - regulatívov na ich ochranu do záväznej časti ÚPN-O.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Predpokladá sa priaznivý vplyv na kultúrohistorické pamiatky, skvalitnením okolitého prostredia a podmienok ich ochrany. Známe archeologické náleziská nie sú v riešenom území dotknuté navrhovanými činnosťami.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území nie sú známe žiadne paleontologické náleziská, významné geologické lokality sa tu nevyskytujú. Hodnotenie týchto vplyvov je irelevantné.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy neboli identifikované.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Z komplexného posúdenia riešenia Územného plánu obce vyplýva, že sa nepredpokladajú pri dôslednom uplatňovaní zásad rozvoja žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívami sa stanovujú podmienky pre zlepšenie, s pozitívnym vplyvom a ktoré sa stanú záväznými po ich schválení.

V územnom pláne obce sa v návrhu riešenia určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných sférach s ohľadom na vytvorenie predpokladov hlavne pre rozvoj bývania, rekreácie a cestovného ruchu (bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia, šport, zeleň, technická vybavenosť, v menšej miere výroba, a pod.), rieši jej environmentálne problémy (návrhom splaškovej kanalizácie pre celú obec vrátane

navrhovaných, rozvojových lokalít (v súčasnosti v obci absentuje), zásobovanie energiami, dopravného usporiadania a vylepšenia organizácie dopravy).

V koncepcii sa rieši optimalizácia siete technickej infraštruktúry, najmä v oblasti vodného hospodárstva, kanalizačného systému a energetiky. Dobudovaním chýbajúcej technickej vybavenosti sa zlepši životné prostredie, dobudovaním chýbajúcej občianskej vybavenosti, rozšírením atraktivít pre celoročnú turistiku sa obec viac zatraktívni a stúpne záujem o trvalé bývanie, ako aj záujem o podnikanie v obci hlavne v oblasti cestovného ruchu. Vytvorí sa vhodné podmienky pre rozvoj v oblasti ekonomickej, čo bude mať za následok vzostup aj v oblasti sociálnej sféry.

Prehľad relevantných kľúčových právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov:

- ✓ Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. z 21. júna 2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhláška MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí;
- ✓ Zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov;
- ✓ Vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd;
- ✓ Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;
- ✓ Cestný zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov;
- ✓ Zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláškou MŽP SR č. 365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov;
- ✓ Zákon NR SR č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov;
- ✓ Zákon NR SR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zmien a doplnkov zákona a prislúchajúcimi vykonávacími vyhláškami;
- ✓ Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu;
- ✓ Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov;
- ✓ Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov resp. v prípade zaradenia činnosti i v zmysle zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia (zákon IPKZ);
- ✓ Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy;
- ✓ Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov;
- ✓ Zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činnosti a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov Územného plánu obce vrátane vymedzenia verejnoprospešných stavieb.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

Opatrenia na zabezpečenie obhospodarovania LPF

Vo všeobecnosti je potrebné smerovať obhospodarovanie lesov v súlade s biologickými možnosťami lesných porastov, klimatickými a pôdnymi pomermi. Pri obhospodarovaní v maximálnej miere uprednostňovať prírode blízke formy hospodárskych spôsobov, s uplatnením zásad podrastovej formy hospodárskeho spôsobu, prípadne s prechodom až k výberkovému hospodárskemu spôsobu. Zvyšovaním dôrazu na zakladanie a pestovanie zmiešaných porastov dosiahnuť ich viacvrstvovú vertikálnu výstavbu. Takouto výstavbou je možné dosiahnuť maximálnu možnú stabilitu voči biotickým aj abiotickým škodlivým činiteľom.

V oblasti lesných pozemkov a lesných porastov na nich je potrebné :

- ✓ rešpektovať retenčné a akumulačné vlastnosti porastov z hľadiska udržania vody v živej a odumretej biomase a v pôdnom profile,
- ✓ rešpektovať platným program starostlivosti o les (PSL) pre LHC Marček.

Opatrenia na zabezpečenie zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ekologickej stability a biodiverzity

Ochrana kultúrneho dedičstva:

- ✓ rešpektovať národné kultúrne pamiatky: Kostol sv. Ondreja a sochu sv. Jána Nepomuckého,
- ✓ rešpektovať pamätihodnosti na území obce,
- ✓ v súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40 ods. 4) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) v súlade s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline,
- ✓ v územných konaniach resp. v zlúčených územných a stavebných konaniach v zmysle stavebného zákona je vždy dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad resp. vždy príslušný orgán podľa § 30, ods. 4) pamiatkového zákona; pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum podľa § 37.ods. 1) a § 39, ods. 3) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.

Ochrana prírodných zdrojov:

- ✓ rešpektovať existujúce vodárenské zdroje a ich ochranné pásma,
- ✓ vzhľadom na možnosť čo najdlhšie využívať poľnohospodársku pôdu na poľnohospodárske účely, zástavbu jednotlivých lokalít uskutočňovať postupne po etapách; začiatok výstavby v novej lokalite by mal nasledovať až po zástavbe asi 80 % plochy predchádzajúcej lokality.

Ochrana prírody a tvorba krajiny:

- ✓ rešpektovať prvky RÚSES okresov Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto,
- ✓ v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nenavrhovať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- ✓ rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- ✓ revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine, rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- ✓ podporovať doplnenie mimoľesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- ✓ nekvalitné lesné porasty s ekologicky a stanovištne nevhodnou štruktúrou premeniť na porasty s prírode bližšou štruktúrou a drevinovým zložením,
- ✓ na odláhlých, opustených a neobhospodarovaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu invázných druhov rastlín,
- ✓ chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- ✓ v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z.,
- ✓ nepripustiť na nezastavaných plochách v extraviláne možnosť umiestnenia fotovoltaiických elektrární,
- ✓ rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory.

Regulatívy na ochranu a zlepšenie súčasného stavu životného prostredia

Ochrana ovzdušia

- ✓ uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médií v obci, riešiť rozšírenie plynofikácie na navrhované rozvojové plochy,
- ✓ všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
- ✓ stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov).

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- ✓ rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy-Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
- ✓ vybudovať navrhovanú kanalizačnú sieť ako súčasť skupinovej kanalizácie s čistením odpadových vôd na ČOV Horný Hričov,
- ✓ súčasne s realizáciou splaškovej kanalizácie riešiť ekologicky a technicky vyhovujúce odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
- ✓ na území obce Divina lokalizovať iba environmentálne nezávadné prevádzky a činnosti,
- ✓ v projekte pre stavebné povolenie riešiť technické zabezpečenie nepriepustnosti plôch určených na manipuláciu s nebezpečnými látkami a zabezpečiť ich tak, aby nedochádzalo k ich úniku do podzemných vôd územia,
- ✓ udržiavať prípadne realizovať protipovodňové opatrenia na povrchových tokoch v zmysle platnej legislatívy,
- ✓ revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov,
- ✓ riešiť vhodnými stavebnými a ekologickými opatreniami stabilitu dna a brehov miestnych potokov v zastavanom území,
- ✓ nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,
- ✓ zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- ✓ ponechať manipulačný pás pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu pozdĺž vodných tokov v min. šírke 4,0 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze,
- ✓ odsúhlasiť akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi so správcom toku.

Ochrana poľnohospodárskej pôdy

- ✓ rešpektovať platnú legislatívu (zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy),
- ✓ realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,
- ✓ na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu,
- ✓ pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
- ✓ po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávnením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.

Ochrana pred hlukom a vibráciami

- ✓ pri riešení jednotlivých investičných zámerov v území naplniť požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z Vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí; dodržiavať legislatívne stanovené prípustné hodnoty hluku,

- ✓ neumožniť v obytnom a rekreačnom území budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie,
- ✓ zmiernovať negatívne vplyvy cestnej dopravy výsadbou vetrolamov a stromoradií stanovištné pôvodnými drevinami,
- ✓ zabezpečiť dôsledné čistenie ciest, najmä po prechode vozidiel poľnohospodárskej výroby.

Ochrana pred účinkami zápachu

- ✓ v riešenom území vo väzbe na obytné a rekreačné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali obytné a rekreačné územia.

Zosuvy

- ✓ Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

Odpady

- ✓ rešpektovať ustanovenia zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláškou MŽP SR č. 365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov,
- ✓ naďalej uvažovať o pravidelnom odvoze a zneškodňovaní TKO a stavebných odpadov vyprodukovaných na území obce na riadenú skládku mimo jej územia,
- ✓ v riešenom území neuvažovať o vytváraní skládok odpadu,
- ✓ na miestach kde sa v minulosti nachádzali skládky odpadov posúdiť nezávadnosť životného prostredia,
- ✓ doriešiť problematiku separovania komunálneho odpadu zriadením zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre zhromažďovanie nebezpečných odpadov a elektroodpadov z domácností.

Na základe analýzy a zhodnotenia požiadaviek sa navrhujú doplňujúce odporúčania:

- ✓ *Zabezpečiť aktualizáciu Programu odpadového hospodárstva obce Divina na nasledujúce obdobie s cieľom zlepšiť systém nakladania s odpadmi, najmä zníženie produkcie odpadov na 1 obyvateľa obce.*

Opatrenia na zachovanie vegetácie v urbanizovanom prostredí

- ✓ vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj funkcie verejnej a neverejnej zelene v obci, uplatnením stanovených zásad funkčného využívania územia,
- ✓ v rámci riešeného územia obce a v navrhovaných lokalitách dôsledne uplatniť navrhovaný podiel zelene v záujme vytvorenia kvalitného a zdravého životného prostredia, skvalitnenia a zatraktívnenia všetkých funkčných území, najmä obytného a rekreačného prostredia,
- ✓ vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie ako jedného zo strategických cieľov rozvoja obce podporou koncepcnej tvorby a udržiavania verejnej zelene, najmä parkovej zelene,
- ✓ pri výbere rastlinných druhov rešpektovať pôvodnú druhovosť, uplatniť miestne vhodné dobre rastúce druhy, nevášať do prostredia „invázne“ druhy, a tiež nepodporovať prílišnú rozmanitosť druhov.

Opatrenia zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

- a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
 - ✓ koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
 - ✓ zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
 - ✓ zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,

- ✓ podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
- ✓ zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam,
- ✓ vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v mestách Zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
- ✓ zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
- ✓ vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
- b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
 - ✓ zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extravilánoch miest a obcí,
 - ✓ zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
 - ✓ zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,
 - ✓ zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.
- c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
 - ✓ podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
 - ✓ zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
 - ✓ v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
 - ✓ v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
 - ✓ samosprávy by mali podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
 - ✓ v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plochy prírode blízkych lesov, resp. prirodzených lesov,
 - ✓ zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
 - ✓ zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí,
 - ✓ zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
 - ✓ zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
 - ✓ v prípade, že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
 - ✓ usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
 - ✓ zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.

Mnohé z uvedených opatrení majú vyslovene charakter odporúčaní. O konečnom využití a užívaní územia rozhoduje samosprávny orgán obce za podpory verejnosti a samotní aktéri a vlastníci, resp. užívatelia. Pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať platnú legislatívu pre jednotlivé zložky krajiny.

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Územnoplánovacia dokumentácia, t. j. územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie riešeného územia. Jeho najdôležitejším výstupom je záväzná časť, v ktorej sa schvaľujú zásady a regulatívy priestorového usporiadania a

funkčného využitia územia. Stanovujú sa opatrenia v území, podmienky využívania územia a umiestňovania stavieb.

Zadávacím dokumentom pre spracovanie územného plánu obce je „Zadanie pre vypracovanie Územného plánu obce“ (schválené zastupiteľstvom obce). V Zadaní stanovuje rozsah, obsah a spôsob spracovania územnoplánovacej dokumentácie. Zadanie bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre Územný plán obce a Krajinnoekologického plánu vrátane podkladov a informácií získaných počas prípravných prác.

V zadaní boli definované požiadavky, ktoré predstavujú hodnotiace kritériá :

- ✓ Dôvody na spracovanie územného plánu
- ✓ Hlavné ciele rozvoja územia
- ✓ Vymedzenie riešeného územia
- ✓ Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu
- ✓ Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia
- ✓ Požiadavky na riešenie záujmového územia obce
- ✓ Základné demografické údaje a prognózy
- ✓ Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce
- ✓ Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce
- ✓ Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia
- ✓ Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia
- ✓ Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia
- ✓ Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva
- ✓ Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia
- ✓ Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby
- ✓ Požiadavky na riešenie rekreácie a CR
- ✓ Požiadavky z hľadiska životného prostredia
- ✓ Osobitné požiadavky z hľadiska poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu
- ✓ Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny
- ✓ Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia
- ✓ Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby
- ✓ Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu.

Na základe uvedených požiadaviek na obsahovú náplň konceptu boli spracované dva varianty pre výber optimálneho variantu, v súlade s vyhláškou č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení ministerstva životného prostredia pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu a stanovené podmienky regulácie územia.

2. Porovnanie variantov

Ako bolo uvedené v príslušných kapitolách pre hodnotenie vplyvu strategického dokumentu „Územný plán obce Divina“ sa hodnotí okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa územie obce Divina vyvíjalo ako v súčasnosti – v zmysle už zastaralej územnoplánovacej dokumentácie obce z roku 2006) i varianty riešenia 1. a 2. v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie - Územný plán obce Divina.

Nulový variant

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia, čiže de facto v rozsahu jeho zastavanej a nezastavanej plochy v zmysle súčasného rozvoja bez aktuálneho

základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie. Tento stav nevytvára podmienky pre koordinovaný rozvoj obce. V súčasnosti z hľadiska perspektívnosti rozvoja obce je potreba vypracovania ÚPN obce, ktorý by prehodnotil územie obce v rozsahu vyčlenenia nových disponibilných plôch, určenia ich funkcií, samozrejme, pri environmentálnom zhodnotení vhodnosti ich vyčlenenia a priradenia funkcií.

Hodnotené varianty

Navrhované varianty 1. a 2. predstavujú v princípe podobné riešenia, ktoré sú modifikované len v zastavanom území obce, resp. rozvojových plôch v nadväznosti na zastavané územie obce, a to v riešení variantného funkčného využitia plôch bývania, polyfunkčných plôch, občianskej vybavenosti, športu, rekreácie, zelene, výroby priemyslu, skladov a dopravnotechnického zázemia obce.

Dopravné a technické vybavenie vychádza z navrhnutého riešenia v jednotlivých variantoch. V zásade možno konštatovať, že v oboch variantoch je riešenie porovnateľné. Nepatrné rozdiely sú len v riešených funkčných plochách a záberoch pôdneho fondu.

Vo variante 1 sa predpokladá rozvoj na ploche 66,82 ha, z toho zabieraná poľnohospodárska pôda tvorí 22,02 ha. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 12,66 ha.

Vo variante 2 sa predpokladá rozvoj na ploche 63,89 ha, z toho zabieraná poľnohospodárska pôda tvorí 21,86 ha. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 12,27 ha.

Rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry je v oboch variantoch porovnateľný. Variant 2 navrhuje intenzívnejšie využitie prieluk v zastavanom území, čo sa na záberoch poľnohospodárskej pôdy prejavuje minimálne.

Navrhované varianty z hľadiska kvality urbanistického riešenia a vplyvov na životné prostredie a ekológiu možno považovať za úplne rovnocenné s výrazne pozitívnym prínosom. Rozdiely sú len v kvantitatívnych podmienkach rozvoja, kde vo variante 2 je plošný záber - priestor pre rozvoj obce so záberom PP nižší.

Koncept riešenia je podľa vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. § 9 odst. 1 spracovaný v dvoch variantoch a podľa § 9 odst. 2 obsahuje aj vyhodnotenie spracovaných variantov riešenia.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Koncepcia riešenia Územného plánu obce vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení ministerstva životného prostredia pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu.

Riešenie územného plánu vychádza z komplexných prieskumov a rozborov a krajinnoekologického plánu pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorým sa analyzoval stav životného prostredia, problematika ochrany prírody a tvorby krajiny a dopĺňa územný systém ekologickej stability regionálneho významu o miestne prvky, ktoré sú prevzaté do riešenia územného plánu.

Úlohou tejto správy nie je hodnotiť vplyvy územného plánu na životné prostredie, ale poskytnúť podklady a východiská pre hodnotenie prípadných dopadov realizácie riešenia rozvoja navrhnutého územným plánom.

Pri spracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu bola pozornosť venovaná špecifickým požiadavkám hodnotenia vplyvov na životné prostredie, stanovená Rozsahom hodnotenia Okresným úradom Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre strategický dokument územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce (ÚPN – O) Divina, koncept“, rozsah hodnotenia OU-ZA-OSZP3-2020/004592-004 z 18.02.2020

2.2. Špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia

Zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente vyplynula v správe o hodnotení potreba podrobnejšie rozpracovať nasledovné druhy otázok súvisiacich s posudzovaným dokumentom:

- Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu riešiť požiadavky a pripomienky dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu, vyhodnotiť ich splnenie alebo nesplnenie (zdôvodniť).
- Vyhodnotiť vplyv navrhovaných záujmov v rámci územného plánu vo vzťahu k zosuvným územiám a inundačným územiám vodných tokov.
- Vyhodnotiť vplyv navrhovaných plôch (najmä plôch výroby) na jednotlivé zložky životného prostredia a zachovanie zdravia obyvateľstva a navrhnúť opatrenia regulatív na ich maximálnu elimináciu.
- Vyhodnotiť zrážkové odtokové štúdie pred začatím ďalšej urbanizácie pre lokality, ktoré sú problematické z hľadiska vysokej hladiny podzemnej vody a limitovaného množstva odvádzania zrážkových vôd do recipientu.
- Návrh územného plánu musí rešpektovať existujúce ochranné pásma vodárenských zdrojov.
- Do návrhu územného plánu obce musia byť zahrnuté inundačné územia vodných tokov, mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika.
- Vyhodnotiť súlad územnoplánovacej dokumentácie s platným ÚPN-VÚC Žilinského kraja a ďalšími strategickými dokumentami.

Z odborného urbanistického pohľadu možno konštatovať, že realizáciou t.j. uplatnením riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k podstatnému zlepšeniu stavu životného prostredia a ekologickej stability v rámci riešeného územia s vplyvom i na širšie okolie.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

V rámci vypracovania predmetnej správy je deklarované zdôvodňovanie vplyvov „navrhovanej koncepcie územného plánu obce“ na životné prostredie.

Predmetný územný plán obce nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o územnoplánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce a na základe podrobnej špecifickej analýzy územia a javov v rámci prieskumov a rozborov (P+R) a KEP v súlade s metodikou ministerstva životného prostredia pre spracovanie ÚPD obce a KEP, ktorá bola vypracovaná pred samotným riešením konceptu územného plánu. Územným plánom sa práve sledujú ciele optimalizácie podmienok rozvoja, skvalitnenie podmienok životného prostredia a regulatívy pre udržateľný rozvoj bez negatívnych vplyvov na ekológiu a kvalitu životného prostredia.

Je možné konštatovať, že sa nevyskytli žiadne nedostatky ani neurčitosti podstatného alebo významného charakteru pri spracovaní správy o hodnotení.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Hodnotený strategický dokument „Územný plán obce Divina“ predkladaný obstarávateľom: Obec Divina, Obecný úrad Divina 233, bol vyhodnotený v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov – Príloha č. 5 na základe Rozsahu hodnotenia Okresného úradu Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie určeným podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre hodnotenie vplyvov strategického dokumentu „Územný plán obce Divina“ na životné prostredie, ktorý v bode 2. Rozsah hodnotenia v časti 2.1. Všeobecné podmienky, bod 2.1.1 určil: „Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie hodnotenia vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie, ktorý bude uvedený v správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Správa o hodnotení bude rozpracovaná podľa všetkých bodov prílohy č. 5 zákona, primerane charakteru strategického dokumentu a s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky tohto rozsahu hodnotenia“.

Koncept riešenia Územného plánu obce vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení ministerstva životného prostredia pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoeekologického plánu.

V rámci spracovania územného plánu boli rešpektované záväzné časti Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS 2001) schválená nariadením vlády SR zo dňa 14.8.2002, ktoré vyšlo v zbierke zákonov pod číslom 528/2002 Z. z., a ÚPN VÚC Žilinského kraja, vrátane jeho zmien a doplnkov.

Dokumentácia bola spracovaná na základe schváleného „ZADANIA“ pre spracovanie územného plánu obce, ktoré bolo dohodnuté s dotknutými orgánmi a pripomienkované verejnosťou v súlade s ustanoveniami stavebného zákona.

V koncepte ÚPN Obce sú akceptované požiadavky dotknutých orgánov štátnej správy a správcov dopravnej a technickej infraštruktúry a verejnosti.

Záverom sa konštatuje, že koncept riešenia územného plánu predstavuje vhodný, optimálny rozvojový dokument pre obec v dlhodobom horizonte, umožňuje primeraný rozvoj obce vo všetkých sférach rozvoja, najmä v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a rozvoj zamestnanosti s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu. Práve naopak, riešenie prináša územné predpoklady pre výrazné skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného prostredia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

Na základe výsledkov hodnotenia možno konštatovať, že obidva varianty riešenia ÚPN-O Divina uvedené v koncepte, sú z hľadiska vplyvu na životné prostredie po zohľadnení navrhovaných opatrení prijateľné.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odporúča ukončiť proces zisťovacím konaním a po prerokovaní konceptu územného plánu obce podľa § 21 stavebného zákona, vyhodnotení pripomienkového konania a spracovaní súborného stanoviska pokračovať v spracovaní návrhu územného plánu.

Hlavná funkcia obce je a bude obytná, doplnková funkcia rekreačná. V obci je základná občianska vybavenosť pre potreby obyvateľov. Výrobná funkcia je zastúpená pílou, drevovýrobou, kovovýrobou, poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Katastrálne územie sa využíva prevažne pre prímestskú rekreáciu obyvateľov Žiliny (záhradková osada, chalupy, turistika, cykloturistika, bežecké lyžovanie, zber húb).

Z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania možno riešené územie rozčleniť na tieto priestory :

- a) Urbanizované jadrové územie
 - ✓ obytná časť obce Divina
 - ✓ bývalý poľnohospodársky dvor
- b) Osady v katastrálnom území
 - ✓ Lúky
 - ✓ Balovia
 - ✓ Žižovci
 - ✓ Vršky
 - ✓ Medvedie
 - ✓ Staré Bačovská
- c) Poľnohospodárska krajina
- d) Lesná krajina.

Zásady pre urbanistickú kompozíciu

Urbanistická kompozícia obce je založená na týchto zásadách:

- ✓ hlavnú kompozičnú os obce tvorí súčasná trasa cesty III/2093 prechádzajúca územím obce v smere juh - sever,

- ✓ hlavný ťažiskový priestor obce je priestor pred obecným úradom a kultúrnym domom,
- ✓ dominantou obce ostáva rímskokatolícky kostol sv. Ondreja,
- ✓ neuvažuje sa o výstavbe nových dominánt v zastavanom území obce a na navrhovaných rozvojových plochách,
- ✓ pri návrhu novej výstavby v okrajových častiach obce treba v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu a nenarušovať charakter krajiny,
- ✓ zachovať, obnoviť a rekonštruovať brehové porasty pozdĺž vodných tokov,
- ✓ zachovať solitérnu a skupinovú zeleň vo voľnej poľnohospodárskej krajine,
- ✓ rešpektovať priehľady na panorámu okolitej krajiny.

K jednotlivým funkčným plochám sú priradené regulatívy, ktoré určujú prípustné funkcie, neprípustné funkcie.

Urbanistické regulatívy

- A - Rodinné domy individuálne
- B - Bytové domy do 4 podlaží vrátane podkrovia
- C - Cintorín
- L - Lesy
- O - Občianske vybavenie
- P - Poľnohospodárska pôda
- R - Rekreácia
- Š - Športové plochy
- F - Plochy poľnohospodárskej výroby, farmy
- V - Plochy výroby
- Z - Záhradková osada

Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch

A - rodinné domy individuálne

- ✓ Prípustné funkcie: bývanie v rodinných domoch (suterén + 2 nadzemné podlažia, alebo suterén + nadzemné podlažie + podkrovie), základná občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie a zastávky autobusov, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň, zeleň okrasných a úžitkových záhrad, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, malé zariadenia administratívy, sociálne, zdravotnícke a zariadenia, nerušiace výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov a doplnková funkcia bývania.
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

B - bytové domy do 4 podlaží vrátane podkrovia

- ✓ Prípustné funkcie: bývanie v nízkopodlažných bytových domoch (suterén + 4 nadzemné podlažia, alebo suterén + 3 nadzemné podlažia + podkrovie), základná občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená obytná zeleň, radové garáže pre bývajúcich obyvateľov.
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci pozemkov bytových domov na vyhradených odstavných plochách a na miestnych verejných komunikáciách, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

C - cintorín

- ✓ Prípustné funkcie: hrobové miesta, pamätníky, plochy zelene, malá architektúra a mobiliár slúžiaci primárnej funkcii cintorína, pešie komunikácie súvisiace s hlavnou funkciou, dom smútku, cintorínske kaplnky, nevyhnutné plochy technického vybavenia, verejné hygienické zariadenie.
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné. V ochrannom pásme cintorína neumiestňovať činnosti, ktoré by mohli narušovať pietny charakter cintorína.

L - lesy

- ✓ Prípustné funkcie: pri obhospodarovaní lesov rešpektovať platný PSOL pre LHC Marček; pohybové rekreačné aktivity (turistické a prechádzkové trasy, náučné chodníky, lyžiarske bežecké stopy, cyklistické trasy, prvky malej architektúry (lavičky, prístrešky a pod. na vhodných miestach), zber liečivých rastlín a lesných plodov v primeranom rozsahu.
- ✓ Nepripustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

O - občianske vybavenie

- ✓ Prípustné funkcie: školské zariadenia (materské školy, základné školy), dom seniorov, chránené bývanie, kultúrny dom, kluby, ihriská, komerčné druhy občianskej vybavenosti, bývanie, byt správcu, potrebná technická vybavenosť, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň.
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.

P - poľnohospodárska pôda

- ✓ Prípustné funkcie: poľnohospodárska výroba, činnosti spojené s obhospodarovaním ornej pôdy a trvalých trávnych porastov v podhorských polohách, líniové inžinierske siete, účelové komunikácie.
- ✓ Nepripustné funkcie: akákoľvek zástavba, činnosti s nepriaznivým vplyvom na kvalitu pôdy.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: v ochranných pásmach miestnych vodárenských zdrojov dodržať obmedzenia vyplývajúce z ochrany vodárenských zdrojov.

R - rekreácia

- ✓ Prípustné funkcie: malé súkromné chaty a chalupy v rozsahu do 10 lôžok, rekreačná vybavenosť (ohniská, prístrešky, lavičky, zeleň a pod.).
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku. Rekreačné objekty situovať tak, aby nerušili prírodnú scenériu a charakter okolitej krajiny.

Š - športové plochy

- ✓ Prípustné funkcie: športové a telovýchovné plochy a zariadenia, stravovacie zariadenia pre návštevníkov, športové kluby, byt správcu, garáže, odstavné a parkovacie miesta pre potreby športových zariadení, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, parkovo upravená zeleň, predaj a oprava športových potrieb.
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: vyčleniť dostatočné plochy pre parkovanie návštevníkov.

F - plochy poľnohospodárskej výroby, farmy

- ✓ Prípustné funkcie: zariadenia poľnohospodárskej výroby, sklady, výrobné služby, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, izolačná a vnútroareálová zeleň.
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.

- ✓ Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; využívať ekologické výrobné procesy tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.

V - plochy priemyselnej výroby

- ✓ Prípustné funkcie: zariadenia priemyselnej výroby, sklady, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, izolačná a vnútroareálová zeleň, zariadenia občianskeho vybavenia slúžiace pre osoby pracujúce v prevádzkach umiestnených na ploche priemyselnej výroby.
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; využívať ekologické výrobné procesy tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.

Z - záhradková osada

- ✓ Prípustné funkcie: malé záhradné chatky v rozsahu do 4 lôžok, rekreačná vybavenosť (ohniská, prístrešky, lavičky, hospodárska a okrasná zeleň).
- ✓ Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.
- ✓ Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť v rámci záhradkovej osady. Záhradné chatky zakomponovať do vysokej zelene tak, aby nerušili prírodnú scenériu a charakter okolitej krajiny.

Návrh odporúčaní na doplnenie Územného plánu obce Divina:

- ✓ návrh lokalít s funkčným využitím pre výstavbu rodinných domov, bytových domov, občianskej vybavenosti, plôch poľnohospodárskej výroby (farmy) a plôch výroby na územiach odvezených skládok a výskytu potenciálnych a stabilizovaných zosuvov podmieniť pred výstavbou podrobným inžiniersko-geologickým prieskumom,
- ✓ textovú časť návrhu ÚPN – O Divina doplniť o popis prvkov ÚSES (Nrbk 3a), ktorý prechádza severným okrajom katastrálneho územia obce Divina,
- ✓ zosúladiť mapové výstupy výkresov č. 2 a č. 6 (navrhovaná lokalita č. 52 – cesta),
- ✓ doplniť grafickú časť (výkres č. 6) o existujúce hydromelioračné zariadenia.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpisy (pečiatka)

Ing. Beata Vaculčíková
Ing. Lucia Vaculčíková
Eva Barčiaková

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- ✓ Prieskumy a rozbor pre ÚPN obce Divina, Ing. arch. Krajč (10/2019)
- ✓ Krajinnookologický plán obce, Ing. arch. Krajč (10/2019)
- ✓ Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Divina, Ing. arch. Krajč (01/2020)
- ✓ ÚPN VÚC Žilinského kraja (združenie VÚC Žilina, 1998), záväzná časť vyhlásená nariadením vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.05.1998
- ✓ ÚPN VÚC Žilinského kraja - Zmeny a doplnky ÚPN - Zmeny a Doplnky č.1 (02/2005), č.2 (07/2006), č.3 (05/2008), a č.4 (03/2011) a č.5. (01/2018)
- ✓ ÚPN-O Divina, koncept, Ing. arch. Krajč (05/2020)
- ✓ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Divina na roky 2016 – 2026
- ✓ Program odpadového hospodárstva obce Divina na roky 2016 - 2020
- ✓ Atlas krajiny SR, MŽP, SAŽP 2002

**XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou)
oprávneného zástupcu navrhovateľa**

Divina, 31.10.2020

.....
Martin Fronc
starosta obce Divina